

Počitnice pa so le zimske!

Čeprav nas narava ni obdala s snežno odejo, imajo naši šolarji le zimske počitnice. V glavnem zaradi razmeroma nizkih temperatur, ki so naše okolje spremenile vsaj toliko, da je zaradi ivja na drevesih in zaradi ledu vsaj vzdušje zimsko. Tako je, recimo, zaledeneli ribnik v Rogoznici čez dan pravo drsališče za stare in mlade, podobno kot manjši ribnik v Ljudskem vrtu. Ribiče, ki so sicer lastniki ribnika, pa skrbi, da ne bi prišlo do kakšne nezgode. Zaradi ribjega zaroda so namreč led na več mestih predrli, tako da lahko ribe dobivajo potrebni kisik. Pozornost torej naj ne bo odveč tudi v počitniški raziranosti! Foto: M. Ozmeč

MIHA RAVNIK MED HALOŽANI

Bitko za sanacijo je treba nadaljevati

Pol leta po lanskem julijemskem neurju lahko ugotovimo, da je slovenska solidarnost bila na mestu, da so vsi, ki so sodelovali pri odpravi posledic, dokazali svojo humanost in vložili velik napor, saj je današnja podoba Halož spet manj pretresljiva, morda ce-

za večino solidarnostnih akcij sta bila nosilca republiški in občinski sindikat, uspešno pa so se vključili tudi v Centru za socialno delo, pa seveda v posameznih krajevnih skupnostih, kjer so predvsem skrbeli, da je bila pomoč tudi pravično razdeljena.

sku in ogledu Halož minulo sredo, 10. januarja, poudaril, da je treba bitko za sanacijo po ujmi še nadaljevati. Potrebne so dolgoročne razvojne rešitve, ki bodo zagotovile boljše življenje vsem Haložanom, da ne bodo še naprej zapuščali svojih rojstnih hiš in odhajali v mesta. Predvsem je treba razvijati in dograjevati infrastrukturne objekte — ceste, elektriko, vodovod in telefonijo. Za to pa je potreben celovit razvojni program Halož, ki ga je treba vključiti tudi v občinske in republiške razvojne programe. V osnovi je treba korenito spremeniti odnos do vseh manj razvitih območij v Sloveniji, saj bomo le tako lahko ustavili njihovo propadanje in zaostalost.

V krajevni skupnosti Podlehnik je bilo leta 1950 okoli 3.700 krajanov, danes pa jih je le nekaj nad 2.200. Pred leti so imeli kar tri osnovne šole, in sicer v Gruškovju, Rodnem Vrhju in Podlehniku. Danes imajo zaradi pomanjkanja otrok le še šolo v Podlehniku, pa še ta je zaradi potresa pred šestimi leti močno poškodovana in nujno potrebna sanacije.

Miha Ravnik s sodelavci in predstavniki ptujske občine med ogledom na pol porušene domačije v Kozmincih

lo ugodnejša. Sledovi številnih zemeljskih plazov, ruševin in napolnjenih so sicer še vedno krepki vidni in občutni, življenje pa kljub vsemu teče dalje, saj so nad porušeni domačiji zrasle nove hiše, ki se sicer najbolj ne ujemajo z arhitektonsko značilnim okoljem Halož — a vseh 18 družin, ki so v ujmi ostale brez strehe nad glavo, je sedaj na tplem in varnem.

Slovenske delovne organizacije in ustanove ter več kot 230 posameznih občanov je doslej namenilo za obnovo porušeni Halož več kot 22,1 milijonov dinarjev ali okoli 25 odstotkov od ocenjene škode 83,3 milijona dinarjev. Zbrani denar so namenili predvsem za gradnjo in gramoziranje krajevnih cest, za sanacijo in gradnjo stanovanjskih objektov ter seveda za prehrano ljudi in živine. Izredno veliko škode je utrpelo kmetijstvo, zato so pri odpravi posledic tudi upoštevali: pohvale vredna pa je direktna pomoč kmetov s Ptujškega in Dravskega polja, ki so haložkim kmetovalcem podarili in pripekljali dovolj živinske krme.

... in nekaj sto metrov naprej ob novi hiši, ki so jo zgradili namesto porušene. (Foto: M. Ozmeč)

Haložane pa skrbi, kaj bo spomladi, ko se bo zamrznila zemlja spet odalila in ko bodo stare rane še bolj odkrite kot sedaj.

Zato je predsednik republiških sindikatov Miha Ravnik ob obi-

Predvsem pa si vsi skupaj želimo, da sanacija Halož ne bi pomenila le sanacije oziroma vrnitve v prejšnje stanje, ampak da bi resnično pomenila korak naprej — korak iz revščine in blata. M. Ozmeč

PTUJ

Cenejši kruh na napovedani dan

12. januarja se je Alojz Klemenčič, predsednik republiškega komiteja za tržišče in splošnogospodarske zadeve, pogovarjal s predstavniki mlinarsko-predelovalnih organizacij in trgovin. Tema: pocenitev kruha. Nove cene naj bi pričele veljati že v torek, 16. januarja. Vsaj 15-odstotna pocenitev kruha naj bi bila posledica uveljavljanja novih ukrepov ZIS in tržnih zakonitosti — plačila nižjih stroškov za obresti. Nekateri so predlogu republiškega komiteja o pocenitvi kruha po »hitrem« postopku ugovarjali. Ta pa je »trmasto« vztrajal, da so izračuni lahko narejeni zelo hitro — že do ponedeljka, in bi lahko v torek, 16. januarja, že jedli cenejši kruh.

Po občinah so se vprašanja glede pocenitve ene osnovnih življenjskih potrebščin — kruha — različno lotili.

V ptujski občini skrbijo za preiskrbo s kruhom družbeno podjetje Pekarne in slaščičarna Vinko Reš. Direktorica Erika Mihelač je povedala:

»Cene kruhu smo znižali 16. januarja v predlaganem odstotku. Od petka do torka smo naredili bilanci za november in december za pekovski del dejavnosti. Pri bilanci nismo upoštevali revalorizacijskih stroškov, revalorizacijskih obresti pa tako in tako nismo imeli, ker so te vključene v ceno moke.

Na osnovi teh stroškov smo naredili kalkulacijo za januar (brez upoštevanja inflacije) in ugotovili, da je 15-odstotno znižanje cen preveč. Sedaj moramo počakati, da bomo ob koncu januarja sestavili novo bilanco in jo poslali republiškem komiteju za tržišče in splošno gospodarske zadeve ter na osnovi izračunov dokazali, da gre za kampanjsko akcijo. Ta kampanjskost pa tudi dolgoročno ne zagotavlja drugih posledic.

Kruh je prvo osnovno živilo, pri katerem so se znižale cene. V tem tednu bodo pocenili tudi moko, sladkor in olje. Zanimivo pri vseh teh pocenitvah je, da do njih ne prihaja samoiniciativno, temveč na osnovi »pritisikov«. V delovnih organizacijah še zelo neradi »priznavajo« Markovičeve številke o 30- do 50-odstotnih notranjih rezervah. MG

IZ VSEBINE:

Kakšne čevlje naj obujem, tovariš inšpektor (stran 2)
Oblast pa mika, mika... (stran 3)
Razpis za 21. festival DZG (stran 7)
Domovini za praznik — Haložam v pomoč (stran 8)
Proglasitev najboljših športnikov (stran 12)

UVODNIK

Listnica ministru — miloščina naravi

Slovenski ekološki minister je dobil listnico, kajti kot večina naših ministrov je doslej imel samo verbalno moč in nekaj malega denarja, s katerim se naravi ni dalo niti prilizniti, da naj bo potrpežljiva z nami, ki ji ne privoščimo zdravja, kaj šele pomagati, da bi ozdravela. Minister je dobil nekaj cvenka, s tem da bodo vodnogospodarska dejavnost, onesnaževalci zraka in »proizvajalci« posebnih odpadkov morali dati v njegovo malho kar velike denarje, posebej pa ekološki dinar tudi vsi, ki porabijo več kot 100 kilovatov elektrike na mesec.

Marsikomu, posebej pa velikim onesnaževalcem okolja in porabnikom električne energije to seveda ni pogodu, predvsem linearno »obdavčenje na porabljeno energijo«. In marsikdo je ob sprejetju tega zakona tudi dvignil glas zoper tak način, kakor tudi zoper program, ki letos predvideva predvsem ekološko sanacijo porečij Save, Drave in Reke ter termoelektričnih objektov v Šoštanju, Ljubljani in Trbovljah. Gledano z oči porabnika elektrike in delavca v kakšni ekološko problematični tovarni, je to seveda spet davek.

A nekaj povsem drugega je, če pogledamo na to kot ljudje, ki jim je v nekaterih večjih slovenskih mestih onemogočeno gibanje po ulicah, ki živijo v strahu pred tem, da morda voda, ki jo pijejo, ni zdrava, da so radiacije v okolju, kjer živijo, škodljive, in da so otroci obsojeni na večne težave z dihalni in strah pred genskimi motnjami pri prihodnjih generacijah... Ekološki dinar je s tega vidika videti predvsem kot davek obolelim ljudem in še bolj oboleli naravi.

Kaj pa če je prepozno? Kaj če bo narava naše dinarje zavrnila, kaj če ji tudi vlaganja v čistilne sisteme več ne morejo vrniti njene čarobne moči samočiščenja? Kaj če so reke tako neusmiljeno speljane po industrijskih kanalih, da bodo potrebovale desetletja, da se bodo struge očistile, in kaj če gozd na Slovenskem nekaj naslednjih desetletij ne bo pokazal nobene hvaležnosti za denar, vložen v filtre na termoelektrarnah? Morda nikakršna tehnologija ne more več rešiti tako čudovite lastnosti narave, kot je čarovnija samočiščenja...

Morda je minister dobil listnico tik pred dvanajsto in se bo naravi znal prikupiti. Narava je včasih velikodušna in upajamo, da bo tokrat tudi do nas, Slovencev, ki smo v res usodnem času zanjo uspeli spraskati skupaj zakon in dinarje, da ji pomagamo.

Darja Lukman

PTUJSKA ISKRA DELTA POSLEJ BIROMATIKA

130 delavcev preveč

V decembru smo pisali o stavki v ptujski tovarni Iskre Delte. Kot kaže, zahteve delavcev niso bile kaj preveč upoštevane, a se je vodilni team kljub temu nekako prilagodil nastalim težavam v sklopu Iskre Delte. Najpametneje se jim je zdelo pač odcepiti od Iskre Delte, ki je pravzaprav že v propadanju, in ustanoviti novo podjetje. Kaj bo osnova novega podjetja, pa nam je minuli teden povedal vršilec dolžnosti direktorja nove Delte Biromatike Anton Horvat:

»Podjetje Biromatika smo pričeli ustanavljati v času, ko so se pričele velike spremembe v celotnem jugoslovanskem prostoru, in v času, ko je bila Iskra Delta do grla zadolžena.

Kljub vsemu je bilo podjetje 4. 12. 1989 registrirano na registrske sodišču v Mariboru. Sedaj poteka faza konstituiranja podjetja — sprejem delavcev, oblikovanje delavskega sveta, upravnega in nadzornega odbora. Novo podjetje zajema celoten bivši obrat Iskre Delte v Ptujju in mora biti konstituirano do 20. januarja, kakor določa akt o ustanovitvi.

Samostojno poslovanje smo pričeli 3. januarja letos. Seveda pa imamo sedaj precej problemov, saj moramo pridobiti strokovnjake za računovodstvo, kadre, potrebni pa so še dodatni kadri za prodajo, predvsem za prodajo terminalov in monitorjev. Teh služb namreč doslej v Ptujju nismo imeli.

Izdelali smo tudi program dela za letos in na osnovi tega tudi finančni načrt. Ta kaže dobre možnosti poslovanja, seveda pa bo potrebno rešiti predvsem problem prodaje, tehnološkega presežka in financiranja proizvodnje.

Program dela namreč kaže potrebo po 180 do 190 zaposlenih, sedaj pa nas je v Ptujju 320. Kako bomo ta problem rešili, nam še ni povsem znano. Iščejo sicer možnosti prekvalifikacij, dodatno delo in predčasne upokojitve. Vendar vemo, da za vse tega ne bomo našli in verjetno bo nekaj delavcev moralo pristati na Zavodu za zaposlovanje.

Program, ki smo ga začrtali, zajema razvoj, proizvodnjo in prodajo biro opreme. Proizvodnja in prodaja te opreme je že utečena. Medtem ko je že utečena proizvodnja terminalov in monitorjev, pa še ni utečena njihova prodaja. To prodajo skušamo sedaj uvesti, vendar potrebujemo strokovni kader.

Na področju terminalov vidimo velike možnosti kljub konkurenici na trgu, predvsem zaradi sodelovanja priznanih firm (IBM, Intertrade, Robotron...).

Slika naše prihodnosti bo vidna že v tem tednu, ko bomo podpisali pogodbe s kupci. Sestanek predvidevamo za torek (16. 1.), bo pa v Novi Gorici. Na njem bodo vsi predstavniki prodajnih centrov iz Jugoslavije in rezultat sestanka bo potem tudi vizija naše prihodnosti.

Morali bomo predvsem prebrskati krizo, za nas prehodno obdobje, ko bomo morali z dodatnimi deli dopolniti kapacitete, ki so sedaj nezasedene oziroma premalo zasedene. Sočasno pa bomo razvijali produkte na področju biroopreme, izboljševali program na področju terminalov in monitorjev. Vse skupaj je priprava na prihodnje leto...»

HALOŠKI BISER V NOVI SANACIJSKI BITKI

Priložnost v drugačni organiziranosti

V zadnjih letih so v Haloškem biseru napisali več sanacijskih programov, in kot kažejo rezultati, z njimi niso uspeli. Kot pravi novi direktor Haloškega biseru Vili Cerovič, časa za odlašanje ni več, potrebni bodo hitri in učinkoviti ukrepi.

V 17 obratih je zaposlenih okrog 210 delavcev, glede na rezultate veliko preveč. V zadnjem mesecu so deset delavcev že prerazporedili znotraj Kombinata.

Projektna skupina, imenovali so jo v okviru Kmetijskega kombinata, vodi pa jo Vili Cerovič, je dobila nalogo, da na osnovi dosedanjih sanacijskih programov najde oziroma sestavi recept za bodočnost tega ptujskega gostinskega kolektiva. Ptuj — turistično mesto — potrebuje dobro družbeno gostinstvo, tega se nekateri vse bolj zavedajo. Pri tem pa je konkurenca zasebnega sektorja lahko samo dobra spodbuda.

V skupini razrešujejo vprašanja o organiziranosti, tehtajo, katere lokale bodo dali v najem, katere prodali, pri tem pa so v ospredju vprašanja okrog zaposlenih. Obrat Grozd bodo po vsej verjetnosti prodali na licitaciji. Sklep o tem mora sprejeti delavski svet Kombinata. Pri prodaji oziroma nakupu bodo imeli prednost tisti, ki v obstoječih prostorih ne bodo opravljali gostinske dejavnosti.

Posebno poglavje je hotel, kjer bodo potrebni veliki vlozki, da bo postal kolikor toliko sodoben. Republiški sanitarni inšpektor ga je že hotel zapreti. Nekaj lokalov bodo dali v dolgoročni najem.

V Haloškem biseru se zavedajo, da so novosti potrebne, potrebujejo pa tudi denar za obnovu obstoječih lokalov. Dosedanje obnove so bile pomanjkljive. Prihodnost Haloškega biserja je po besedah Vilija Ceroviča v novih organizacijskih oblikah. Zakon o podjetjih jih ponuja veliko, le odločiti se je potrebno.

Nadaljnji korak v sanaciji je povezovanje s Toplicami, in to tiste dela gostinstva, ki bo ostal zunaj drugih oblik.

»Ptuj ima v slovenskem merilu največje možnosti za razvoj turizma, drugo pa je, zakaj se nismo povezovali. Kontinentalni turizem prihaja v ospredje in tega bi se morali tudi v našem okolju zavedati. V turizmu nas čaka še veliko dela, predvsem pa bo potreben enoten nastop vseh, ki delajo v turizmu in za turizem,« je povedal Vili Cerovič.

MG

Kakšne čevlje naj obujem, tovariš inšpektor

Že kot fantiču so mi vcepjali v glavo, da država admira. Od tedaj sem iz tedna v teden, mesece in leta, celo desetletja čakal, da bom dočkal njene zadnje vzdihljaje. Da je številna krepitev državnih služb le zadnje »trzanje« umirajoče mačke, je bilo moje upanje, ki je prinašalo vse več razočaranja. »Zdaj pa bo,« sem si dejal. Saj imamo vendar polna usta demokracije. V demokraciji, večstrankarski družbi naj bi bila država majhen, nepomemben aparat, ki naj drži v rokah le najpomembnejše vaje, vse drugo pa je prepuščeno odločanju pod vplivom trga idej, obljub in kaznovanja neizpolnitve.

Kaže pa, da se državni birokrati in vseh nivojih krčevito borijo za svoje stolčke, pa si izmišljajo vse mogoče. Statistiko tu, statistiko tam, kontrolo tega in onega, samo da je dela čimveč in da je njihov položaj čimbolj pomemben. Izmišljajo si, recimo, dodatne tehnične preglede za službene avtomobile. Evropa na pet let, mi na tri mesece. Dosedaj je potreboval delavec za službeni avto samo potni nalog. Odslej mora zaradi skrbi države za njegovo zdravje, pred uporabo opraviti še preventivni pregled vozila. Kot Jugoslovani, ki se na vse spozna, mora preveriti, ali ima avto volan, vsa štiri kolesa in streho in ali vžge. Če ne vžge, pa se ne sme peljati z njim. Tudi to je menda predpisano!

Da ne bi zmanjkalo dela organizacijam in kontrolnim službam, znamo zakomplicirati pri čem. Zakaj bi pisali samo en seznam kot doslej, ko lahko mirno napišemo štiri. Državne službe pač morajo vedeti tudi za vsak ček občanka.

In tako me kontrolirajo, nadzirajo, mi svetujejo, zahtevajo, predpisujejo. Doma si ne upam vklopiti peči, ker nimam čevljske šole in ker ne vem, ali je profil podplatov ustrezen vremenskim razmeram in ali sploh ustrezajo dnevu v tednu. Ustanovimo javno inšpektorsko svetovalno službo, da nam bo lahko v takih stiskah pomagala.

Potem pa jo mirno mahnamo v Evropo. Tam bomo v trenutku postali nadljudje. Avtomobil bomo vozili pokazat le vsakih nekaj let, plin si bomo v jeklenko natočili kar sami na eni od številnih bencinskih črpalk. Prestali bomo sicer nekaj bolečin, ko nam bodo čelo povišali na evropski nivo. Visoko čelo je vendar znak inteligence; da bi ugotovili višino naših, predlagam posebno državno inšpekcijo. PREDLAGAM, saj odločati brez nadzora vendar ne morem.

SPOMLADANSKE VOLITVE

Najbrž je zelo malo takšnih, ki te dni vsaj približno vedo, kako bodo potekale volitve v aprilu. Znano je, da bodo odšli na volišča trikrat. Najprej bomo volili delegate za republiško skupščino, štiri nove člane in predsednika Predsedstva Slovenije. Nato bodo volili tisti, ki so zaposleni, bodisi v družbenih, zasebnih podjetjih ter v obrti in kmetijstvu. Volili bodo tako za občinski kakor tudi za republiški zbor združenega dela. Nato pa bodo še občinske volitve za zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

Seveda bodo volitve le končni del vseh dogajanj, ki so se že pričela. Volilni postopki so se res začeli šele 8. januarja, zato pa se je njihova usoda krojila že mnogo prej. Od tega, kakšen je zakon o političnem združevanju in zakon o volitvah, je seveda odvisen tudi položaj dosedanjih političnih organizacij in tudi novonastalih.

S tega vidika se je predvolilni boj že pošteno pričel. Opozicija je povsod nastopila odločno.

Takoj po novem letu na zborih tudi ptujska, ki jo zaenkrat predstavlja obe kmečki zvezi in ptujski odbor Zelenih Slovenije. Jasno je povedala, da namerava imeti enakopraven položaj tako pri volitvah kakor tudi pri financiranju predvolilnega boja iz proračunskih sredstev, ki jih, ne glede na to da nista registrirani po novem, že dobivata CK SZDL in CK ZSMS Ptuj.

VOLILNE ENOTE

Ptujski občani bomo tokrat volili v republiški zbor občin — glede na velikost — dva delegata, v republiški družbenopolitični zbor pa skupaj z Lenartom, Slovensko Bistrico, Ormožem in Rušami 6 delegatov. Tako bo ptujska občina za zbor občin razdeljena v dve volilni enoti. V prvi so volilci iz vseh krajevnih skupnosti na območju levega brega Drave, v drugi pa vsi z območja desnega brega Drave. V obeh volilnih enotah volijo po enega delegata.

Pri volitvah za družbenopolitični zbor pa poleg posameznikov in zborov volilcev postavljajo kandidatne liste tudi politične organizacije. Od 80 članov bodočega republiškega družbenopolitičnega zbora jih Podravje brez Maribora voli 6. Sedež te volilne enote, v kateri je pet občin, kandidati pa so lahko tudi tisti, ki ne prebivajo na območju teh občin, je Ptuj. Medtem pa morajo biti kandidati za zbor občin doma v občini, iz katere kandidirajo.

— inklinacijo ali nagib zemljišča

— vrsto tal

— cestno povezavo zemljišča.

Problem ekspanzije zemljišča površino pozna pri nas že vsak vinogradnik. Ravnila v naših klimatskih razmerah ni primerna, saj ne daje optimalnih pogojev za rast vinske trte. Lege so vzhodne, južne in zahodne strani hribov v Halozah in Slovenskih goricah, tudi te lege pa se delijo na primernejše in manj primerne. Tako so vzhodne lege najmanj primerne, saj se na njih zemlja prek noči ohladi, zjutraj pa jo sonce hitro segreje.

Popoldan na teh površinah običajno ni sonca, posledica tega je, da temperatura ves dan ne narašča. Nasprotno tem so zahodne lege, ki jih segreje že difuzijska svetloba (tista, ki ne prihaja neposredno od sonca), popoldne pa so te površine osonečene. Zahodne lege so tako najtoplejše in najprimernejše za vinograd. Med ene in druge sodijo južne lege, nekatere od njih so osonečene ves dan. Take lege so lahko najboljše, lahko pa tudi ne, saj nekatere niso zaščitene s severne strani in so tako izpostavljene zimskim vetrovom. Na njih je torej večja nevarnost zimskih pozeb. Ta de-

javniki je imel še posebno težo v zadnjih letih. Upoštevati je treba, da ima »prenizko« izbrano mesto v kotlinah posebno nevarnost slani in mrazov.

Manj pomembna za izbiro zemljišča je nagnjenost terena. Vinsko trto sadimo od 5- do 40-odstotnega naklona zemljišča.

Pri večjih naklonih so stroški priprave terena že tako visoki, da ne upravičujejo ureditve vinograda.

Površino za vinograd pripravljamo danes v dveh sistemih — vertikalnem in terasnem. Pri izbiri sistema nasada pri določnem nagibu je potrebno upoštevati mehanizacijo, s katero razpalamo. Za popolno mehanizirano obdelavo vinograda moramo urediti nasad v terasah že pri 20-odstotnem nagibu, saj naša mehanizacija še ni primerna za večje nagibe. Moramo pa opozoriti, da lahko na terase posadimo manjše število trsov (na hektar približno tri tisoč, odvisno od nagiba in izdelave teras). Pri vertikalnem sistemu nasada lahko na hektar posadimo približno štiri tisoč trsov. Ureditev vertikalnega nasada na večjih strminah pogosto je večina ročnega dela. Pri tem moramo seveda paziti na velikost vinograda, da bomo lahko

vse potrebno delo opravili pravočasno.

Pomembna je tudi izbira tal. Vinska trta najbolje uspeva v kamnitih lahkih zemljah, v težji zemlji ne dosežemo prave kvalitete vina, čeprav je rodnost nekoliko večja. Na našem območju so najprimernejša lapornata tla v Halozah, pri teh tleh pa je potrebno upoštevati, da so praviloma manj založena s hranilnimi snovmi (manjka predvsem magnezij).

Mnogo pozornosti moramo nameniti tudi cestni povezanosti zemljišča, načrtovanega za ureditev vinograda. Brez tega je v današnjem času težko pravočasno opravljati vsa potrebna dela v vinogradu. Dovažati moramo gnojila in zaščitna sredstva, odvažati pa pridelek grozdja in brez dobre cestne povezave so ta dela zelo otežena.

Svetujemo vam, da se za vse strokovne napotke, ki jih potrebujete pri obnovi vinograda, obrnete na strokovno službo Kmetijske zadruga Ptuj.

Zvonko Pišek, ing. kmetiistva

Kako bomo volili

Za občinske zборе je nekoliko enostavnejše. V zboru krajevnih skupnosti, kjer je 35 delegatov (toliko je tudi KS), ima vsaka krajevna skupnost po enega delegata. Vsaka krajevna skupnost je tako ena volilna enota, kandidati pa so lahko le z območja te krajevne skupnosti.

Nekoliko bolj zakomplicirano bomo tokrat volili v občinski družbenopolitični zbor. Delegati ptujske skupščine so namreč 8. januarja, kljub drugačnemu predlogu opozicije, podprli predlog občinske organizacije Socialistične zveze, da bomo v občinsko DPZ volili v petih volilnih enotah. Tudi občinski DPZ ima 35 delegatov. Volilne enote so oblikovane tako, da na določeno število prebivalcev pride en delegat. Tako je ptujska občina razdeljena na Dravsko polje, mesto Ptuj, Haloze, Slovenske gorice in Ptujsko polje. Mesto voli devet delegatov, Dravsko polje osem, drugi pa po šest delegatov.

V republiški in občinski zbor združenega dela se voli po posebej določenih volilnih enotah, ki so odvisne od števila zaposlenih v posameznih delovnih organizacijah. Podrobneje bomo te volilne enote predstavili v eni prihodnjih števil.

OBLIKOVANJE KANDIDATNIH LIST

Oblikovanje volilnih list bo potekalo na več načinov. Poleg zborov volilcev, ki bodo po posameznih krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela, kjer predlagajo zaposleni oziroma prebivalci iz posameznih okolij, bodo tokrat prvič lahko (po tolmačenju republiške volilne komisije) svoje kandidate postavile za vse tri zore tudi politične organizacije. Zbori volilcev se bodo nato seznanili s predlogi, na samem zboru pa bodo lahko predlagali še druge kandidate. Posebej bo mogoče uvrstiti na kandidatne liste tudi posameznike, ki bodo mimo zborov volilcev zbrali potrebno število podpisov.

Zborov volilcev ne sklicuje več SZDL, temveč skupščina oziroma predsedniki skupščin posameznih krajevnih skupnosti ter ustrezen organ v podjetjih, zadrugah in ustanovah. Zbor volilcev sklepa z veljavo, če je na njem najmanj 20 volilcev. Nanj pa so vabljeni vsi, ki imajo volilno pravico. Na vseh zborih volilcev v eni volilni enoti morajo kandidati dobiti skupno določeno število glasov. Za zbor združenega dela v občinske skupščine in za zbor

krajevnih skupnosti najmanj 30 glasov za družbenopolitični zbor občinske skupščine najmanj 50 glasov, za republiški zbor združenega dela in zbor občin najmanj 100 glasov in za družbenopolitični zbor republiške skupščine najmanj 200 glasov. Enako število podpisov morajo kandidati dobiti v primeru, da o njih niso sklepali zbori volilcev, temveč se bodo uvrstili na kandidatno listo na osnovi podpisov volilcev.

Posebej pomembno pa je sestavljanje kandidatnih list v družbenopolitične zборе. Tokrat jih lahko sestavijo kar politične organizacije, ki so registrirane na republiški ravni in imajo sedeže v občini ter imajo na ozemlju celotne Slovenije najmanj 500 članov. Vendar se pri registraciji še marsikaj zapleta, saj organi še niso dobili podrobnejših navodil, a najbrž bo to do konca kandidacijskih postopkov urejeno. Sedež posamezne politične organizacije lahko torej oblikuje listo svojih kandidatov za družbenopolitične zборе, saj bodo volilci za ta zbor lahko obkrožili kar celotne liste ali pa posameznike iz različnih list.

Zbori volilcev bodo torej ključnega pomena. Zelo pomembno bo, da jih vodijo strokovno podkovani člani delovnega predsedstva in da bodo speljani demokratično. Ne glede na pripadnost političnim organizacijam ga bodo morali speljati po pravilih in dopustiti, da predlagatelji posamezne kandidate ustrezno predstavijo.

Potem ko bodo liste oblikovane, se bo seveda začel predvolilni boj v pravem pomenu (v začetku marca). Kandidate, ki bodo uvrščeni na liste, bodo seveda volilci želeli spoznati, predvsem pa tudi njihove predloge in pobude, ki jih nameravajo — če bodo izvoljeni — speljati. To bo vsekakor najpomembnejše, poleg ugleda, ki ga kandidat mora imeti.

Letošnja pomlad in zima bosta seveda zanimivi in nastop kmečke zveze in Zelenih na občinskih zborih ptujske skupščine napoveduje, da tudi v Ptuj zasedanje DPO že imajo opozicijo in da nikomur nikakor ne bo enostavno dobiti podpore volilcev.

Darja Lukman

Zimska kmetijska šola

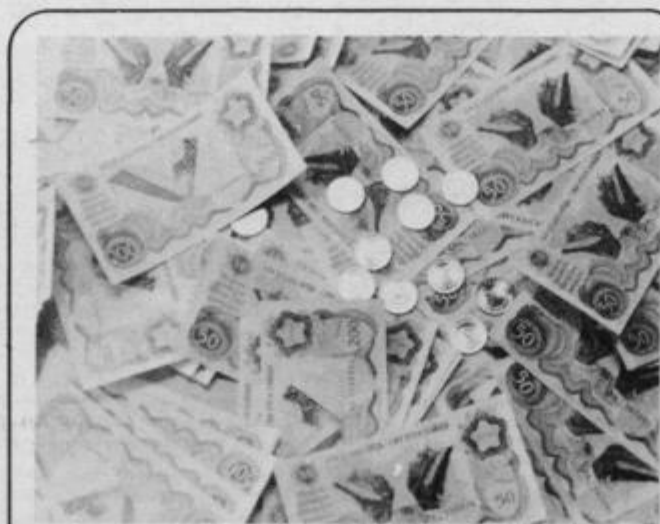
V okviru zimskega izobraževanja kmetovalcev so se ta teden — v ponedeljek in torek — že sestali predsedniki mlečarskih skupnosti in zbiralci mleka. Sedaj je na vrsti izobraževanje pridelovalcev sladkorne pese. Prvo predavanje bo v četrtek, 18. januarja (danes), ob 10. uri v Gajevcih, v tamkajšnjem gasilskem domu. Naslednje predavanje pa bo naslednji četrtek, 25. januarja, ob 10. uri v prosvetni dvorani v Prvencih, prav tako za pridelovalce sladkorne pese.

V današnjem strokovnem prispevku pišemo o

UREĐITVI VINOGRADA IN IZBIRI ZEMLJIŠČA ZA VINOGRAD

Vinska trta je pri nas najbolj priljubljena rastlina v trajnih nasadih. Sadimo jo tako na večjih kot na manjših površinah, zaradi klimatskih razmer jo pri nas sadimo pretežno v hribovitem svetu Haloz in Slovenskih goric. Zelo pomembna je izbira zemljišča, predvidenega za ureditev vinograda, saj ima lahko odločilno vlogo pri uspevanju in rodnosti vinske trte. Pri izbiri zemljišča je pomembno upoštevati:

— ekspanzijo oziroma stran neba, proti kateri je nagnjeno zemljišče

KONVERTIBILNI DENAR — NAŠ VLADAR!

Foto: M. Ozmeč

V restavraciji Ribič gostijo primorske gostince

Ptujska gostinska organizacija Haloški biser že vrsto let uspešno sodeluje z gostinci iz sosednje Hrvaške in nekaterih drugih krajev. Lani so bili v Ptuj z dnevi kitajske kuhinje čakovski gostinci, z italijansko kuhinjo so se predstavili Emonini hoteli — hotel Slon iz Ljubljane, pred leti so bili redni gostje gostinci iz Varazdina, sedaj pa so v Ptuj — v restavraciji Ribič — gostinci iz Crikvenice, iz tamkajšnjega gostinskega podjetja Jadran.

Crikveniško-vinodolska obala je že od nekdaj priljubljena počitniška točka za številne Ptujčane. K temu so prispevali tudi počitniški domovi nekaterih organizacij. Da tudi pozimi ne bi zbledel »okus« po morju, bodo do nedelje za to poskrbeli v restavraciji Ribič, kjer bo restavracijski del v prvem nadstropju dihal skladno s tovrstno ponudbo. Ansambel Excelsior bo igral dalmatinske pesmi, z obmorskimi motivi pa se predstavila likovnica amaterka Veronika Rakuš.

Na jedilniku bodo številne specialitete morske kuhinje: zrezek iz morskega vraba (grdobine), ribji hrustavci, rača na baščanski način in drugo. Za kakovost pripravljene jedi jamčita vodja restavracije Lanterna iz Dramalja in vodja tamkajšnje kuhinje, ki bo tudi kuhal za Ptujčane.

Ptujčanom se bo do nedelje splačalo obiskati restavracijo tudi zaradi nagrajnega žrebanja. Žreb bo med obiskovalce razdelil nekaj lepih nagrad, prva je vikend paket za dve osebi v Crikvenici. Žrebanje bo 21. januarja ob 12. uri. Ni kaj, za goste se je treba truditi tudi tako, če ne gre drugače.

MG

NE PREZRITE

kreditna banka maribor

POSLOVNA ENOTA Ptuj

Vaš svetovalec
v denarnih zadevahOBREŠTNE MERE
ZA DINARKE VLOGE OBČANOV

Od 1. 1. 1990 veljajo za dinarske vloge občanov naslednje letne obrestne mere:

● vloge na vpogled	6,50 %
● depoziti, vezani nad 3 mesece	11,00 %
● depoziti, vezani nad 6 mesecev	13,00 %
● depoziti, vezani nad 12 mesecev	14,00 %
● depoziti, vezani nad 24 mesecev	16,00 %
● depoziti, vezani nad 36 mesecev	18,00 %
dovoljena prekoračitev na TR	22,00 %
nedovoljena prekoračitev na TR	32,00 %

S 1. 1. 1990 bankovci za 100 in 500 dinarjev niso več zakonito plačilno sredstvo. Od 1. 1. do 30. 6. 1990 jih bo zamenjevala Služba družbenega knjigovodstva.

Narodna banka Jugoslavije bo do 30. 6. 1990 vzela iz obtoka bankovce za 1000 in 5000 dinarjev. S 1. 7. 1990 niso več zakonito plačilno sredstvo. Od 1. 7. do 30. 9. 1990 jih bo zamenjevala Služba družbenega knjigovodstva.

NOVO V PTUJU

Avtopralnica na Potrčevi

V torek, 16. januarja, je Janja Jakopiček iz Ulice V. prekomorske 11 v Ptujju odprla sodobno avtopralnico. To je dopolnilna dejavnost že utečene drobne kovinske obrti s sedežem v Vošnjakovi ulici.

Janja je mlada, sposobna in energična ženska, ki ve, kaj hoče. S svojo kovinsko obrtjo se bo morala v nekaj letih preseliti iz mesta. Zato je že danes poiskala novo dejavnost. Ideja o njej se je porodila po enem od obiskov v avtopralnici, in kot pravi, je prišla od boga. Do parcele je prišla na osnovi javnega natečaja.

»Ni vse v tem, da imaš kupe denarja, le do pravih ljudi moraš ob pravem času,« zatrjuje Janja in pritrditi ji je treba. V nekaj mesecih po odločitvi je zrasla sodobna avtopralnica, ki je šele začetek na zdajšnji lokaciji. Bodočnost bo prinesla še »hitri servis«, kjer bo mogoče menjati in centrirati gume, zamenjati olje, svečke, filtre in drugo. V načrtu pa je tudi bistro in trgovina z avtomobilskimi deli.

V avtopralnici bodo delali vsak dan od 8. do 18. in ob sobotah od 8. do 13. ure. Janja je svečano odprto delavnico zaupala bratu Marjanu. V torek se je ob njej zbralo veliko število prijateljev in drugih, ki so Janji pomagali do uspeha bodisi z besedami, mislimi in dejanji. V Vošnjakovi, kjer ima sedež njena drobna kovinska obrt, brusi tudi nože — za gospodinje brezplačno. Cena za eno brušenje je tako visoka, da presega celo ceno noža, zato se je Janja odločila drugače in te storitve ponuja brez plačila.

MG

Pri novi avtopralnici so dosledno upoštevali vse strokovne zahteve glede ekološke zaščite. (Posnetek: M. Ozmeč)

Skrb za ribji zarod

Člani ribiške družine Ptuj imajo te dni precej dela na svojih ribogojnih objektih, saj so zaradi nizkih temperatur skoraj vsi ribniki zaledeneli. Ker obstaja nevarnost, da bi ribjemu zarodu zmanjkalo kisika, je bilo potrebno ledeno skorjo na več mestih izsekati oziroma predreti. V odprtine pa so ribiči vstavili suho koruznico, prek katere bo lahko kljub ponovni zamrznitvi v ribnik prihajalo dovolj kisika. Ribiči torej le niso samo športni ribiči ali ribolovci, ampak tudi ribji varovalci in gojitelji.

Fotoveš: M. Ozmeč

Skupina za razvoj Haloz in Slovenskih goric

Stanarine so se v tem mesecu v ptujski občini povišale za deset odstotkov. S takšnim povišanjem je soglasal v prejšnjem tednu tudi občinski izvršni svet. Cene komunalnih storitev so se vedno v njegovi pristojnosti. Nove cene storitev za otroško varstvo pa je obravnaval kot informacijo; o njih je odločil odbor za otroško varstvo pri občinskem komiteju za družbene dejavnosti. Izvršni svet je na 187. seji sprejel tudi sklep o ustanovitvi delovne skupine za razvoj Haloz in Slovenskih goric. V njej dela enajst članov z različnih področij, vodi pa jo Stane Napast iz občinskega komiteja za družbenoekonomske razvoj in planiranje. Skupina bo v pomoč delovni skupini za razvoj podeželja koroške razvojne organizacije, ki bo pripravila dolgoročni razvojni program Haloz.

Ugotovil je, da je vključevanje strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje v posamezne upravne organe potekalo brez težav. Vsi delavci so prejeli odločbe o razporeditvi v posamezne upravne organe, prav tako so določili podpisnike za dejavnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti. Kot je povedal podpredsednik občinskega izvršnega sveta Stanko Meglič, za zdaj ni težav pri nekdanjih sisovih delavcih v odnosu do upravnih organov in do občanov. Pričakovati pa je, da bodo glede na obseg dela in potrebe posameznih dejavnosti prerazporedili nekatere delavce še pred sprejemom zakona o sistemu javne uprave.

Izvršni svet je v prejšnjem tednu obravnaval tudi dogovor o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v tem letu ter nekatere druge zadeve. Pri dogovoru velja predvsem opozoriti na izvirne oziroma lastne prihodke proračuna, ki niso omejeni.

MG

Samopostrežna trgovina Ošpanca v Sestržah

Vrsta let je minila od zaprtja nekdanje Timine trgovine v Medvedcah. Krajani Medvedce, Sestrž in Podlož so morali po kruh in druge nujne potrebščine v Lovrenc na Dravskem polju, v Majšperk ali pa na Črešnjavec. Brez dvoma je samopostrežna trgovina z mešanim blagom Ošpanca v Sestržah 41 prava rešitev za vse tiste, ki ne premorejo avtomobila.

Janez Doberšek, lastnik trgovine, ki jo je odprl tik pred novim letom, je povedal, da sprva ni bilo kdove kaj kupcev, ker ljudje niso vedeli za njih, da pa je zadnji teden veliko boljše. Na lično izdelanih policah, ki jih je naredil sam (pred tem je že imel obrt lesne galanterije), je prav vse, kar najdeš tudi v družbenem sektorju.

Zanimiv je tudi odpiralni čas, saj je trgovina med tednom odprta med 8. in 18., v nedeljo in med prazniki pa od 9. do 12. ure. Za večje nakupe sprejema naročila po telefonu in blago dostavlja tudi na dom.

Sicer pa se tem dokaj oddaljenim krajem v bližnji prihodnosti obeta nov trgovski lokal, ki bo v domu krajanov Sestrž.

Vida Topolovec

Oblast pa mika, mika...

Ne vem, s čim se zdaj ljudje najbolj vneto ukvarjajo. Devizni črni trg ne dela več, saj lahko mirno stopite v prvo banko in kupite devize. Nihče v tem trenutku ne zna oceniti, ali je mogoče zaslužiti več z devizami ali z vezano dinarsko vlogo. Zato eni prodajajo devize, drugi jih kupujejo.

Plače so zamrznjene. Cene pa so uspeli dvigniti (nikoli se ne ve natančno, ali res le proizvajalci ali res le trgovci) v zadnjih dneh starega leta toliko, da jih zdaj lahko mirno znižajo. Seveda niti približno ne toliko, kot so jih ob zadnji podražitvi dvignili. Bojda je zdaj cenjena športna disciplina čakanje, da bo trg končno le začel delovati, in tako se boste lahko učakali trgovca na hišnem pragu.

Obresti si je večina že vpisala in verjetno tudi zapravila. Lastniki tekočih računov so se že navadili, da je dobro, če imajo poleg čekov še kaj gotovine, saj se lahko zgodi (in se dogaja), da jim kje čeka nočejo vzeti. Kaj hočemo, tudi to je pot v Evropo. Malo manj pa so se navadili, da čeki prihajajo hitreje, kot so bili vajeni.

Zasebna podjetja rastejo kot gobe po dežju, pa zato vrsta tistih, ki čakajo na zaposlitev, ni nič krajša.

Začel pa se je že tudi predvolilni boj. Stranke so se med seboj preštele, si zagotovile proračunski denar, se nekatere med seboj združile v koalicijo, nekatere so v boj že poslale imena. Vse pa so prepričane v zmago. Svobodne volitve so torej tu. Boj za oblast se je pričel. Skupine ljudi se po Sloveniji sestajajo, sprejemajo programe, si dajejo imena — vse v imenu ljudstva. Zdi pa se, da ljudstvo najmanj ve, da volilci nič ne vedo... Oblast? Hja, oblast pa mika. Nekateri se je niso naveličali niti po štirih desetletjih in pol...

Javna tribuna socialnih demokratov

Iniciativni odbor območne organizacije Socialnodemokratske zveze Slovenije (SDZS) Ptuj je 10. januarja organiziral v Klubu mladih na Ptujju javno tribuno. Zbora se je udeležilo kakšnih šestdeset ljudi. Iz ljubljanskega vodstva zveze so prišli: Franc Tomšič, Tit Turnšek, Manca Lovrenčič in Jože Kopeš.

Udeleženci so z zanimanjem poslušali o programu zveze ter o njenih pripravah na občinske in republiške volitve. Socialni demokrati na volitvah ne bodo nastopili samostojno, pač pa v okviru tako imenovane Demokratske opozicije Slovenije (DEMOS). Demos sestavljajo naslednje slovenske zveze oziroma stranke: socialni demokrati, demokrati, kmečka zveza, krščanski demokrati in zeleni. Demos bo predlagal skupne kandidate, za te pa je nujno, da so člani katerekoli od strank. Biti morajo le pošteni in ugledni ljudje.

Po koncu uvodnega dela so udeleženci postavljali vprašanja in razvila se je demokratična, na trenutke pa tudi zelo kritična razprava. Ptujski člani SDZS so imeli nekaj kritičnih pripomb na preteklo delovanje predsedstva zveze. Večina oporekanj je bila razjasnjena, zaradi preostalih pa se bodo sestali znova.

Na javni tribuni je že bilo čutili predvolilni boj, v katerega se bodo spustile vse zveze in stranke, ki bodo sodelovale na volitvah — do volitev pa ni več daleč.

A2

pismo »od daleč«

Medtem ko si bančniki zadovoljno manejo roke, saj so prvimi nakupovalcem tujih valut zaračunali, po zaslugi dokaj nespretnega navodila Narodne banke, kar 2-odstotno provizijo, pa si verjetno mnogi bralci grizejo nohte, ker so potrdilo o nakupu deviz takoj zalučali v koš in si tako onemogočili, da bi zahtevali svoj denar nazaj. Narodna banka je namreč predpisala samo odstotek provizije, dolgoročno pa naj bi to področje prepustili konkurenčnosti bank, ki bi s čim manjšo provizijo čimveč zaslužile. Še ena stvar je značilna, ko že govorimo o bankah, zaradi katere bi zardevali celo švicarski bankirji, to je visoka rast deviznih rezerv, ki so samo v prvih 11 dnevih letošnjega leta narasle za 330 milijonov dolarjev. Da boste imeli boljše predstav o tem, za kolikošen denar gre, naj povem, da je to tretjina finančne pomoči Mednarodnega monetarnega fonda, ki je pristal na reprogramiranje oziroma novi »stand by«, tokrat za 24 mesecev. Naši pogajalci so z misijo MMF na pogovorih potili kravi pot, po drugi strani pa se devize meni nič tebi nič stekajo v trezorje Narodne banke kot za šalo. Narod, ki ima toliko deviz, res ne more propasti, bi dejal nekoliko v šali.

Na prvi pogled se zdi povečanje deviznih rezerv pozitivno, toda devizne rezerve je potrebno plačati s primarnim denarjem, tega pa izredno strogi denarni okvir ne omogočajo. Številni tokovi kreiranja denarja v deviznih transakcijah so bili velikokrat zunaj kontrole Narodne banke Jugoslavije, saj so bile devize kupljene z dinarji, ki niso imeli pravega pokritja. Tako so na primer nekatera podjetja najemala zunaj kratkoročne devizne kredite in devize potem prodajala. Prizadevanja snovalcev Markovičevega programa, predvsem tistega dela, ki je v rokah Narodne banke, sedaj potekajo v smeri umikanja primarnega denarja iz obtoka s pomočjo kupovanja blagajniških zapisov in primarnih kreditov. Če nadzor nad primarnim denarjem ne bo zadostoval, bodo povečali obvezne rezerve, predvsem pa omejili plasmaje Narodne banke v obliki kreditov poslovnim bankam, torej tudi kreditov gospodarstvu. Kar zadeva zunanja posojila, pa bi bilo veliko boljše, če bi v Jugoslavijo prišla raje tujja podjetja, ki bi poleg denarja prinesla tudi zaposlitev številnim delavcem, ki bodo ali pa so že sedaj brez dela.

Ko smo že pri bankah, naj povem, da so samo vloge nad 12 mesecev obrestovane po pozitivni obrestni meri, čeprav bi po zagotovitvi Markoviča banke morale s pozitivno obrestno mero nagraditi tudi tistih nekaj odstotkov varčevalcev v dinarjih, ki se odločajo za varčevanje do treh mesecev. Po zagotovitvi »črnoborzičev« se trenutno najbolj spleča pretapljati prihranke v dolarje, saj je dolar dosegel menda najnižjo točko v primerjavi z marko in bi se moral pričeti vzpenjati na svetovnih borzah.

To je bilo nekaj praktično-teoretičnih nasvetov glede bančništva, sedaj pa še nekaj besed o programu nasploh.

Kritike bi lahko razdelili v tri skupine. Prva Markoviču predvsem očita njegovo politično nekompetentnost, ker v svoji reformi ne upošteva različnega zgodovinskega razvoja ter kulturne raznovrstnosti jugoslovanske družbe, saj se po njihovem mnenju Jugoslavija takšna, kot je, z odrekanjem, poneumljanjem in uniformiranjem ne spleča. Dru-

ga in tretja vrsta kritik je bolj ekonomistične narave. V drugem primeru gre predvsem za očitke, da Markovič ni zamrznil nekaterih agregatov, kot so na primer cene, ter da »delavski razred ne bo vzdržal« pritiska izredno ostrega programa. Pritiski na popuščanje pri osebnih dohodkih so veliki in se bodo najverjetneje nadaljevali v prvih mesecih letošnjega leta, pa ne zaradi tega, ker so postavljeni limiti za izplačevanje, temveč predvsem zaradi tega, ker ne bo kaj izplačevati. Omejevalna denarna politika, ki pomeni konec kreditov za izplačevanje osebnih dohodkov, zapiranje podjetij, brezposelnost in socialne nemire, je namreč najtrdnjši vzvod, s katerim naj bi dosegli želene rezultate.

Tretja vrsta pripomb se nanaša predvsem na dejstvo, da Markovič ni bistveno zmanjšal proračunske porabe ter da znaša zvezni proračun veliko več od bruto nacionalnega produkta, ob tem da so bile že na začetku storjene napake, saj je inflacija ob koncu decembra dobesedno eskalirala. Omenjeni kritiki Markoviču tudi očitajo, da ni dovolj devalviran dinar in je tako destimuliral izvoz, saj tečaj marke menda zaostaja za okoli 15 odstotkov. Poleg tega pa bo vse manjša gospodarska rast zmanjšala narodni dohodek, ob tem da bodo stroški družbene nadstavitve vse večji, kar pomeni povečanje davčnih stopenj in še dodatno zmanjšanje gospodarske aktivnosti. S tem so povezane tudi ustavne spremembe, ki jih na »ho-ruk« predlaga Markovičeva vlada, saj meni, da nima dovolj pooblastil, ko bi na primer morala zaustaviti gospodarsko blokado ali pa dosegla cilje s pomočjo službe državne varnosti ki naj bi prav tako dobila večja pooblastila za delovanje v celotni državi.

Verjetno poznate vsebino ustavnih sprememb, s katerimi se Slovenija ne strinja in predlaga bistveno razširitev na nekatere druge člene ustave, kot je politično združevanje, saj v kratkem prav gotovo ne bomo dobili nove zvezne ustave, razen morda oktroirane. Markoviča lahko razumemo, da zahteva za svojo vlado večja pooblastila ter poenotenje davčnega sistema, da bi lahko financiranje vojske prenesel neposredno na davek iz osebnih dohodkov oziroma dobička. S tem se ne strinja Slovenija, kjer so na srečo osebni dohodki večji od tistih v drugih republikah tudi za trikrat. Tako bi Slovenija plačevala armado, v kateri je pravzaprav najmanj njenega oficirskega kadra pa tudi vojakov, kar sedaj zatrjuje Srbija, saj poseben 3-odstotni prometni davek na vse proizvode najbolj prizadeva menda to republiko z največjim številom prebivalstva.

Poenotenje davčnega sistema je pravzaprav najboljko spora v celotnem paketu sprememb ustave, ki ga zahteva vlada, saj je bilo do sedaj to področje izključno pristojnost republik in pokrajin. Težko je reči, kako se bo končala ustavna kriza, toda stališča Slovenije, ki se je izrekla proti paketu predčasne spreminjanja ustave, ki ga je predlagala vlada, je trdno. Markovič ima sicer odlično zamisljeno strategijo centralizacije ekonomskih funkcij.

Toda kaj se bo zgodilo, če vlada pade in na čelo kabineta pride nekdo, ki bo bistveno manj prosvetljen voditelj, kot je Markovič, ki mu zaenkrat še uspeva z ekonomskimi potezami zadrževati sicer povišan politični pritisk balkanskega soda smodnika.

Vladimir Vodušek

V vrtu

V zimskem času, ko narava miruje, vrtnarji načrtujejo in se pripravljajo na spomladanska opravila v vrtu in urejanje zelenice okolja. Letošnje vremenske razmere so vse doslej dopuščale, da je bilo mogoče opraviti marsikatero opravilo, ki bi ga sicer šele spomladi. Je pa že po naravi svojstvo vrta in bivalnega okolja takšno, da je v njem zmeraj mogoče najti delo in potrebno mero razgibanja, če le imamo za to dovolj volje.

Se nobena zima ni minila, da se ne bi vanjo vrinili hladni, vetrovni in deževni dnevi, ko delo na vrtu ni mogoče. Takšne dneve bomo koristno izrabili za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje na vseh tistih področjih vrtnarjenja, ki so nam v preteklosti povzročala težave zaradi neznanja ali pomanjkanja izkušenj. Seže ko si bomo prečitali kakšen strokovni priročnik, bomo spoznali mnoge okoliščine, ki imajo odločilen vpliv na uspešnost vrtnarjenja in urejanje našega okolja. Čeprav se morda prvi hip dozdeva izdelek za strokovno knjigo velik, je ta povrnen je ob upoštevanju morda na videz še tako majhnega nasveta, če smo z njim prihranili pri stroških ali pa pridobili pri kakovosti, količini in videzu pridelkov ali okrasnih rastlin.

V knjigarnah nam je na voljo že kar precej poljudno napisanih, za širok krog uporabnih strokovnih priročnikov. Vrtnarjem za pridelovanje zelenjave Založba Kmečki glas nudi knjige **Moj vrt — moje veselje** in **Vrtno zelenjadstvo** po 85 din, za tiste, ki želijo pridelovati vrtnine brez uporabe kemičnih sredstev, pa pred nedavnim izdan priročnik **Biološko pridelovanje hrane**, katerega cena je 110 din. Sadjarjem sta na voljo knjigi **V sadnem vrtu** in **Gosti sadni nasadi**, tiste, ki na vrtovih gojijo bradje, pa vestranskih pouči o negi trte priznani strokovnjak dr. Jože Colnarič v knjigi **Bradje**. Za pravilno in učinkovito nego trate, ki nam med letom da največ dela, bo dobro služila knjižica **Trate**, ki stane le 35 din. Knjiga **Vzgoja lončnic** bo ljubiteljem sobnega zelenja in cvetja nudila mnogo nasvetov, ki jih nismo poznali.

Na knjižnih policah je mogoče najti okrog petdeset strokovnih knjig in priročnikov, ki obravnavajo skoraj vsa področja iz tako imenovanega »mojega malega sveta«. Med njimi bomo našli priročnike o negi malih živali, čebelarjenju, hranjenju in konzerviranju vrtnin, kuharskih nasvetih in vse do takšnih, ki obravnavajo nekatera povsem

ozka strokovna področja, kot so: **Sladkovodni akvarij**, **Rezano cvetje**, **Hidroponika** in podobne.

V ZELENJAVNEM VRTU je pozimi na voljo le malo vrst sveže zelenjave. Nabiramo brstični ohrovt, ob odjugi in če ni snega, motovilec, pa se je izbira solatnic že izčrpala. Kot izvrstno nadomestilo ali kot dodatek k solatam, skutu, jajcem, sendvičem in hladnim narezkom lahko služi **vrtna kreša**.

O vrtni kreši pravzaprav vemo vse premalo, saj so njeni mladi, nežni lističi, ki so bogati z vitamini C, izvrstna solata, ko ni na voljo toliko druge zelenjave, njeno pridelovanje pa je glede na skromne zahteve in kratko vegetacijsko dobo mogoče skoraj vsakomur. Sejemo jo lahko kadarkoli: poleti na gredice na prostem, pozimi pa v plitve zabojčke ali majhne skodele. Ustrezna ji vsako svetlo mesto, še posebej pa okenska police. Pri temperaturi 20°C vzklja že drugi ali tretji dan po setvi, za solato pa jo režemo že štirinajst dni po setvi. Posodo napolnimo s peščeno prstjo, bogato s humusom, in po površini raztresemo 8 dag/m² semena, ki ga z roko rahlo potlačimo, z ne prehladno vodo zalijemo in pokrijemo s papirjem, dokler seme ne vzklja. Ko so rastline 6 do 8 cm visoke, jih porežemo toliko, kolikor jih sproti porabimo. Režemo s škarkari za travo. Če ne režemo prečisto, jo lahko režemo večkrat, podobno kot solato rezivko. Na 1 m² pridelamo pri enkratnem »odkusu« 1 do 2 kg kreše.

Kreša nima škodljivcev in je ne napadajo bolezni. Torej gre za zdravo in za prehrano neoporečno zelenjavo. Ker vsebuje veliko železa in vitamina C, je zdravilne vrednosti, saj deluje proti spomladanski utrujenosti in slabokrvnosti.

Miran Glušič, ing. agr.

NASVETI ZA VSAK DAN

Tudi za malo denarja se lahko dobro je

Star pregovor pravi: »Za malo denarja malo muzike!« Običajno to tudi drži. Ravno zato trdim, da je kuhati poceni prava umetnost.

Če imamo na voljo dovolj najboljših in najraznovrstnejših dragih sestavin, ne bo posebno težko vsak dan postaviti na mizo nekaj novega in okusnega. Če pa želimo doseči enak uspeh s cenejšimi živili, pa potrebujemo veliko iznajdljivosti in domisljivosti.

Poceni kuhanje se začne že pri nakupu. Primerjajmo cene in izkoristimo ugodne ponudbe (akcijske prodaje in podobno).

Prava umetnost pa nastaja v kuhinji. Pomembno je, kako hrano pripravimo, še bolj pa, kako jo ponudimo.

Tudi enostavna jed veliko bolj tekne, če jo domiselno okrasimo in serviramo v primerni posodi. Bo že držalo, da jemo najprej z očmi in šele nato z usti.

Da boste lažje spoznali, da je poceni kuhanje umetnost — toda umetnost, katere se je mogoče tudi naučiti — sem za vas izbral nekaj receptov za pripravo cenejših jedi.

SIROV NARASTEK (za 4 osebe)

Rezine kruha namočimo v 1,5 dl mleka. Z maslom (margarino) namažemo ognjevarno posodo (pekač) in vanjo zložimo rezine namočenega kruha, da se prekrivajo (podobno kot opeka na strehi). Preostalo mleko, smetano, jajca in sir dobro razmešamo. Dodamo sol, muškatni orešek in mleto rdečo papriko ter prelijemo po rezinah. Prekrijemo z alufolijo in damo peč v ogreto pečico. Pečemo pri temperaturi 180°C. Po 20 minutah folijo snamemo in pečemo še 10 minut, da se zlatorumeno zapeče. Serviramo ga kar v ognjevarni posodi. Zraven ponudimo zeleno solato.

Narastek smo naredili iz:
3,5 dl mleka
12 rezin kruha za toast
2,5 dag masla ali margarine
2 dl smetane
20 dag sira ementalca
4 jajce
sol
naribanega muškata oreška
1/2 žličke mleto paprike
NADEVANA SVINJSKA REBRA

Na rebrih zarezemo žep ter jih zunaj rahlo solimo in popramo. Mleto meso zmešamo s suhimi slivami, ki smo jih prej najmanj 2 uri namakali v vodi in izkoščili, drobno narezano čebulo, česnom, soljo in poprom. Z nadevom napolnimo žep in spnemo odprtino z zoborebci. Nadevana rebra pomažemo z masčobno, postavimo pekač v segreto pečico in pečemo približno uro in pol pri temperaturi 175°C. Med pečenjem jih večkrat oblijemo s sokom. Pečena rebra narežemo, sok od pečenke zalijemo z malo juhe in zavremo. Okus izboljšamo s kislo smetano.

Za pripravo smo potrebovali:
75 dag svinjskih reber
sol, poper

NADEV:
40 dag suhih sliv (vzamemo lahko tudi drugo suho sadje)
20 dag mletega mesa
2 čebuli
1 strok česna
sol, poper,
1 žlica masla ali margarine
1 dl kisle smetane

JABOLČNA POGAČA

Iz moke, kvasa, jajca, mleka in soli zamesimo bolj mehko testo. Na toplem naj vzhaja okrog 1/2 ure. Vzhajano testo razvaljamo, potresemo z olupljenimi, na rezine narezanimi jabolki, s cimetom in sladkorjem. Pogačo tesno zvijemo podobno kot potico, damo

v namaščen, z moko ali drobtinami potresen pekač, in pustimo, da ponovno vzhaja.

Vzhajano pogačo damo v segreto pečico in jo pečemo dobro uro pri temperaturi 190 do 200°C.

Naredili smo jo iz:

1 kg bele moke
3 dag kvasa
1 jajca
sol
3 dl mlačnega mleka
2 čajnih žličk cimeta
5 žlic sladkorja
1 kg jabolk

Ob pripravi navedenih jedi vam želimo obilo zadovoljstva in dober tek.

V naslednji številki Tednika (25. januarja) boste lahko spoznali nekaj receptov za pripravo jedi iz testenin pod geslom: Tudi za malo denarja se lahko dobro je.

Vaš Dušan Bombek

Srečanje folkloristov v Markovcih

Prvo srečanje z ljudskimi godci, pevci in plesalci v Markovcih 7. januarja 1978 je potekalo pod geslom: »En hribček bom kupil — bom trsek sadil...«

Republiško srečanje ljudskih godcev, pevcev in plesalcev, ki je bilo poleg drugih krajev v Sloveniji 27. junija 1976 zelo uspešno tudi pri nas v Markovcih, nas je vzpodbudilo, da smo ob že ustaljenih folkloristih revijah pričeli pod okriljem Folklornega društva Ptuj prirejati tudi ta srečanja. Prvo je bilo 7. januarja 1978. Občinstvo je v nabitosti polni dvorani prisluhnilo skoraj triurnemu bogatemu programu ljudskih godcev, pevcev in plesalcev.

V deželi Korantov bo v soboto, 20. januarja, zvečer spet živahno, saj se — sodeč po številu prijavljenih skupin — obeta bogat kulturni program. Letošnje srečanje, ki ga prireja Folklorno društvo Ptuj in Folklorna skupina Anton—Jože Strafela Markovci, bo že 15. — od teh se jih je že osem izvrstilo v Markovcih. Potekalo bo pod geslom **KOL'KOR KAPLJIC — TOL'KO LET...**

Upamo, da bodo Markovčani in okoličani, ki so veliki ljubitelji folklorne in daleč naokoli znani po svojem bogatem ljudskem izročilu, tudi tokrat z veseljem prisluhnili ljudski glasbi, petju, plesu in običajem ter kot vedno napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Fc

Priznanja za lepo okolje

Ptujsko turistično društvo že nekaj let organizira tekmovanje v urejenosti okolja. Z njim spodbuja in razširja skrb za lepo in urejeno okolje. Tekmovalni duh je v minulih letih privabil že marsikoga. Turistično društvo pa žal lahko v okviru svojih možnosti »nagrajuje« le s priznanji.

V prejšnjem letu so priznanja (32 jih je bilo) prejeli: Petrolov servis na Potrčevi cesti, uprava Perutnine, OŠ Olge Meglič, Mipov butik M + M, Minoriški samostan. Temeljno sodišče Maribor — enota Ptuj, Skupščina občine Ptuj, Mipova prodajalna Višnja, Antonija Završnik iz Obrtniške ulice 8, Milan Rosič iz Zehnerjeve 1, Zlatko in Marjana Kumer s Prečne poti 13, Franc in Katarina Repič s Prečne poti 15, Anica Bratec iz Zoisove 2, Jasna Ferčič iz Osterčeve ulice 16, Frančiška Korenjak iz

Ulice Anice Kaučević 7, Vida Stiplovšek iz Ulice Anice Kaučević 5, Boris Lepšina iz Zupančičeve 16, Neža Mihaljevič iz Frankovičeve 9, Marija Travnikar iz Frankovičeve 5, Savina Blaž iz Sovretove 4, Dušan Grdiša — gostišče Zlata goska, Zvonko Križaj z Ribiške poti 20, Slavko Turnšek — kleparstvo — Brstje 27/a, Marjan Dostal, Na Tratah, Miran Kelc iz Stojncev 56/b, Janez Bezjak iz Bukovcev, Jože Matjašič z Zgornje Hajdine 135/b, Optika Majda Gornik s Potrčeve ulice, Irena Hunjet iz Petlje in družina Matjašič iz Maistrove 15.

Prejemnikom priznanj se je za njihov trud zahvalila Zvonka Knežević, predsednica Turističnega društva Ptuj. Ob tem je pozvala tudi druge, da se jim pridružijo.

MG

Franc Fideršek

EPIDEMIJA KOZ

(ZGODBE IZ LET, KO JE NAŠ KMET PREŽIVLJAL TEŽKE DNI)

KOMANDIR DJURO

Med tečajem za finančne planerje v Ljubljani je eden od slušateljev, ki je imel dopoldan službeni opravke v mestu, pripovedoval o zanimivem prizoru, ki mu je bil očividec.

Na pločniku blizu hotela Slon (na nasprotni strani Titove je bilo tedaj ministrstvo za notranje zadeve) je videl, da je oficir JA začel klofutati oficirja NM (narodne milice). Svojemu tovarišu je priskočilo na pomoč še nekaj drugih oficirjev, pa tudi nekaj miličnikov je prišlo, vendar se ti niso vmešali. Seveda je to pritegnilo pozornost mnogih mimoidošcev in so z radovednostjo opazovali nevsakdanji prizor. Tudi ta naš slušatelj se je prirnil v bližino in iz obtožb oficirja JA razbral, da je ta v oficirju milice prepoznal pripadnika ustaške enote, ki je leta 1941 v njihovi vasi delala nasilje pravoslavni prebivalcem. Slišal je tudi, da je ta oficir milice iz Ptuja. Opisal mi je njegov videz in vprašal, ali kaj vem o njem.

Posvetovala sva se z Janezom, drugim tečajnikom iz Ptuja, in skupno ugotovila, da je to lahko bil samo Jurij Bojanovič, podporočnik in komandir postaje NM v Ptuj. Že prej sem slišal o njem, da je med okupacijo delal v Nemčiji, se povezal s slovenskimi aktivisti in se leta 1943 pridružil slovenskim partizanom. Bil je hraber borec, po osvoboditvi je ostal pri nas in službo nadaljeval pri narodni milici. Od kdaj je bil v Ptuj, mi ni bilo znano, o njem pa sem precej slišal od jeseni 1948 naprej.

Aktivisti so ga povsod hvalili kot izredno sposobnega, odločnega in »za socializem koristnega tovariša«. Iz naključnih stikov s posameznimi kmeti pa sem slišal, da so se ga izredno bali in o njegovih metodah šepetali samo v družbi zanesljivih. Vsi so ga poznali samo pod imenom Djuro.

»Kamor komandir Djuro rahlo položi svojo roko, se hodiš božat najmanj en mesec,« mi je spomladi zaupal eden od kmetov iz Spuhlje. Tisti pa, ki ga je zadela njegova pest ali brca, pa bo baje to pomnil celo življenje.

»Komandir postaje NM Ptuj p. poročnik tov. Bojanovič je ljudskim škodljivcem stalno za petami,« je bil naslov daljšega članka v Našem delu št. 25 z dne 23. septembra 1949, torej le par tednov pred opisanim dogodkom v Ljubljani.

V tem članku pisec opisuje osebne zasluge podporočnika Jurija Bojanoviča pri razkrinkavanju tatinske skupine v Ptuj. Sledi podrobnejši opis tatvin, ki jih je »odkril po 42. urah neprekinjenega dela z ostalimi miličniki.« Potem nadaljuje:

»Vzporedno gornjim tatom je komandir mestne postaje milice Ptuj, tovariš podporočnik Bojanovič Jurij razkrinkal še vrsto drugih tatov in to...« Sledi dolga vrsta imen in opisov tatvin, ki naj bi jih bili navedeni zagrešili. »Predali so jih ljudskemu sodišču, kjer bodo prejeli zasluženo kazen,« končuje pisec.

Tak je bil Djuro, vedno pripravljen, vedno uspešen, tudi če je bilo treba kmeta pripraviti, da bo izpolnil obvezno oddajo, setveni plan, če je bilo treba najti skrito žito, mast, utajeno svinjo ali govedo, če je bilo treba odkriti sovražnika socializma na vasi, škodljivca v zadruzi ali kjerkoli drugje. Posebno pomembno je bilo, da je znal izsiliti priznanje obdolženega. Cesar ni uspelo drugemu, je uspelo Djuru, on ima za to poseben dar...

V več člankih v Našem delu lahko preberemo celo to, da je komandir NM odkril kako skupino ljudi, ki so raje ležali v senci, kot pa pregledovali krompirišča ali jih ni napadel koloradski hrošč. (Naše delo v št. 13, 14 in 15/49.)

V članku »Tudi za lastnike dvokoles velja socialistična disciplina« je podrobneje opisana akcija postaje NM Ptuj, ko so dosledno uresničili predpis, ki je določal: »Kaznovan bo, kdor bo vozil na kolesu osebo, starejšo od 8 let, kdor se ne bo držal z rokami za krmilo (Tako določilo je bilo takrat potrebno, ker je med mladimi veljal za posebnega spretnega tisti, ki je znal voziti bikel prostoročno — op. avt.), kdor se bo vozil vzporedno z drugim kolesarjem, kdor bo imel kolo brez zvončka...« Kaznovani bodo tudi tisti kolesarji, ki ne bodo imeli stalno pri sebi prometne knjižice, registrirane za leto 1949 in vsi tisti, ki so ali bi samovoljno prestavili evidenčno tablico, ki sme biti samo na vidnem mestu kolesa... Zaradi izvajanja tega predpisa se slišijo od poedincev velike kritike,« je še med drugim zapisano v tem članku (Naše delo št. 11 z dne 2. junija 1949.)

Sploh so tedaj o delu miličnikov veliko pisali. »Otvoritev doma Narodne milice v Ptuj« je naslov daljšega zapisa v Našem delu št. 23 z dne 9. 8. 1949 na 1. strani. V njem je Jurij Bojanovič omenjen večkrat, ko je skupaj s tovariši »vse probleme spretno reševal« in ko je zaradi 278 opravljenih udarniških ur bil proglašen za udarnika. Poleg njega so bili proglašeni za udarnike še Ivan Gramc, ki je opravil 336 ur dela, Ivan Sešel, 224 ur, in Ljubo Kodrič, 196 ur. Dom je bil v zgradbi na Ormoški cesti; v tej zgradbi je danes center za socialno delo.

»Miličniki iz ptujškega okraja so obiskali rojstno hišo maršala Tita« je naslov daljšega zapisa v Našem delu št. 24 na str. 2. V tem članku je tudi zapisano: »Ko so si miličniki ogledali hišo in kip maršala Tita, so odšli v še nedograjen zadržni dom, kjer so jih zadržniki prisrčno sprejeli. Zbranim zadržnikom je spregovoril (v srbohrvaščini — op. avt.) tov. ppor. Bojanovič Jurij. Njegov govor so prekinjali z navdušenimi vzkliki...«

Tak je torej bil Djuro še nekaj tednov pred tistim zanj nesrečnim srečanjem v Ljubljani, ki sem ga opisal uvodoma.

O njegovi usodi se v Ptuj ni dalo zvedeti ničesar. Le to, da je bil nenadoma nekam premeščen. V Ljubljani pa sem slišal, da so ga po-

stavili pred ljudsko sodišče v kraju, kjer naj bi bil deloval leta 1941. Kakšna je bila sodba, ne vem.

Povezano s tem naj opišem še en primer, ki je tudi povezan z delom komandirja NM in je do njega prišlo nekaj tednov prej.

»Firbas iz Gorišnice bo dal obračun za izdaje borcev NOV« je bil naslov članka v Našem delu št. 25 z dne 23. sept. 1949 na 4. strani. Podrobneje je opisana izdaja v Gorišnici (napaka je le v mesecu — op. avt.), kjer so na Toplakovi domačiji padli Franc Belšč-Tone, Rudi Sever, Anton Frlež-Jelen in Franc Tobijas. Izdal naj bi jih bil sosed Firbas, ki je pred osvoboditvijo izginil neznanu kam. Zapisano je:

»Po mnenju ljudstva je pobegnil na Koroško skupaj z Nemci. Toda v tem mnenju so se ljudje zelo motili. Kajti Firbas je že pred koncem vojne naredil doma bunker, v katerega se je po prihodu NOV skril in tam prečepel skrit vseh 50 mesecev in kjer so ga zvesto podpirali in hranili njegovi domači, predvsem pa sestra. Budnostni miličnika postaje NM Gorišnica se je zahvaliti, da se je imenovanega vojnega zločinca zalotilo v njegovem brlogu in ga privedlo na dan pred ljudi, kateri so ga hoteli miličniku iztrgati iz rok in ga za njegove grehe samo kaznovati. Imenovani je danes pred ljudskim sodiščem, kakor tudi njegovi zaščitniki, da prejmejo tudi zasluženo kazen.«

Oba opisana primera kažeta, da roki pravice in skrivnostni poti usode, ki je polna naključij, navadno ni moč uiti.

Med zavestnimi somišljeniki s tvorci resolucije Informbiroja je bil tudi študent Vlado Peteršič. Po osvoboditvi je bil med vodilnimi mladinskimi aktivisti v ptujskem okraju in med prvimi organizatorji mladinske delovne akcije Pesnica, v letih 1948—1951 pa za stalinistično propagando živ dokaz, da so med jugoslovanskimi narodi še »zdrave sile«. V letu 1949 se je namreč začel oglašati po radiu Budimpešta, ki je propagandne oddaje imel tudi v slovenščini. V njih je blati naše državno vodstvo in konkretno tudi posamezne nosilce funkcij v ptujskem okraju. Spričo tega so imeli njegovi starši precej neveselčnosti, zato tudi ni čudno, da je bila v Našem delu objavljena naslednja izjava:

»Podpisani Peteršič Jakob iz Dornave izjavljam, da je moj sin Vlado v mesecu novembru 1948 brez moje vednosti izginil neznanu kam. Se le po brezuspešnih poizvedbah sem po dveh mesecih njegovega odhoda sprejel od njega pismeno sporočilo, da se nahaja v Budimpešti. Jaz kot njegov oče ta nepremišljeni korak svojega sina strogo obsojam, ker takega početja ne odobravam.« (Naše delo št. 15 z dne 15. julija 1949, stran 3.)

Prihodnjič: GOSPODARSKA RAZSTAVA V PTUJU

Delegatska vprašanja in pobude

Na skupnem zasedanju zborov skupščine obine Ptuj, ki je bilo 26. decembra 1989, je bilo tudi nekaj delegatskih vprašanj in pobud — nekaj pisno, nekaj kar ustno. Navajamo najzanimivejša:

RAZVOJNA ŠTUDIJA ZA SLOVENSKE GORICE

Delegacija KS Destrnik v svojem vprašanju navaja, da podpirajo prizadevanja občinskega izvršnega sveta, ki pripravlja razvojne študije za Haloze, kar je tudi dolgaletna potreba in želja ljudi v območju Haloze. Ob tem pa zahtevajo, da se podobna razvojna študija pripravi tudi za območje Slovenskih goric. Ugotovljajo, da je to območje preveč zapostavljeno, vsaj tako je razvidno iz večine dosedanjih dokumentov, in želijo, da se razvija skladno z drugimi območji. Zato zahtevajo odgovor, kako je s pripravo razvojne študije za območje Slovenskih goric, in pričakujejo, da bodo njihovo zahtevo podprli tudi delegati iz drugih krajevnih skupnosti v občini.

Navajajo tudi, da v Ptuj gradimo nov hotel in da bo v naslednjih letih zgrajen še kakšen, zato je prav, da ob tem bolj razmišljamo o možnostih razvoja turizma na območju Slovenskih goric, kjer so zlasti velike možnosti za razvoj kmečkega turizma. Slovenske gorice so v bližini Ptuja, zato tudi primerne za vsakega turista, ki bo prišel v Ptuj, da obišče to slikovito in zaenkrat še neonesnaženo gričevnato pokrajino.

KAJ S CESTO OD HAJDOŠ DO PTUJA

Na pobudo sveta KS Ivana Spolenaka Ptuj je delegacija te krajevnne skupnosti vprašala, zakaj je pri modernizaciji magistralne ceste izpuščena modernizacija cestišča in pločnikov od Hajdoš do Ptuja. V programu Skupnosti komunalne skupnosti Ptuj za leto 1990 je predvidena gradnja pločnikov ob Mariborski

cesti, kar naj bi do polovice sofinancirala tudi KS Ivana Spolenaka. Glede na veliko investicijsko vrednost KS svojega deleža ne bo zmogla, zato je predlagala, da izvršni svet pritegne k sofinanciranju še skupnost za ceste SRS.

Odgovor nato pobudo in vprašanje, ki je velikega pomena za varnost ljudi, uporabnikov Mariborske ceste, je bil posredno dan že na skupnem zasedanju, ko predlog odloka o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe ni bil sprejet v predlaganem besedilu. Že na prejšnjem zasedanju ni bil sprejet predlog odloka o obveznem plačevanju prispevka za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe, ki je glede na stvarne potrebe predvideval povečanje prispevka za to dejavnost z 1,1 na 1,6 odstotka. V novem odloku je bilo to povečanje predvideno v prispevnih stopnjah za leto 1990 za družbene dejavnosti in za dejavnosti, ki so jih doslej urejali sisi materialne proizvodnje. Vendar se nekateri delegati v zboru združenega dela s tem niso strinjali, zbor krajevnih skupnosti pa je odlok sprejel z večino glasov. Zaradi tega je bila imenovana medzborovska komisija, vendar so bili predstavniki ZZZD odločno proti. Popustiti je moral zbor krajevnih skupnosti in pristati na to, da bo znašal prispevek za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe 1,1 %, kar ne bo zadostovalo niti za tekoče vzdrževanje, kaj šele za dodatne dejavnosti. Primer zgornjo kaže na našo miselnost: Smo proti, če je treba več dati, odločno pa zahtevamo, da več dobimo!

Na vzdrževanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter cest se je nanašalo tudi eno od delegatskih vprašanj v zboru združenega dela. Delegacijo KS

Lovrenc na Dravskem polju pa je zanimalo, koliko sredstev je bilo porabljenih za plačilo »umetniškom«, ki so po krajevnih skupnostih igrali vlogo dedka Mraza. Menijo, da dveletni otroci od njihovih nastopov niso imeli nič, zato bi bilo pametneje, da bi ta denar porabili za nakup daril otrokom iz revnejših družin.

POBUDE ZELENIH

Na skupnem zasedanju zborov občinske skupščine so dali nekaj delegatskih pobud tudi predstavniki Zelenih iz Ptuja. Med drugim predlagajo javno razpravo o novem odlagališču odpadkov in smeti, da se povsod namestijo zabojniki za steklo in papir; oboje je surovina za našo industrijo. Nadalje zahtevajo, naj čimprej zgradijo kanal C od farne v Dražencih do čistilne naprave in da naj ptujski KS bolj skrbijo za delo Kluba mladih v Ptuj, saj je bila njegova obnova sofinancirana iz združenih sredstev krajevnega samoprispevka.

FF

MIRKO KOSTANJEVEC

UVOD

Celo v tistih državah, med katere štejemo tudi Slovenijo, ki so t. i. »katoliške dežele«, živi mnogo občanov v izvenzakonski življenjski skupnosti, in to iz različnih vzrokov, n. pr. prve ali naslednje zakonske zveze nočejo ali ne morejo veljavno skleniti iz ekonomskih, verskih in drugih razlogov.

Bili so časi, ko se je izvenzakonsko skupno življenje štel za nemoralno in ko država take življenjske skupnosti ni priznavala. Časi in ljudje pa so se spremenili in danes je v SR Sloveniji tista izvenzakonska življenjska skupnost, ki izpolnjuje nekatere zakonske pogoje, skoraj popolnoma izenačena z zakonsko zvezo. O pravni ureditvi izvenzakonske zveze v drugih naših republikah in avtonomnih pokrajinah v tem članku ne bom pisal.

Ker pa, kot kaže praksa, izvenzakonski partnerji svojih pravic in dolžnosti, ki jih imajo po naših, zlasti slovenskih zakonih, ne poznajo v dovoljšnji meri, menim, da bo koristno predvsem zanje, če v tem članku opišem najvažnejše pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz izvenzakonske življenjske skupnosti, in navedem organe, ki o tem odločajo.

TEMELJNI PREDPIS O IZVENZAKONSKI ŽIVLJENJSKI SKUPNOSTI V SR SLOVENIJI

Temeljno določbo o izvenzakonski življenjski skupnosti, na katero se sklicujejo tudi drugi zakoni, vsebuje 12. člen zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerah — skrajšani ZZZDR, ki se glasi:

»Dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze, ima zanju enake pravne posledice po tem zakonu, kot če bi sklenila zakonsko zvezo, če ni bilo razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna. Na drugih področjih pa ima taka skupnost pra-

Odlikovanje delavnim krajanom

Ob koncu leta 1989 je bila seja skupščine KS Jožeta Potrča Ptuj. Delegatom je najprej poročal predsednik skupščine Franc Klemenčič o uspešno opravljenem delu v letu 1989 in nakazal naloge, ki jih čakajo v letu 1990. Poleg volitev bo pomembna naloga tudi priprava programa za nov krajevni samoprispevek.

Na seji so tudi slovesno izročili državna odlikovanja štirim delavnim krajanom. V imenu občinske skupščine je odlikovanja izročil Janez Belšak, predsednik OK SZDL Ptuj. Predsedstvo SFRJ je odlikovalo z MEDALJO ZASLUG ZA NAROD Radoslava Benčevića za aktivno delo v organih krajevnne samouprave in v DPO v Vzgojnovarstvenem zavodu Mirana Sagadina Ptuj ter Srečka Šnebergerja za uspešno delo v KS in pri uresničevanju investicij v Mestnem kinu Ptuj.

Z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEM je bil odlikovan Jože Maučec, vodja skupnih služb KS Ptuj, za uspešno vodenje teh služb ter za delo v KS Jožeta Potrča in v občini.

Franci Golob, sekretar OK SZDL Ptuj, pa je prejel RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO za uspešno družbenopolitično delo v občini

ter v samoupravnih organih in DPO v KS Jožeta Potrča Ptuj. Odlikovancem tudi naše čestitke!

FF

Odlikovanci (od leve): Franci Golob, Jože Maučec in Srečko Šneberger. Radoslava Benčević je bila upravičeno odsotna.

Foto: Langerhole

Izvenzakonska življenjska skupnost

vne posledice, če zakon tako določa. Če je odločitev o pravicah ali dolžnostih odvisna od vprašanja obstoja zunajzakonske skupnosti iz prejšnjega odstavka, se o tem vprašanju odloči v postopku za ugotovitev te pravice in dolžnosti.

In cit. besedila, v katerem ni točno določeno, kaj je razumeti pod besedami »dalj časa trajajoča življenjska skupnost« in v katerem niso naštet t. i. zakonski zadržki, pa se v teoriji in praksi sklepa, da se za tako izvenzakonsko življenjsko skupnost, če naj ima enake pravne posledice kot zakonska zveza, zahteva:

1. da obstaja med partnerjema tako, tudi drugim ljudem znana skupnost, ki mora imeti nek vnanji izraz: skupno prebivanje, skupno gospodinjstvo, ekonomsko skupnost partnerjev. Te zunanje manifestacije skupnosti morajo izhajati iz notranje potrebe in povezanosti partnerjev, pa tudi iz njune volje, da živita skupaj tako, kot živita mož in žena v zakonski zvezi.

Omeniti pa je treba, da za obstoj pravno priznane izvenzakonske skupnosti ni vedno nujno, da sta partnerja, ki sta sicer duševno povezana, ekonomsko soodvisna in ki želita živeti, kot živita mož in žena v zakonu, vedno tudi fizično in prostorsko skupaj. Taki primeri bodo podani, n. pr., če je en partner na začasnem delu v tujini, kot mornar plove po morju ali je v domu za ostarele občane itd.

2. da taka izvenzakonska življenjska skupnost traja vsaj toliko časa (odvisno od vsakega posamičnega primera), da partnerja začneta živeti, kot živita mož in žena v zakonu, da si ustvarita skupno gospodinjstvo, skupno blagajno itd. V večini drugih držav imajo predpise, da mora biti doba trajanja izvenzakonske življenjske skupnosti najmanj dve leti. Po mojem mnenju bi bilo tudi pri nas koristno in za prakso potrebno, če bi zakonodaja-

lec predpisal neko minimalno potrebno trajanje izvenzakonske skupnosti določiti, da se predpisana doba trajanja upošteva praviloma in da bi se v izjemnih primerih moglo od predpisane dobe tudi odstopiti.

3. da ne smejo obstajati taki zadržki, zaradi katerih izvenzakonska partnerja ne moreta skleniti veljavne zakonske zveze. Ti zadržki, ki so naštet v ZZZDR, so:

- a) pomanjkanje svobodne privolitve (čl. 17 ZZZDR)
- b) težja duševna prizadetost ali nerazsodnost (čl. 19 ZZZDR)
- c) mladoletnost (čl. 18 ZZZDR)
- d) sorodstvo (čl. 21 ZZZDR)
- d) obstoječa zakonska zveza (čl. 20 ZZZDR)

UGOTAVLJANJE OBSTOJA PRAVNO PRIZNANE IZVENZAKONSKO ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI

Glede cit. drugi odstavek 12. čl. ZZZDR ugotavlja pravno priznano izvenzakonsko skupnost tisti organ, ki odloča o pravicah in dolžnostih, ki so odvisne od obstoja take skupnosti, in to po postopku, ki velja pred njim. Tak organ, glede na to za kakšno pravico oz. dolžnost gre, je lahko ali sodišče ali organ pokojninskega in invalidskega zavarovanja ali pristojni organ podjetja itd.

Ker izvenzakonska življenjska skupnost ni nikjer registrirana in ker organi, ki odločajo o pravicah in dolžnostih, izvirajo iz take skupnosti, zanju sploh ne vedo, je v interesu vsakega izvenzakonskega partnerja, ki želi uveljaviti kako pravico, izvirajočo iz te skupnosti, da od organa zahteva ugotovitev obstoja take pravno priznane izvenzakonske življenjske skupnosti.

V nadaljevanju bom naštel in obrazložil pravna področja, na katerih imajo izvenzakonski partnerji enake pravice in dolžnosti kot zakonci.

Se nadaljuje

Srečanje krajanov KS Franca Osojnika

Ob koncu leta KS že tradicionalno povabi krajanje, ki so že dopolnili sedemdeseto leto življenja, na družabno srečanje. Srečanje je bilo tudi letos, 27. decembra, v prostorih osnovne šole Franca Osojnika.

Toplej sprejem in prisrčna dobrodošlica znova potrjuje, da kljub starosti še nismo odpisani in pozabljeni in da je med aktivnimi krajanji še vedno zavest, da smo jim enakovredni. Ta humanost nas krepi in vpliva voljo do življenja, kar je vsekakor vredno pohvale.

Ne smemo pozabiti, da so med starostniki tudi taki, ki jim kruta narava ni prizanesla in jih bolj ali manj muči bolezen. Tem je takšno srečanje z vrstniki, prijatelji in znanci skoraj nujno, saj pozabijo na vsakodnevne težave. Pomeni pa tudi sprostitev in prebujanje še kako potrebnih življenjskih sokov.

Z navdušenjem smo spremljali nastop pionirjev osnovne šole. S petjem, folkloro, recitali in prisrčnim otroškim humorjem so nam zaželeli mnogo sreče, dolgo življenje, predvsem pa zdrave v novem letu.

Pri takih srečanjih se ne hote spominjamo svojih otroških let, kajti spomin na ta leta še zmeraj zveni in odmeva, dokler se duša lahko spominja.

Maks Bračič

V. R.

SPOMINI NA BORL

1941—1943

(13. nadaljevanje)

ANIČINI SPOMINI NA USODNE DNI

Bivša poštna uradnica v Majšperku Anica Mervar, por. Sobotič, je v svojem spisu *Spomini iz let najtežjih življenjskih preizkušenj* popisala gorje, ki ga je prestala med okupacijo. V njem beremo tudi, da je v letih nacistične propagande v naši domovini sodelovala v narodnoobrambnem gibanju. Povezana je bila z dr. Milkom Pečtom, zdravnikom na Ptujski Gori, in mladim komunistom dijakom Zvonkom Sagadinom iz Ptuja. Poročala jima je o delovanju članov nemške kulturne zveze (Kulturbunda) v Majšperku.

V obeh tovarnah, Tovarni strojil in Vunateks, v Majšperku je lastnica Marija Kubricht nastavljala člane nemške kulturne zveze, ki so propagirali nacizem. Anica je na pošti pregledovala nemško korespondenco in prisluškovala nemškim telefonskim pogovorom.

Leta 1939 je pristalo nemško letalo na gmajnah pri Lovrencu. Šofer Zeichen, zaposlen v Tovarni strojil, se je z avtom pripeljal k letalu, prevzel od pilota paket, pilot pa se je z letalom hitro odpeljal proti severu.

Domačini so dogodek javili orožniški postaji. Sresko načelstvo v Ptuj, s katerim je bila Kubrichtova v dobrih odnosih, je sicer sprožilo postopek, vse pa se je končalo z begom osumljenega šoferja v Nemčijo. Kubrichtova, ki je vedela, da je bil šofer Zeichen vodja obveščevalnega centra v Majšperku, in je njegovo delo podpirala, pa je ostala neznana.

Ko je vdrla nemška vojska 8. aprila 1941 na območje ptujskega okraja, so, kakor že vemo, ptujski hitlerjevci po znamenih nemške kulturne zveze na svojo pest pričeli že 9. aprila aretacije Slovencev. Po 14. aprilu, ko so se ustoličili novi nacistični oblastniki, so se pričele množične aretacije Slovencev, ki so jih namenili izgnati v druge jugoslovanske pokrajine.

Anico Mervar so aretirali 21. aprila v prisotnosti gestapovca Grossa. Doma je pustila tri in pol leta starega sinka Milovana in šestinpetdesetletno mamo Francko. Z aretiranim Mirom Juhom in Veseljevo iz tovarne Vunateks so jo odpeljali z avtom na Ptujsko Goro. Tu je že čakal tovarnjak z aretiranimi: Zvonkom Predanom, šolskim

upraviteljem v Majšperku, Ivanom Beraničem, trgovcem v Majšperku, Konstantinom Ocepkom, župnikom na Ptujski Gori, kaplanom Golobom, ki je pribežal iz Ptuja na Ptujsko Goro, ter Josipom Korščem, železniškim uradnikom iz Majšperka. Na tovarnjak so porinili še naše tri znance in vse odpeljali v ptujski zapor.

24. aprila so Anici v zaporu sporočili, da je njen sinko ubit, njena mama pa leži v bolnišnici. Strašna vest! Anica je zavpila in se zgrudila. Gestapovci so jo odnesli v prvo nadstropje. Na hodniku v prvem nadstropju so stali zaporniki, med njimi dr. Šalamun, advokat iz Ptuja. Ves ganjen je Anico vzel iz gestapovskih rok v svoje naročje, jokal in jo tolažil. Jokali so tudi drugi zaporniki. Še istega dne so Anico iz samice premestili v sobo, kjer je bilo več ječnikov. Te so Anico tolažile, kakor so vedele in znale. Ona pa je neutolajljivo jokala in nato padla v nezavest. Z obkladki na srce in glavo so jo ženske spravile k zavesti, toda noge so ji skoraj odpovedale. Hodila je lahko le, če so jo podpirale soječnice.

Nekega dne so jo gestapovci odpeljali v bolnišnico k mami. Odvlekli so jo do njene postelje. Mama je ležala z obvezanimi rokami in obvezanim vratom, ker si je prerežala žile. Hotela je umreti, ker je sama zadušila ljubljene vnuka. To je storila, da ga ne bi odpeljali sovražniki, ki so grozili, da ga bodo ubili. Materi se samomor ni posrečil. Prehitro je prišla prva pomoč. Toda gestapovci so jo ustrelili prvega maja 1941

kot morilko in pokopali neznanokje.

Duševno onemogla je Anica po obvestilu o materini smrti padla v globoko nezavest. Zdravnik je odredil, naj jo odpeljejo v bolnišnico. Ko se je tam prebudila, je opazila v postelji v kotu sobe otroka v starosti njenega ljubljene Milovana. To jo je tako presunilo, da je hotela takoj nazaj v zapor. A ko so jo tja prepeljali, je videla na hodniku grozen prizor. Iz neke celice so privlekli uklenjenega ječnika, vsega pretepenega, krvavega, z globoko rano na glavi. Bil je Karel Babusek iz Rabelje vasi pri Ptuj. Videti je bil tako strašno, da je že hudo trepeča Anica ob tem prizoru obstala kot priklovan, nato pa se je zgrudila.

Zgrabila sta jo dva gestapovca in odvlekla v ječnikovo sobo. Kmalu se je pojavil v sobi gestapovec Ludwik Zwicker in povedal, da je Babusek leta 1918 ubil na železniški postaji na Pragerskem avstrijskega oficirja. Babusek so Nemci prepeljali iz ptujškega zavora na Borl, ga tam še naprej mučili in med prvimi poslali v koncentracijsko taborišče; tam je vojno preživel.

ANICA NA BORLU

Nekega dne v prvi polovici maja so gestapovci odpeljali iz ptujškega zavora več ječnikov na Borl. To so bili: Anica Mervar, Jelica Grile, lekarnarica iz Ormoža, Tatjana in Zdenka Hrovat, žena in hčerka zdravnika iz Ormoža, Zora Lenart, diplomirana ekonomistka iz Ptuja, Mara Turk, žena učitelja iz Ormoža, in učiteljica Fini Polak iz Ormoža.

O jetništvu v prehodnem zbirnem taborišču na Borlu je Anica napisala: »Zaprli so nas v klet pri vodnjaku. Kot politične zapornice smo bile strogo ločene od drugih zapornic in zapornikov (učiteljev in zapornikov določenih za izgnanstvo — op. V. R.). Na tla so nam natrosili za prst na debelo slame za ležišče. Čez nekaj dni sta se nam pridružili še dve dijakinji iz Ptuja.

Pred nami so bili prepeljani na Borl jetniki, ki so jih zaprli v grajski hlev na grajski pristavi. Ko so bili pripeljani prvi jetniki na grad, so z njimi natrpali veliko prostorov, med njimi tudi viteško dvorano. Ker na gradu ni bilo dovolj vode za potrebe taborišča, so jo morali jetniki dovažati z vprežnim kmečkim vozom od vodnjaka pri hiši blizu dravskega mostu.

Anica omenja v svojih spominih več borlskih jetnikov, med njimi Mirka Centriha, bivšega dijak ptujške gimnazije in znanega ptujškega komuniste, Franca Lenarta, trgovca in tovarnarja perila v Ptuj, ter njegovega sina Branka, učitelja Turka iz Ormoža, gostilničarja Žiga Primožiča iz Cirkulan in še nekatere.

Anica navaja, da ji je ostal v dobrem spominu policist Josef Keller. Napisala je: »Moje zdravje je bilo zelo slabo. Tudi na Borlu še nisem mogla hoditi brez pomoči ječnika. Ležala pa sem na tleh v kleti kakor druge tovarišice. Ko je Keller videl, da ves dan preležim na trdih, mrzlih tleh, je prinesel ležalnik in ga postavil na teraso. Tako sem zavita v koco lahko ležala

podnevi na zraku in nekoliko bolj ugodno tudi v jetniški sobi. Jetnici Zdenki Hrovatovi je naročil, naj pazi name. Njena mama Danica Hrovat pa me je vsako jutro počesala, ker nisem mogla dvigati rok.

Maja je prišla na Borl komisija za rasni pregled jetnikov.

Vodil jo je strokovnjak za rasno vprašanja, vladni svetnik dr. Galter Machule, namestnik komandanta tajne državne policije in varnostne službe za Sp. Stajersko. Svoje delo je opravljal v pisarni v drugem grajskem nadstropju. Jetniki smo čakali na hodniku, da so nas poklicali na pregled. V pisarni smo se morali postaviti k oknu, da je padla na vsakega svetloba. Dr. Machule je ugotavljal, h kateri rasi spadamo ali najbolj nagiblamo. Najbolj pozorni so bili na znake židovske pripadnosti. Meni je dejal: »Tipišč dinarisch.« Vsakega so vprašali tudi, kaj so bili starši in ali smo bili člani Sokola. Kdor ni znal nemško, sta vprašanja in odgovore prevajala tolmača Fasswald in Filipič.

Mervarjeva se spominja, da je nekega dne prišla vest o nesreči nekega otroka zaprte učiteljice. Našel je nekje na sprehodu ročno bombo, jo odnesel domov in jo po nesreči sprožil. Eksplozija mu je zelo poškodovala noge. Učiteljico so odpeljali k ponesrečenemu sinu v bolnišnico. Ob tem dogodku so bili vsi jetniki na Borlu užaloščeni.

Se nadaljuje

Najstarejša kopalka ima 88 let

Jožefina Kramarič iz Maribora prihaja v Ptujске toplice že tri najstarejša let; v začetku z možem, sedaj s prijateljicami. Njen kopalni dan je sobota. Živahnost pri 88 letih ji lahko marsikdo zavida. Svoje zdravje ohranja s pomočjo toplote.

30. decembra se je spomnilo tudi vodstvo zdravilišča in ji dva dni pred praznikom izročilo šopek cvetja. S tem se ji je zahvalilo za dolgoletno zvestobo.

Zvestih kopalcev imajo v toplicah več. Tem in drugim se želijo »oddolžiti« s programom rekreativnih vaj ob sobotah. V teh dneh se pri njih koplje med 250 in 300 kopalcev.

MG

Jožefina Kramarič

(Posnetek: M. Ozmec)

Pritožba

S to pritožbo se krajani gornjega dela Narapelj pritožujemo nad tem, kje so postavili novo avtobusno postajo v naši vasi.

Vsi podpisani smo ogorčeni zaradi prestavitve avtobusne postaje s stare lokacije pred šolo na novo lokacijo — pred domačijo tov. Lorberja. Menimo, da to ni pravično, saj imamo vsi, ki smo do sedaj imeli daleč do postaje, sedaj še dlje. Vaščani iz »vasi« bi verjetno lažje prišli nekaj metrov po asfaltu do postaje pred šolo (na tem mestu stoji postaja že od prvega dne, odkar skozi našo vas vozi avtobus), kot pa drugi, ki se moramo do postaje prebijati po blatnih, strmih cestah in poteh, nekateri že v letih in po vrhu še invalidi.

Moti nas tudi to, da je kraj, kjer si je nekaj posameznikov zamislilo avtobusno postajališče, neprimeren, kar se tiče varnosti. Je namreč tik ob potoku. Ta je zemljišče že večkrat ob nevihtah in nalivih razdeljal, vključno z domačijo Lorberjevih, ki je neposredno zraven.

Kar pa zadeva zemljišče oz. prostor za avtobusno hišico-čakalnico, pa menimo, da je pri šoli dovolj občinskega zemljišča za več takšnih hišic, ne samo za eno.

Ogorčeni krajani

Ivan Moravec

9. januarja so se svojci, prijatelji in znanci ter številni krajanji na velikonedeljskem pokopališču poslovili od IVANA MORAVCA z Lunovca pri Veliki Nedelji, nestorja Prosvetnega društva Simona Gregorčiča iz Velike Nedelje in ustanovitelja dramske sekcije, igralca, dolgoletnega režiserja, Maistrovega borca ter udeleženca NOB.

Ko je pred dobrim mesecem še vesel in dobre volje praznoval med svojimi najdražjimi častiljiv življenjski jubilej — 91. rojstni dan, pač ni nihče slutil, da se bodo čez mesec dni za vedno poslovili od njega.

Njegova življenjska pot se je začela 5. decembra 1898. leta v številni kmečki družini na Lunovcu, ki je bil za njega najlepši kotiček v življenju. Od tod je imel lep razgled na okoliške griče vse tja do Ormoža in Drave, tu je v času, ko je bil še bolj trden, rad posedal, lovil ribe in užival v lepem okolju.

Izučil se je čevljarke obrti. V Mariboru, kjer je služboval kot pomočnik, se je srečal z Maksom Furjanom, igralcem tedanjega ljudskega odra v Mariboru. Ta ga je navdušil za igranje. Ob vrnitvi iz Maribora domov na Lunovec je na prigovarjanje sestre Barike Moravec pristal, da bo igral. Postavil pa je pogoj: v igrarstvo in kulturo ne smejo vmešavati nobene politike. Želel je, da bi v Veliki Nedelji imeli takšen oder, kot je v Mariboru, in da bi se kul-

tura razvijala brez politike in strankarstva. Prva gledališka predstava, kjer je sodeloval, je bila ljudska igra Revček Andrejček, naslednjega leta se je predstavil v Miklovi Zali, Od 1936. do 1940. leta je režiral, igral pa v skoraj vsaki igri od 1938. do 1940. leta, ko so uprizorili 68 dramskih del.

Takoj po vojni je Ivan Moravec začel obnovo prosvetno-kulturnega življenja, opravil je pomembno vlogo pri gradnji dvorane združenega doma. 8. septembra 1950 je pomenil prelomnico s preteklostjo in mejnik za delo prosvetnega društva. Na oder je bila ponovno postavljena Miklova Zala. Po vojni je režiral 28 gledaliških del, odigrali pa so okoli 100 predstav. Vrstile so se za Velikonedeljske nepozabne predstave — že omenjena Miklova Zala, Planinska roža, Hasanaginica, Pod svobodnim soncem (tu je Ivan Moravec zadnjič režiral in igral).

Ivan Moravec pa ni bil samo igralec in režiser, bil je tudi scenarist, izdelovalec kulisk, pleskar, oblikovalec gledaliških mask, mnogokrat pa tudi pometač in čistilec. Gledališče ga je tako prevzelo, da je v njem kar prespal, saj je delal pozno v noč, začel zgodaj zjutraj, pot na Lunovec predvsem pozimi, ob visokem snegu in slabem vremenu, pa ni bila od muh.

Njegova največja nagrada je bilo navdušenje ploskanje občinstva doma in daleč naokoli; to mu je bilo domala tudi edino in najljubše plačilo.

Bil je prvi predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Ormož, za svoje delo je prejel številna priznanja kot Maistrov borec, obrtnik in gledališki delavec-amater. Omenimo le Prežihovo značko, lipov list, bronasti in srebrni znak OF, plaketo krajevne skupnosti Velika Nedelja in državno odlikovanje — medaljo dela s srebrnim vencem.

Vida Topolovec

Cesta, ki kriči po denarju

Skoraj neverjetno je, toda vidno-otipljivo, kar doživite, če zaidete v hribovsko vas GRADIŠČAK v KS Juršinci. Vsak se ustraši, ko naenkrat nisi več na cesti, temveč na razriti in močno valoviti gmajni. Tu je samo še sled ceste. Pred očmi so globeli, vzpetine, traktorske gazi kot neke v Afriki ali južni Ameriki v džunglah, le da manjka še pragozd. K sreči ta kritični odsek ni po vsej vasi, je pa na najbolj nerodnem in za vodo neprepustnem terenu. Mislil sem si samo eno: o ti ljuba NERAZVITA in ZAOSTALA Slovenija! Če se koga slišim, da bi omenjal Slovenijo kot razvito, jih bo dobil po zobeh in mu tudi nobena proteza ne bo več pomagala drobiti zemelj. Lahko bo samo še srkal!

To naj vedo tudi VSI NAŠI PREDSTAVNIKI OBLASTI, ki so skuhal propadajočo in smrdljivo jed: polom, padec, vsemogoče sovražnosti itd. itd. V teh trenutkih se mi smili ubogi Tona Markovič, ki je moral sprejeti vso gnilo brozgo od neke klike, ki nikakor ni bila sposobna pametno gospodariti, pač pa bolj delati za osebno korist. Ljudstvo bo že, podobno kot v Romuniji; no, nekaj procentov drugače, pa le zato, ker so nekateri naši dobili tuje kredite. Sramota je za vso našo oblast, da ni bila sposobna ljudem — deželi bolj pomagati pri gradnji cest, vodovodov, telefonskega in električnega omrežja, kakor so to storile oblasti v evropskih državah. Mi pa smo morali sami plačati vsak kamenček za boljšo cesto, da o telefonih sploh ne govo-

rmo, še manj o nekakšni navezanosti na EV-ROPO. Še 50 let ne bomo sposobni zanj.

O cesti sem se podrobneje zanimal in povsem jasno je, zakaj je takšno stanje na tem delu. Pozno v jesen so s strojem kopali kanale in polagali vodovodne cevi. Prejšnje deževje je pripomoglo, da je izkopani material bil blaten. V tem predelu so hiše levo in desno, kanalizacija se jim ni mogla izogniti drugače kot po sredini ceste. Cesta je bila nekaj časa prej močno nasuta z gramozom, pa ga zdaj sploh ni videti. Iz tega dela ceste je nastala prava gmajna, le da je brez trave in drugih rastlin, podobna pa onim cestam v tretjem svetu. Nekaj krivde je res pripisati delavcu, ki je kopal s strojem, saj dobro vem, kako se kaj takšnega da pravilno narediti, le dobre volje in še kakšno uro več dela bi bilo potrebno. Tudi vem, da je vse povezano z denarjem, kajti ljudje pri nas morajo nositi vse breme, če hočejo imeti vodo, dobro cesto ali karkoli, kar je v splošno družbeno korist.

Ko sva z odbornikom Francem Pignarjem razpravljala o tej cesti, je lahko samo majal z glavo in si gladil lase, kajti problem ni lahek: spraviti cesto v prejšnje dobro stanje, kaj še asfalt, ki je drag, kakor je črn, za te krajane skoraj nedosegljiv. Od kod vzeti denar? Prodati ni kaj, plače zadostujejo komaj še za položnice, in če kaj ostane, je komaj še za kruh ali najnujnejše. Tu so pač hribovci, ne pa kakšni kapitalni kmetje na poljih.

Zahvali

ranje električne energije sploh ni deloval celo 1989. leto.

Prvi je opazil, da števec ne deluje, njihov človek, ko je prišel popisovat stanje za leto 1988. Ta si je stanje zapisal in tudi obljubil, da bodo števec kmalu menjali. Menjali pa ga niso celo leto, oziroma šele decembra 1989. Celotno leto je števec lepo miroval, čeprav sem o tem nekajkrat obvestil elektrike. Čeprav je števec bil v »stanu mirovanja«, so vendar vse leto redno prihajale položnice in sem jih redno plačeval, ker je bil znesek vedno približno enak kot pri sosedih s kora enako porabo.

Ves čas sem upal, da bodo števec popravili, vendar so pošiljali položnice, čeprav je bilo jasno, da števec ne dela, že ob rednih popisovanjih. Tako so mi torej vse leto 1989 zaračunavali elek-

trično energijo kar na pamet, upoštevaje pač povprečje, kolikor je porabljajo drugi.

Toda vseeno so se morali neke zmotiti ali pa jim je bilo premalo denarja, zato so modro ugotovili, da sem pač plačal premalo, v resnici pa celo leto ni nihče zagotovo vedel, koliko KW sploh porabim, čeprav sam mislim, da nisem med največjimi porabniki, saj nimam nekih strojev ali peči, poleg tega pa živim sam z materjo.

Tako se je torej zame začelo novo leto 1990, in če bo celo leto vsaj vsak mesec prišlo na vrsto kakšno takšno presenečenje, bo to zame res rečno novo leto.

AnZa

Je to pravica?

Proti koncu decembra me je na mojem naslovu poiskal delavec Komunalnega podjetja z računom, ki sem se ga prestrašila in mi je zaprlo sapo. Znašal je — reci in piši — 715.100 din za vzdrževanje groba. Vem, da so poleti dobivali ljudje račune za vzdrževanje grobov in ti so znašali od 120.000 do 140.000 din. Mene na starem naslovu niso našli, ker sem se preselila. Vprašujem Komunalno podjetje Ptuj, zakaj imamo na občini odjavni in prijavni urad, kjer sem se odjavila in prijavila. Ali je tako težko zavrteti številko telefona in vprašati, kam se je stranka preselila? Ali na Komunalni v Ptuj mislijo, da upokojeni z nizko pokojnino kar tako razmetavamo denar? Jaz pač mislim, da to ni pravično. Zato priporočam vsem, ki se preselijo, naj se takoj prijavijo na pogrebni zavodu.

L. K.

Štefan Šeruga — 70-letnik

Tik pred koncem minulega leta je v krogu svoje družine praznoval 70. življenjski jubilej Štefan Šeruga, ustanovni član in prvi predsednik GD Hajdoše.

Štefan se je rodil pred 70 leti v Franciji, pozneje pa odrasčal v Hajdošah, kjer je tudi preživel mladost. Izučil se je za mesarja in si poiskal življenjsko sopotnico kar v domačem kraju.

Ko so začeli ustanavljati GD Hajdoše, je bil Štefan med tistimi naprednimi vaščani, ki so bili voljni delati za razvoj in napredek vasi, zato so ga na ustanovnem obecnem zboru izvolili za predsednika.

Mnogo truda in marsikatera neprepana noč Štefanu ni bila prizanešana, da je lahko uredil vse za razvoj in delo društva, da

Štefan Šeruga

o opremi in finančnih sredstvih sploh ne govorimo. Žal pa Štefan ni bil dolgo predsednik. Za nekaj časa se je umaknil, a se je ponovno vključil v delo in začel vneto prepevati v gasilskem pevskem zboru, prav tako delati v društvu. Postal je blagajnik, sedaj pa je član nadzornega odbora. Zdi se, da Štefan želi vse za mujevo nadoknaditi. Prav je, da se visokim letom ni uklonil.

Za svoje vsestransko delo in pridnost je prejel razna društvena priznanja, prav tako pa tudi občinski in republiški priznanje.

Štefanu želimo vsi gasilci in pevci mnogo zdravih let v krogu družine, pa tudi dobro delo med gasilci.

Janez Vidovič

ŽIVLJENJSKE RAZMERE ODRASLIH INVALIDNIH OSEB V PTUJSKI OBČINI

Varstvo in pomoč potrebna vse življenje

V ptujski občini konec minulega leta 273 prizadetih oseb, največ v starosti od 18 do 30 let • 43 odstotkov jih živi pri starših • najbolj neurejen pravni status imajo prizadeti od 51 let dalje

Konec leta 1983 smo v Sloveniji sprejeli zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, s katerim smo se dogovorili o oblikah družbenega varstva zmerno, teže in težko duševno in najtežje telesno prizadetih oseb, ki se zaradi prizadetosti ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo. Gre za prizadetost, ki je nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti ali v času rednega šolanja, vendar najdalje do dopolnjenega 26. leta starosti. Tako imajo osebe, ki so toliko duševno ali telesno prizadete, da ne morejo skrbeti

tovljeno socialno varnost; gre za neke vrste pokojnino, ki je v decembru 5.600.000 dinarjev.

V ptujski občini je bilo konec minulega leta od 273 prizadetih oseb največ tistih v starosti od 18 do 30 let, sledijo pa jim tisti v starosti od 51 let naprej. Nekoliko več je moških, 140, žensk pa je tako ali drugače prizadetih 133. Največ jih je prizadetih zmerno, 183, teže prizadetih je 44, težko 19, duševno in telesno prizadetih 16 in 11 jih je samo telesno prizadetih. Največ jih živi pri starših, skoraj polovica, to je 118 ali 43 odstotkov, 62 (23 odstotkov) prizadetih oseb je v

tkov) pa jih živi v zavodih. Pri tem je zanimivo, da največ mlajših oseb živi pri starših, po smrti prevzemajo skrb zanje sorodniki.

Analiza o življenjskih razmerah odraslih invalidnih oseb, ki jo je pripravil Center za socialno delo v Ptuj kaže, da je pred izidom zakona bila večina teh invalidov brez svojih dohodkov.

Od vseh 273, kolikor jih je v ptujski občini, je imelo svoje dohodke — pokojnino le 40, premoženje in druge dohodke pa le 16. Analiza tudi kaže, da je družbena skrb za teže prizadete osebe pri nas še slabo razvita, še posebej v primerjavi z doslej razvitimi oblikami družbene skrbi za lažje prizadete. Gre za to, da teže prizadeti potrebujejo varstvo in pomoč vse življenje; kot kažejo podatki, jim to zagotavljajo v

sicer s splošno človeškega in ne nazadnje tudi ekonomskega gledanja najbolj ustrezno, vendar te družine potrebujejo pomoč. Ta pa v občini še ni zaživela. Gre za to, da bi zavodi nudili in organizirali pomoč, pa naj gre za dnevno varstvo ali kakšno drugo obliko, tudi za tiste, ki živijo zunaj zavoda. Društva za pomoč mentalno prizadetim osebam naj bi torej v bodoče več pozornosti namenili odraslim prizadetim osebam, ki živijo v domači oskrbi. Doslej je bila njihova skrb pretežno usmerjena k prizadetim, ki so vključeni v šolski program usposabljanja. V ptujski občini imamo zavod za delovno usposabljanje in varstvo dr. Marjana Borštnerja v Dornavi, ki ima tovrstne izkušnje, te pa bi bile še kako dobrodošle starejšim in skrbnikom prizadetih oseb, ki ži-

Razstava »Ptuj na starih vedutah« gostuje v varaždinskem muzeju

Pred sedmimi leti smo proslavljali devetdeseto obletnico ustanovitve ptujskega muzeja. Muzej delavci smo častitljivemu jubileju posvetili kar nekaj muzejskih prireditev, ena od njih je bila razstava z naslovom »Ptuj na starih vedutah«, ki jo je takratni župan Franc Tetičkovič odprl ob slovenskem kulturnem prazniku v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra.

V starem stolpu ob Dravi so si obiskovalci lahko ogledali vrsto upodobitev našega mesta. Za najstarejšo znano ptujsko veduto velja Vischerjeva, datirana v leto 1681. Na razstavi smo posegli še dlje nazaj in z nekaj zemljevidi iz 16. in 17. stoletja opozorili, da je vedutno slikarstvo zraslo iz kartografije. Posebej 17. stoletje je s svojo značilno radovednostjo in željo po raziskovanju narave pospešilo razvoj kartografije, pa tudi natančnega risanja in slikanja mest, gradov, samostanov... V upodobitvah krajev nikakor ne smemo iskati samo umetniške vrednosti, vedutisti so si predvsem želeli biti natančni, na papir in platno so nizali detajle za detajlom. Tako so stare vedute neizčrpni viri za proučevanje gradbenega in urbanističnega razvoja mest, seveda tudi Ptuja. In zato tudi ni nenavadno, da je zaton vedutnega slikarstva postavljen v čas okrog leta 1900, ko je fotografija povzročila pravo revolucijo. Vedutisti so nekaj časa še tekmovali s fotografi in fotografije tudi sami uporabljali kot delovne predloge, a so morali kmalu priznati poraz. Krajinsko slikarstvo se je odreklo težnji po dokumentiranju in se posvetilo izključno likovnim vprašanjem. Zato smo našo razstavo sklenili s tremi najstarejšimi fotografijami Ptuja iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

Ptuj je vedno pritegoval risarje in slikarje. Naše staro mesto ima izredno kvalitetno urbanistično zasnovo, ki se je ohranila do današnjih dni domala neokrnjena. V pogledu z južne strani so stare mestne hiše uokvirjene v skoraj enakostrični trikotnik. Ključne

stavbe in krajne točke tega uravnoteženega geometrijskega lika so minoritski in dominikanski samostan ter grajski kompleks, poseben poudarek pa daje naselbini se mestni stolp.

V treh stoletjih se je nabrala množica upodobitev Ptuja. Ohranile so se v tolikšnem številu, da smo razstavo v starem obrambnem stolpu ob Dravi omejili le na tiste vedute, ki prikazujejo Ptuj kot celoto. Vse

slikano veduto na Slovenskem, ki je očitno nastala na željo posvetnega naročnika, ne iz religioznih nagibov. To je znameniti Gornji Ptuj (Oberpettau) iz leta 1687, delo neznanega slikarja. Največ pozornosti med strokovnjaki in ljubitelji umetnosti je vedno vzbujala votivna slika ptujskega slikarja Franca Jožefa Fellnerja iz leta 1766, ki jo radi naslavljamo tudi Led na Dravi. Posebej imenitna pa je velika ve-

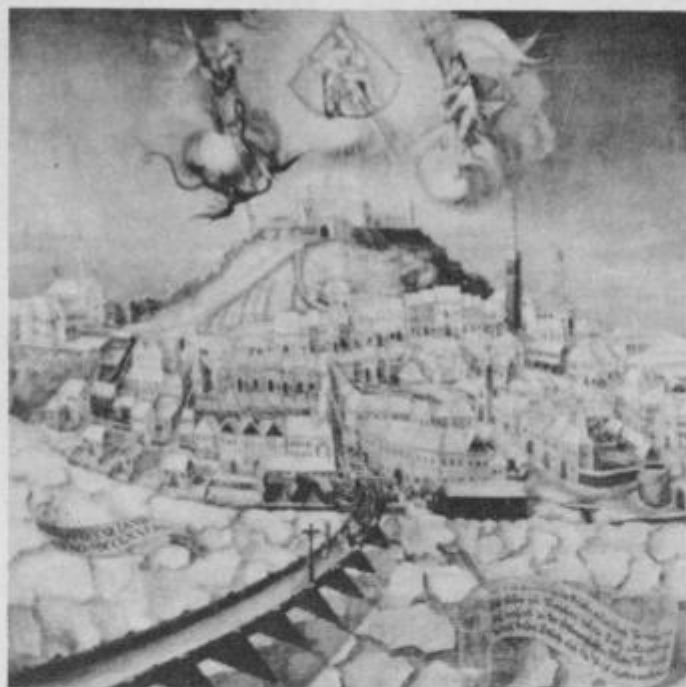
naslikane z oljnimi barvami, a tudi med grafičnim gradivom najdemo vrsto odličnih primerkov.

Ptujska razstava vedut je vzbudila zanimanje tudi zunaj Ptuja. Leta 1985 smo z upodobitvami našega mesta gostovali v Novem mestu v Dolenjskem muzeju in obiskovalce prijetno presenetili s kvaliteto in tudi s količino gradiva. Tamkajšnja kustodinja Meta Matijević je na otvoritvi kar z malce ožornostjo pripomnila: »Če bi hoteli Novomeščani pripraviti takšno razstavo, bi med Valvasorjevo upodobitvijo s konca 17. stoletja in med deli Božidarja Jakca ne našli ničesar.«

V letošnjem januarju se razstava seli v Mestni muzej v Varaždinu. Ptuj in Varaždin sta bila v zgodovini vedno tesno povezana. Naše gostovanje v sosednjem hrvaškem mestu je pravzaprav povračilo za gostovanje varaždinskega muzeja pri nas. Redni gostje muzejskih razstav se bodo spomnili razstave Načrti in vedute Varaždina, ki jo je prof. Miroslav Klemm pripravil na Ptujskem gradu maja 1988. Ko smo se pred več kot letom dni odzvali vabilu varaždinskega muzeja, smo morali poskrbeti za ponatis kataloga. Tega smo namreč po gostovanju v Novem mestu dokončno razprodali. Ponatis je že nekaj časa v prodaji na muzejski blagajni. Odlikuje ga nova oblika (Jaka Marinič), večje število fotografij, v tekst pa je vstavljeno tudi nekaj popravkov. Od leta 1983 je bilo odkritih nekaj novih podatkov, ki se tičejo ptujskih vedut, in besedilo smo posodobili. V katalogskem delu pa so objavljene fotografije prav vseh vedut, ki sodijo v sklop razstave. Lani je muzej natisnil tudi razglednice z motivi dveh najbolj znanih upodobitev Ptuja, Gornjega Ptuja iz leta 1687 in Ex vota iz 1766, kar zaokroža našo ponudbo s področja ptujskih vedut.

Otvoritev razstave v varaždinskem muzeju bo v sredo, 24. januarja, ob 18. uri. Prisrčno so vabljeni tudi Ptujčani.

Marjeta Ciglenečki

Z upodobitvijo Ptuja so se Ptujčani leta 1766 zahvalili nebeščanom, da so obvarovali most pred ledenimi ploščami. Slika ptujskega umetnika je verjetno najbolj priljubljena ptujška veduta. V ptujski grajski galeriji ji je odmerjeno posebno mesto, reproducirana pa je tudi na razglednici.

Foto: Stojan Kerbler, 1989

upodobitve posamičnih mestnih predelov in prikaze ptujske okolice smo prihranili za kakšno drugo priložnost. Med slikami, grafikami in risbami je kar nekaj takšnih, ki pritegujejo tudi po umetniški plati. V ptujskem muzeju hranimo najstarejšo znano

duta Ptuja, ki jo je od 1892 do 1894 slikal Alojz Kasimir. Od leta 1983, se pravi od razstave naprej Kasimirjev Ptuj visi v pisarni ptujskega župana, kjer z vso potrebno reprezentančnostjo povečuje naše mesto. Te slike izstopajo že zaradi tehnike, saj so

Šola moja, zdrava bodi!

(Ob prvem dnevu OŠ bratov Štrafela Markovci)

Razstavljali so tudi učenci — prizor z razstave izdelkov razredne stopnje.

Šola moja — osnovna šola bratov Štrafela Markovci — je 8. decembra praznovala prvi dan šole; za to praznovanje smo se odločili iz dveh razlogov:

— v avgustu 1989 smo praznovali 10-letnico nove šolske zgradbe

— 6. decembra se spominjamo kurirjev iz naših vasi, ki so na ta dan leta 1944 padli v Ljubljani.

Za 8. decembra kot osrednji in obenem sklepni praznični dan pa smo se odločili, ker je petek končal vse praznične in manj praznične dejavnosti tedna.

Praznovanje je potekalo v treh sklopih:

- prireditve učencev
- proslava s kulturnim programom
- družabno srečanje v jedilnici

Med prireditve učencev smo uvrstili šolsko tekmovanje učencev naše in sosednjih šol. Izvedli smo ga v sredo, 6. decembra. V torek, 12. decembra, so v naši telovadnici nastopili člani gimnastičnega društva Ptuj. V četrtek, 7. decembra, so učenci predmetne stopnje pomagali obesiti slike akademkega slikarja — Ptujčana Albina Lugača ter tako pripraviti vse potrebno za otvoritev razstave njegovih del v hodnikih predmetne stopnje naše šole.

Osrednja praznična prireditev je bila proslava s kulturo-zabavnim programom, ki smo jo pripravili v petek, 8. decembra, ob 10. uri v telovadnici šole. Nanjo smo povabili mnoge goste, ravnatelj in učitelje sosednjih šol, predstavnike organizacij in društev v kraju ter posameznike, ki s šolo trajno sodelujejo. Seveda nismo pozabili na upokojence prosvetne in druge delavce šole in predstavnike krajevne samouprave. Vabilu se ni mogla odzvati Elica Dolenc, sestra obeh bratov Štrafela, po katerih smo poimenovali našo šolo; njeno odsotnost smo iskreno obžalovali.

Pisan kulturni program sta dovolj samozavestno povezovala osnovnošolca Marjanca in Vla-

do; bilo je precej glasbe in petja, tudi plesa, a ne preveč govornega programa. Zdaj, dober mesec pozneje samo ponavljamo tisto, kar smo slišali tedaj: bilo je

lepo! Svečanost je pričel tov. ravnatelj s svojim nagovorom, s ploskanjem smo nagradili prejemnike prvih priznanj šole, prav tako pa Davida za njegovo izvedbo

pesmi Dere sen jas mali bija (iz nje so tudi uvodni verz), ki jo je sklenil z besedami:

»Zej vas nemo več midija, sej je cejt zlato, tak sen f šoli se vičija, jas pa verjen to.«

Naj omenim samo še slovo učencev od tovariša Berliča, ogled razstav na obeh stopnjah ter seveda otvoritev slikarske razstave, ki jo je ob prisotnosti avtorja del A. Lugača odprl ravnatelj šole Jože Foltin.

Na prijetnem družabnem srečanju, ki je sledilo, so se začeli in nadaljevali koristni pogovori med učitelji sosednjih šol. Plod takega dogovora je že tu: v četrtek, 8. februarja, bodo mladi kulturniki naše šole gostovali s svojim programom na OŠ v Gorišnici, ti pa nam bodo »vrnili« svoj program za 27. april in 1. maj.

Verjamemo, da bodo tudi naši naslednji dnevi šole prav tako uspešni in prijetni.

Karolina Pičerko

»Kulturnik« vandalizem mladih

Slutim, da nadvse kulturno vzgojeni mladeniči (upam, da so mladenke pri tem lahko izvzete) ne bodo brali teh vrstic. Mogoče pa jih bodo njihovi starši, kajti prepričan sem, da vedo oziroma bi morali vedeti, kako vzgajajo svoje sinove, hčerke, da o vzgojiteljih na šolah ne izgubljam besed.

Pot me je zanesla v študijsko knjižnico, ki ima svoje prostore v bivšem minoritskem samostanu. Že takoj pri vstopu sem na stenah zagledal vse polno odtisov čevljev in povečini adidask, ki do vrha »krasijo« stopnišče. Nekateri so menda kar tekmovali, kdo bo lahko dal svoj »nožni pečat« čim više na steno. Prepričan sem, da so svoje kulturno izživljanje počeli kar skupinsko v trenutku, ko so odhajali v mladinski ali študijski oddelek, kjer so si izposodili — morda nekateri tudi brali — knjige, revije. Torej so prihajali v kulturni hram po znanje.

V tej zvezi sem se oglasil tudi pri ravnateljici Lidiji Majnik. Povedala mi je, da so šele pred dvema mesecema dvakrat prepletkali vsa stopnišča (verjetno tudi druge prostore). Pleskarji so delo dokončali v dopoldanskem času, popoldne in naslednji dan pa so že opazili, kakšni kulturni mladeniči

prihajajo v knjižnice. Upam, da morda sedaj, ko se ti mladi vandalski izrodki napotijo po širokih stopnicah v knjižnico, katerega le postane v dno duše (če jo sploh ima?) sram, kajti prepričan sem, da bi le raje videl, da so stene lepo bele, ne pa da je na njih na stotine odtisov njihovih čevljev.

Malce sem prepričan, da ti packarji delajo škodo tudi na zidovih šol, ki jih obiskujejo. Škoda, da jih pri tem ni mogoče zalotiti, kajti zaslužijo si, da bi jih takoj izključili iz šole ter jih poslali v poboljševalne zavode, njihovi starši pa bi morali poravnati vso nastalo škodo. Morda bi tedaj starši vsaj kdaj le dali svojim naidebnim tudi malce kulturnega pouka, kajti konec koncev sem prepričan, da doma, če že sicer na stene lepijo svoje idole, le ne dajejo na stene nožnih odtisov. Ali pa tudi? Kdo ve?

Precej potujem, tudi po tujih deželah, in verjemite, da še nikjer doslej nisem videl, da bi bilo recimo na WC-ju napisanega kaj nespodobnega, še manj, da bi bilo mogoče kje na stenah opaziti to, kar je mogoče videti na stopnišču, ki vodi v župnišče in študijsko knjižnico v Ptuj.

Franjo Hovnik

Božični koncerti na Ptuj

V četrtek, 14. decembra, je v ptujski cerkvi sv. Jurija nastopil mariborski mešani zbor Pro musica z božičnim koncertom. Zbor je vodil mag. Ivan Vrbancić, za orglami pa ga je spremljal Ivo Kopecky. Zbor je ubrano izvajal skladbe klasičnih, domačih in tujih avtorjev, ki obravnavajo božično obdobje. Izvajalci so navdušili maloštevilno občinstvo — takšno je bilo verjetno zaradi prešibke obveščenosti. Ob poslušanju je bilo moč ugotoviti, da je gotosko zasnovana cerkev izredno akustična. Žal na Ptuj nismo imeli kvalitetnih koncertnih orgel, kot jih imajo Ljubljanci v Cankarjevem domu ali Mariborčani v svoji stolnici.

Naslednji koncert je 16. decembra priredil ptujski minoritski samostan v svoji baročni dvorani. Nastopil je mešani pevski zbor Železničarskega kulturno-umetniškega društva Tine Rožanc iz Ljubljane. Zbor je izvajal program, ki je bil posebej prirejen akustiki cerkvenih ali samostanskih prostorov. Vseboval je skladbe od najstarejših oblik klasične, tuje folklorne stvaritve, pa tudi domače narodne pesmi. Zbor spada med najboljše železničarske zebre v Evropi, kar je bilo moč opaziti v njegovem kvalitetnem izvajanju.

20. decembra so v ptujski cerkvi sv. Ožbalta izvedli svoj božični koncert Sabira Hajdarevič — mezzosopran, Jože Falout — rog in Milko Bizjak — orgle. Spored je obsegal predvsem dela nemškega baročnega skladatelja Bacha in nekaterih drugih klasičnih skladateljev. Izvajanje vseh treh izvajalcev je bilo kvalitetno. Tega, da tudi na tem koncertu ni bilo kaj dosti občinstva, ne gre pripisovati temu, da se Ptujčani ne bi zanimali za to zvrst glasbe, pač pa predvsem težkim časom, ko ni lahko odriniti za koncert nekaj deset starih milijonov. Priznati pa moramo, da so bili vsi trije ptujski božični koncerti na glasbeno zavidljivem nivoju.

dr. Adolf Žižek

Nekulturne reklame kina

V Tedniku št. 50 (28. decembra 1989) je bil objavljen članek »Ali je tudi to praznovanje božiča?« Želel bi opozoriti na slabosti pri reklamah na panojih kina, ko vse leto mimoidoči gledamo trdo erotiko. Mislim, da ni to dobro, še manj pa takrat, ko imamo javno priznani prost dan božičnega praznovanja. Ozmimo se v sebe in pomislimo, kaj deluje na večino ljudi dobro in kaj slabo. Soodgovorni smo tudi za vzgojo naših otrok. Ni potrebno, da jim razkazujemo goloto, kar gotovo negativno vpliva na njihovo psiho. Nekoč je bilo dovolj privlačno, če je pri objavi naslova filma bil pripis: Mladini do 16. leta vstop prepovedan. Upam, da drugi mislijo enako.

T. Rihtar

RAZPIS

za 21. festival domače zabavne glasbe Slovenije Ptuj 90

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o programskem, organizacijskem in strokovnem sodelovanju na področju DZG razpisujemo

XXI. festival domače zabavne glasbe Slovenije, ki bo od 7. do 9. septembra 1990 v Ptuj.

Festival bo razdeljen v dva dela, in sicer na večer ansamblov, ko se le-ti potegujejo za orfejeve značke, in na večer zlatih ansamblov, ko se le-ti predstavljajo za najboljšo skladbo.

1. Na festivalu ansamblov lahko sodelujejo vsi domači zabavni ansambli iz Slovenije in zamejstva, ki gojijo to glasbeno zvrst.
2. Vsak ansambel nastopi s dvema skladbama, od teh mora biti ena vokalna. Skladbe morajo biti izvirne in na festivalu prvič javno predvajane. Besedila morajo biti v slovenščini ali v enem od slovenskih narečij. Zaželeni so predvsem motivi iz življenja in dela današnjega slovenskega človeka.
3. Skladbe, izvedbo in besedilo bo ocenjevala posebna komisija, ki jo imenuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Strokovna komisija bo preizkusila kakovost in usposobljenost ansamblov na področnih revijah.
4. Strokovna komisija bo spremljala nastop ansamblov na festivalu in ansamble razdelila v kakovostne skupine za podelitev zlate, srebrne in bronaste orfejeve značke ter pisnega priznanja za sodelovanje. V navedene štiri skupine bodo razvrščeni vsi ansambli; značke orfeja s plaketo dobi ansambel, vsak član ansambla pa samo značko ali priznanje, ustrezno razvrstitvi ansambla.

Prednosti, ki jih bodo imeli nosilci zlate značke orfeja, bodo podrobneje opredeljene v pravilih festivala, predvsem pa so: pravica snemanja na RTV Ljubljana brez predhodne avdicije, organizirano gostovanje v tujini s priporočilom ZKO Slovenije in podobno.

5. Na festivalu bodo podeljene 3 nagrade, in sicer za najboljšo izvedbo v zasedbi kvinteta, v zasedbi tria in nagrado za najboljšega debitanta.

1. Na večeru zlatih ansamblov lahko sodelujejo ansambli, ki so doslej na festivalu dobili zlato orfejevo značko.
2. Ansambli lahko prijavijo več skladb. Strokovna komisija jih bo za nastop izbrala 30. Skladbe so lahko pisane za ansambel s pevcem ali samo instrumentalne.

3. Za skladatelje, ki bodo samostojno prijavili skladbe za festival, bo poskušal organizator zagotoviti ustrezen ansambel.
4. Na festivalu bo podeljenih 9 nagrad: po 3 za besedilo in vižo po mnenju strokovne žirije in 3 za najboljšo vižo po mnenju občinstva.

Predvidena je tudi Korenova plaketa za najboljšega pevca ali pevsko skupino.

III. Prijave na razpis ansambli pošiljajo na Zavod Radio-Tednik Ptuj, Raičeva 6, 62250 Ptuj, do 1. aprila 1990. Ansambli pod št. 1 pošiljejo ob prijavi naslov skladb, ki jih bodo izvajali, z avtorji glasbe — besedila, ansambli pod št. 2 pa note in besedila v šestih izvodih.

IV. Z vsemi ansambli, ki bodo sodelovali na XXI. festivalu, bo organizator sklenil posebno pogodbo, ki bo natančneje določila medsebojne obveznosti in pravice.

Ptuj, 8. 1. 1990

Komisija za DZG pri ZKO Slovenije

Domovini za praznik — Haložam v pomoč

Tak je bil moto prireditve Slovenskega kulturnega in športnega društva Maribor v Hildnu ob praznovanju dneva republike. Svečano-sti se je udeležilo okrog 300 rojakov iz vseh bližnjih in oddaljenih krajev področja Düsseldorfa.

Po kulturnem programu nas je zabaval naš priljubljeni ansambel Statenberg, ki je bil tudi pobudnik, da del dohodka s te prireditve namenimo kot pomoč prizadetim v Haložah. Sami so se odpovedali polovici honorarja in tako smo skupno namenili v ta namen 1500 DEM. To je že sprejela ena najbolj prizadetih družin novembra, ko se je v domovini mudil predsednik kluba Maribor Franc Šilec. O tem je Tednik že poročal. Uredništvo tega lista je bilo tudi dober posrednik, da je akcija bila dobra in pravilno izpeljana.

Ob proslavljanju smo pričeli še akcijo zbiranja prispevkov od samih članov oziroma rojakov. Ta je trajala do 17. decembra. Med tem

Ansambel Statenberg — pobudnik akcije zbiranja pomoči za Halože med zdomci v Hildnu.

časom smo namreč imeli še prireditve za naše otroke, to je obisk dedka Mrza, in božično praznovanje kegljaške sekcije. Pri tej sekciji naj omenim še, da so nam fantje in dekleta še vedno v veliko pomoč pri delu in športno zelo uspešni. V minulem letu so osvojili kar nekaj pokalov in drugih odličij.

Zbrali smo še dodatnih 800 DEM in jih izročili v začetku letošnjega leta. Tudi pri tem so nam v pomoč priskočili iz uredništva Tednika. Želel bi se jim zahvaliti še zaradi enega razloga. Uredništvo namreč vedno najde razumevanje in prostor, da se naši prispevki iz zdomskih društev najdejo na straneh priljubljenega časopisa. V imenu S.K.S.D. Maribor prav prisrčna hvala. Tako prikazujejo naše življenje in delo na tujem. Menimo, da je prav, da se o nas, ki živimo daleč od domačega kraja, ve. Tudi mi pozorno zasledujemo novice iz domačih krajev.

In kako gledamo na dogodke doma? Zaskrbljeni smo, vendar upamo, da bo se sedanje stanje kmalu popravilo. Zaupamo naši slovenski vladi in ji dajemo vso našo moralno podporo.

V novo leto stopamo z novimi delovnimi načrti. Najprej želimo ustanoviti mešani pevski zbor, ki bi ga vodil Rudi Mohorko. Zato prosimo vse, ki imajo veselje do petja, da se prijavijo pri njem osebno ali pri piscu tegale zapisa oziroma v kantini našega kluba.

Na koncu naj omenim, da bomo imeli 10. februarja (v soboto) redni letni občni zbor. Prišel se bo ob 17. uri. Nanj so vabljeni vsi člani in prijatelji S.K.S.D. Maribor. Ob tem bomo počastili naš slovenski kulturni praznik — Prešernov dan. Pričite.

Preden končam svoj zapis, želim v svojem in društvenem imenu uredništvu, vsem bralcem doma in na tujem srečno, zdravo, veselo, uspešno, zadovoljno in mirno novo leto 1990.

Rudi Potrč
Wuppertal, ZR Nemčija

Uboga para

Po daljšem času sem prejšnji teden spet srečal prijatelja Feliksa, in ker se že dolgo nisva videla, stala pa sva ravno pred bifejem, sem ga povabil na par špricarjev, da kakšno rečeva.

Takoj, ko sem videl, da se nekaj izmotava — in to na čuden način — mi je bilo jasno, da v žepu nima niti prebite pare. To je tudi priznal. »Uboga para,« sem si rekel, »kolikokrat pa si ti plačal, ko sem bil jaz brez pare v žepu.« In sem ga zvlekel v bife.

Tako sva sloneč ob šanku pridno praznila kozarce, opazovala zaljubljene parčke v kotu in modrovala o različnih rečeh. Ko je bilo naokrog že par rund, sva prešla na dve najbolj (ne)hvaležni gostilniški debatni temi — gospodarstvo in politiko. In to kljub temu da sva pred časom sklenila, da v gostilnah o tem ne bova debatirala — saj sva se običajno na koncu takih debat vedno sprickala (saj sva bila oba najbolj pametna po nekaj rundah, seveda).

Iztril pa naju je čisto navadni kovanec za 10 par, ki je ležal v lužici na šanku.

»No, vidiš. Pa jih spet imamo — uboge pare. Bile so, ni jih bilo in spet jih imamo,« je dejal Feliks.

»Ja, ampak tokrat konvertibilne, in zato niso tako uboge!« sem ga takoj dopolnil s prepričevalno glasnim tonom.

»Zato pa smo Jugoslavlani ene same uboge pare. Pa tudi za gospodarstvo se ne ve, ali je še na smrtni postelji ali je že na parah!« je nadaljeval.

Nato sva se po starem običaju začela — od alkoholnih par vzpodbujana — pričeti, tako da naju je par miličnikov prijazno napotil domov.

Ko sva se čez par dni zopet srečala, sva bila oba precej poparjena. Nesrečni Feliks mi je zaupal, da mu je tisti dan žena nazorno dokazala, da obstaja še manjši drobiž od pare. Pa tudi meni se ni kaj lepše godilo. Zato je sedaj najin pozdrav: »Uboga para — prebita para!«

Fredi

GRADIŠČANSKO, DEŽELA VINSKA

Vinska akademija

GRADIŠČANSKO

Vse, ki smo letos v času martinovanja obiskali Gradiščansko, je več kot prijetno presenetila ta vinorodna pokrajina, ki je bila dolga leta v vinski senci tudi v Avstriji sami. Avstrijska vinska afeta pa jim je pomagala, da so se prebili iz anonimnosti, čeprav jim po kakovosti vin tudi že prej ni bilo kaj očitati.

Danes je na Gradiščanskem 22.000 hektarov vinogradov, ki dajejo okrog tretjino avstrijske letne vinske proizvodnje. Z vinogradništvom se ukvarja 14.000 vinogradnikov, vendar je več kot polovici to dodatna dejavnost.

Tisti pa, ki jim je vinogradništvo glavna dejavnost, pa nimajo kaj posebej velikih vinogradov — od dva do največ pet hektarov. Sicer pa tudi kmetije tod niso večje, z desetimi hektari so redke.

V prid gojenju trte govori mila klima, saj je povprečna letna temperatura 10 stopinj, sonca imajo 2.000 ur letno in padavin od 500 do 700 milimetrov. Poleg tega so vroča, jesen dolga, zima pa mila in sneg te pokrajine ne pobeli pogosto. Na takšno blago klimo vpliva predvsem Nežidersko jezero. Čeprav ta avstrijska dežela ni posebej velika, meri 3.965 kvadratnih kilometrov, pa je zemlja zelo različna. Tako so tla ponekod peščena, prodnata, pa črna, ilovnata in spet drugod je lapor. Vinogradi so pretežno v ravnini, saj so hribi za nas, ki poznamo Halože, na Gradiščanskem zgolj vzpetine. Je pa določeno, kje se sme saditi trta in kje ne.

Avstrijski vinski zakon deli Gradiščansko na štiri vinorodna področja. Predvsem bela vina so značilna za področje ob Nežiderskem jezeru, ki obsega okraj Neusiedl am See z vinogradniškimi občinami v jezerskem ro-kavu ter na pobočjih vzhodnega dela hribovja Leitha in na Parn-dorfer Platte. Drugo področje je v okrajih Zeleznog in Matters-burg, lege na zahodnem bregu Nežiderskega jezera, na poboč-jih hribovja Leitha, gričevje Rust in položna pobočja, ki obkrožajo dolino Wulka. Tukaj je 70 odstotkov belih in 30 odstotkov rdečih vin. Na srednjem Gradiščanskem, okraj Oberpullendorf, pa prevladujejo rdeča vina. Pa tudi na področju južne Gradiščanske, okraj Oberwart, Güssing, Jen-nersdorf, prevladujejo rdeča vina.

Težko bi rekli, koliko grozdja stisnejo vinogradniki doma in sami negujejo vino v svojih kletih, ker je to odvisno od letine in vinskkega področja. Je pa res, da mnogi, ki do vinske afere niso imeli kleti, to zdaj imajo, tako da vinogradniške zadrugne prevzamejo ob trgatvi okrog 20 odstotkov grozdja. Zasebniki prodajo nekaj svojega vina kar v sodih gostinskem obratu, nekaj vina pa tudi sami polnijo v steklenice. Tudi za prodajo poskrbijo sami.

Pri belih vinih prevladujejo sorte: laški rizling, zeleni veltliner, neuburger, beli burgundec, muškati otonel, traminec, rulan-dec, bouvie in muškati silvanec.

Prevladujoče sorte rdečega vina pa so: modra frankinja, zweigeltrebe, modri burgundec, modri portugalec. Največ vina stisnejo iz svežega grozdja, okrog 80 odstotkov. To vino polnijo običajno v steklenice — litrske, dvolitrske in buteljke. 20 odstotkov pa so tako imenovana predikatna vina: pozna trgatev, izbor, jagodni izbor, samotok, izbor suhih jagod, ledeno vino. Prav slednja so Gradiščanskemu prinesla najvišja mednarodna priznanja.

VINSKA AKADEMIJA

Na martinovo so v Rustu odprli vinsko akademijo. Rust je staro mesto ob Nežiderskem jezeru; spominja na Ptuj, le da staro mestno jedro ni tako stisnjeno, ulice so široke in hiše grajene v značilnem panonskem stilu. Mesto ima naslov najlepše urejenega mesta v Evropi. V celoti so ga obnovili, denar pa je pritekel

Prostori vinske akademije v Rustu

bile v čast svetega Martina okrašene, v razstavnih vitrinah ali pa kar na mizici pred hišo pa razsta-

Pa se vrnimo k vinski akademiji — Weinakademie Burgenland. Svečana otvoritev je bila na martinovo, akademija pa je poskusno delala že nekaj mesecev prej.

Prostore ima v dvorcu nedaleč od Nežiderskega jezera, ki je nekdanje segalo prav do tega dvorca. Namen akademije je širiti vinsko kulturo, kulturo pitja, popularizirati avstrijska vina, posebej gradiščanska. Akademija bo prirejala strokovna in izobraževalna srečanja in ob svečani otvoritvi so že podelili tudi dve štipendiji za dodatno izobraževanje na tem področju v Ameriki in Južni Afriki. Akademija bo seznanjala potencialne kupce gradiščanskih vin o kakovosti in sorti. V svojih prostorih bo imela tudi vinoteko, izobraževalni center, skratka vse, kar je vezano na vino.

V njej se bodo zbirali vsi podatki, občasno pa bodo izdajali tudi publikacije.

Kot zanimivost naj omenim še to, da je bila častni gost na otvoritvi akademije tudi avstrijska vinska kraljica Eva I. s krono na glavi. Pa biti vinska kraljica tam sploh ni enostavno. Kriteriji so strogi, med drugim mora obvladati dva tuja jezika, in ima mnoge obveznosti v času svojega »kraljevanja«: sodelovanja na sejnih, strokovnih srečanjih...

Naši sosedje so dokazali, da se da tudi od vina dobro živeti, da pa to ne pomeni samo imeti vinogradnike in dobre kletarje, ampak mnogo več. Slednjega — vinske kulture — pa je pri nas še vse premalo, čeprav smo v zadnjih letih naredili ogromen korak naprej.

NaV

Takole vas na vinskih cestah na Gradiščanskem seznanjajo z vinogradništvom in vinarstvom včeraj in danes

od prodaje vina, ki se je skokovito dvignila ob vinski aferi. Tako rekoč ni hiše, kjer ne bi bil vir družinskega proračuna izkupiček od prodaje vina. Mnoge hiše so

vljena vina, ki jih je mogoče kupiti — tudi ledeno vino, suhi jagodni izbor — in to celo za nas po ugodnih cenah.

Nova pomoč Haložanom

Med družinami, ki so v lanskem julijem neurju sredi Halož ostale brez strehe nad glavo, so bili tudi Vekovi iz Planjskega 17. Trenutno stanujejo v Preši, sicer pa so s pomočjo širše družbe še pred zimo spravili pod streho novo hišo na Bregu pri Majšperku, ki pa še ni vseljena.

Do sedaj so Vekovi prejeli že precejšnjo družbeno pomoč — tako v materialnih sredstvih kot v denarju. Minuli četrtek, 4. januarja, pa se jim je spet nasmešnila sreča, ki je vsaj za nekaj trenutkov pregnala tesnobo z njihovih lic.

Obiskal jih je namreč Rudi Potrč, tajnik slovenskega kulturno-prosvetnega društva Maribor iz Hildna v ZRN, ter jim izročil 800 nemških mark, ki so jih naši zdomci zbrali na prednovoletni prireditvi.

Rudi Potrč je povedal, da so v

društvu, ki šteje okoli 150 članov, že na novembrski proslavi zbrali 1.500 mark in jih je pred-

sednik društva izročil družini Krušič iz KS Zetale. Akcijo zbiranja denarja pa so nadaljevali

in do konca leta zbrali še 800 mark ter jih sedaj v sodelovanju s KS Majšperk izročili Vekovim.

Gospodar Alojz Vek z ženo Katarino in sinom Danilom je za zbrani denar izrazil iskreno hvaležnost in obljubil, da bodo vsak dinar koristno porabili. V novi hiši so že notranji ometi, trenutno opravljajo montažo centralne kurjave, čimprej pa bi radi naredili še estrihe in zunanje omete, zato so vsakega dinarja zelo veseli. Alojz Vek je potarnal, da bo na Bregu pogrešal živino, ki so jo v Planjskem imeli; pa bo že nekako šlo tudi brez tega, saj ob novi hiši ne bo prostora za hleve. Malce jih boli, ko pomislijo na delno porušeno in skoraj v celoti zasipano hišo v Planjskem. Spomladi jih namreč čaka še veliko dela, saj ruševine takšne kljub vsemu ne smejo ostati.

—OM

Rudi Potrč iz Hildna (desno) izroča 800 mark Alojzu in Katarini Vek. (Foto: M. Ozmec)

V času od 14/10-89 do 26/12-89 so prispevali denarna sredstva za gradnjo bolnišnice naslednji posamezniki in delovne organizacije:

1. Jože in Olga Čeh, Na obrežju, Ptuj, namesto cvetja na grob pokojne Ivanke Prešeren	300.000.—
2. Dušica Nemec, Cankarjeva 29, Maribor, namesto cvetja na grob pokojne Ivanke Prešeren	300.000.—
3. Melita in Marjan Grabar, Podvinci 100, Ptuj, namesto cvetja na grob pokojne Ivanke Prešeren	300.000.—
4. Samoupravna stanovniška skupnost Ptuj — namesto cvetja na grob Antonije Čeh	500.000.—
5. INTES-Pekarne Vinko Reš Ptuj — namesto venca na grob matere Vide Brodnjak	800.000.—
6. AGIS — tržno in razvojno področje, Jelka Majcen, Volkmerjeva 21, Ptuj	520.000.—
7. NTK Petovja Ptuj — prispevek namesto venca za Srečka Slačka	600.000.—
8. SDK Ptuj — za novo leto 1990	5.000.000.—
9. IO OOS VIS Slovenske Konjice — TOZD OŠ Dušana Jereba — namesto venca	1.500.000.—
10. Jože in Marija Merc, Povodnova 10, namesto novoletnega praznovanja	2.000.000.—
11. Elizabeta Plohl, Zagorci 45, Juršinci, namesto novoletnega praznovanja	2.000.000.—
12. AGIS Ptuj — Vladislav Janežič, svojo nagrado za inovacijo	769.600.—
13. Otroška soba porodnega oddelka bolnišnice Ptuj namesto cvetja na grob za pokojno mamo dr. Platinška	1.500.000.—

Za gradnjo porodnišnice pa so nakazali:

1. IMP Maribor	5.000.000.000.—
2. SSR gospodarstva občine Ptuj	4.675.000.—
3. Ludvik Kuharič, N. C. Ptuj	5.000.000.—

Delavci ZC dr. J. Potrča Ormož — Ptuj, TOZD Splošna bolnišnica se najtopleje zahvaljujemo za dane prispevke in želimo obilo zdravja in sreče v novem letu 1990.

VODJA TOZD
SPLOŠNE BOLNIŠNICE PTUJ
dr. LOJZE ARKO

Ni ga čez dober nasvet

Pravimo, da je zdravje naše največje bogastvo. Ali pa se tudi zavedamo teh besed? Ali dovolj skrbimo, da tega zaklada ne bi izgubili? Žal ni tako. Pa ne zato, ker zdravstvo ne bi bilo kos boleznim, ampak predvsem ker smo brezbržni do svojega zdravja. Takšno gledanje pa ni več dopustno. Sodoben človek si ne želi le živeti, pač pa naj bi kvaliteta življenja bila čim boljša.

Vsi vemo, da biti bolan danes pomeni velik primankljaj v žepu. Kako težko mnogi bolniki plačujejo preglede, zdravlila in kako tanka je plačilna kuverta, če je nekdo v bolnišnem staležu! Pa vendar ljudje ne upoštevajo nasvetov in navodil zdravstvenih delavcev, kako ohraniti zdravje.

Morda ste poznali koga, ki je povsem nepričakovano umrl zaradi srčnega infarkta ali možganske kapi, prej pa nikoli ni bil bolan? Kakšen pa je bil ta človek? Morda je bil močnejše postave, lepega rdečega obraza in je kar »izzareval zdravje«. Prav ti ljudje — na videz lepi, močni, ki imajo več kilogramov, kot bi bilo potrebno — pogosto postanejo žrtve nenadne srčne ali možganske kapi.

Statistično je bilo ugotovljeno, da je več kot polovica ljudi predebelih. Kaj to pomeni? Nezdružljivo življenje. Zato velja: bojite se proti odvečnim kilogramom! Znanstvene raziskave so pokazale, da gredo prevelika telesna teža, visok krvni tlak in srčne bolezni z roko v roki.

Najkrajši recept proti debelosti bi se lahko glasil: hrana mora biti raznovrstna, sestavljajo pa naj jo predvsem zelenjava in sveža solata. Čimmanj maščob, sladkorja se, če je možno, povsem odpovejte, veliko se gibajte in ne bodite nesrečni, če vam kdaj pa kdaj zapoje v želodcu. Tudi pri kruhu bodite skopi.

Prazniki so mimo, mize se več ne šibijo od prevelikih dobrot, zato bo verjetno nekoliko lažje upoštevati teh nekaj nasvetov.

Ob koncu pa še drobno navodilo: od mize pojdite, še preden ste siti.

Marija Šoba, višja medicinska sestra

30. ptujsko kurentovanje

Kurentovanje ostaja največja ptujska prireditev, hoteli ali ne hoteli priznati. »Največja« pa ima že od vsega začetka grenak priokus. V vseh letih ji stoji ob strani le peščica ljudi, drugi se pridružujejo le z velikimi težavami ali sploh ne. Žalostno je, da po treh desetletjih prireditev nima stalnega vira dohodka in da njena organizacija oziroma vsebina ni »las« vseh Ptujčanov.

Četudi bo letošnje kurentovanje jubilejno, tega ne bo opaziti. Ni pričakovati, da bo v slabem mesecu in pol prireditev pridobila število udeležencev. Za folklorne se ve, da bo prišlo od 20 do 25 skupin, za karneval je že težko napovedati, kako bo. Organizatorja — Folklorno in Turistično društvo Ptuj — si želita, da bi prišle kakovostne skupine. Četudi je nekaj zadnjih let poudarek na domači folklori, nekatere skupine od drugod rade prihajajo v Ptuj. Tako napovedujejo svoj prihod vasilčarski babari iz Bitole, skupine iz Italije in Avstrije.

Po najnovejših podatkih naj bi prišli tudi kukeri iz Bolgarije. Pred leti so že bili v Ptuj in po želi velik uspeh.

Mladi so letos napovedali izdatnejši delež pri pripravi in izvedbi kurentovanja, žal pa so ostali na pol poti. Edino, kar zagotovo bo, so skupine iz osnovnih in srednjih šol ter nekaterih društev in skupnosti. Razveseljivo pa je, da je letos imela pozitivni odmev pobuda o izdelovanju mask v počitniškem času. Tako se mladi trudijo pod strokovnim vodstvom v Klubu mladih in v Pokrajinskem muzeju, kjer delajo različne pustne maske, v srednješolskem centru pa kurentove.

V predpustnem času bo v Ptuj in okolici živahno. Folklorno društvo Ptuj pripravlja nastop ljudskih pevcev, godcev in plesalcev ter več nastopov folklornih skupin na mestnih ulicah in trgih od srede februarja naprej.

V program letošnjega kurentovanja sodita tudi otroška in mladinska maskarada, s tem da pri slednji še ni dogovorjeno, kdo jo bo pripravil.

Magnet za obisk kurentovanja bo tudi letos zrebanje vstopnic. Nagrade so bogate, cena pa minimalna — le deset dinarjev bo treba plačati za vstopnico. Bogat je tudi nagradni fond za sodelujoče posameznike in skupine. Nagrade bodo prejeli tudi tisti, ki se bodo najbolj potrudili pri okrasitvi pročelja hiš, oken in balkonov. Morda ne bi bilo odveč, če bi se organizatorja odločila nagraditi tudi najlepše maske gostinskih, trgovskih in drugih delavcev. V 30 letih se Ptujčani še niso navadili šemiti, morda bodo privlačne nagrade naredile svoje. V pustnih dneh bi morali na vsakem koraku pokazati, da živimo in delamo za kurentovanje.

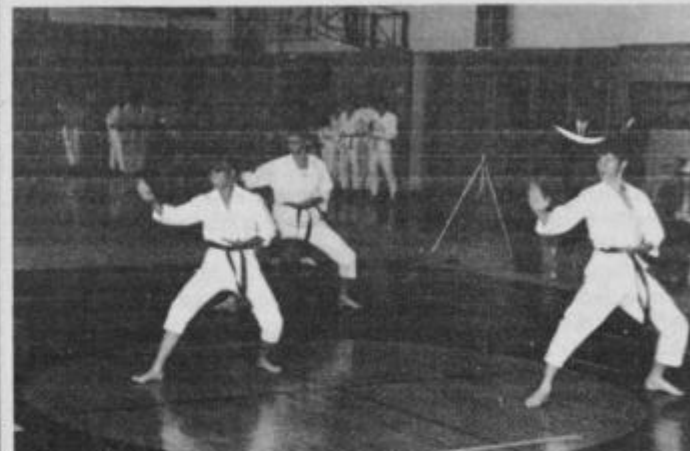
Ptuj je starosta slovenskih mest, vendar za svoj »image« naredi zelo malo. Tudi skozi kurentovanje bi lahko ptujske delovne organizacije popularizirale svoje mesto. Takšno delo jim je tuje; ni iz trte zvita trditev, da je Ptuj najbolj konservativen, kar zadeva sprejemanje novih idej. To se pozna tudi pri naši največji prireditvi.

MG

Polaganje izpita za karate nazive

Pred strokovno komisijo SKK Jožeta Lacka Ptuj je 14. decembra v OŠ Ljudevita Pivka izpit za karate nazive polagalo 11 članov; trije so položili 6 kyu, dva rumeni pas (5. kyu), dva oranžni pas (4. kyu), štirje pa so osvojili naziv mojstrskega kandidata (1. kyu — rjavi pas). To so bili Iztok Širovnik, Danilo Leber, Saša Čeh in Munib Hadžić. Člani so prikazali tehnike kombinacij, kate, vezani sparring in prosto borbo. Napredek, ki so ga pri tem pokazali, je bil na zadovoljivem nivoju, kar je vsem v vzpodbudo pri nadaljnjem delu.

Silvo Vogrinec, trener

Utrinek s polaganja izpita iz karate tehnike (kate)

Novoletni karate turnir

V SŠC Dušana Kvedra Ptuj je 23. decembra potekal novoletni karate turnir, ki je gledalcem predstavil športno in tradicionalno obliko karatea. V borbah ekipno (sanobu shobu — do 6 točk — športni karate) je zmagal SKK Partizan Ruše. V katah, koreografsko zasnovanih karate tehnikah, je prvo mesto osvojil tehnično dovršeni Matjaž Zadavec iz Ruš, medtem ko je predstavnik SKK Jožeta Lacka Ptuj Munib Hadžić zasedel tretje mesto. V tradicionalnem karateju (ippon shobu — do 2 točki) so v borbah posamezno vsa tri prva mesta zasedli karateisti iz SKK Jožeta Lacka Ptuj: 1. Franc Širovnik, 2. Danilo Leber, 3. Saša Čeh.

Najuspešnejši bоре tekmovalja Franc Širovnik (desno) v akciji.

Delo po pouku

Interesne dejavnosti so v šolah, posebno v osnovnih šolah zelo razgibane, delujejo zelo uspešno, ta uspešnost pa se kaže na raznih srečanjih, tekmovanjih ipd.

Lahko zapišemo, da delajo bolj uspešno, kot so dane možnosti za njihovo delo. Res je, da v neki šoli dajejo večji poudarek tej smeri, v drugi zopet neki drugi smeri, odvisno pač od razmer, interesa učencev in seveda v največji meri sposobnosti ali usposobljenosti samega mentorja. Da pa so interesne dejavnosti v osnovnih šolah zelo razvite in tudi uspešne, pa je v precejšnji meri odvisno od samih učencev, članov krožka, ki prav silijo k delu, raziskovanju in odkrivanju skritih resnic. Pri takšni dejavnosti se učenec šele sprosti, takrat ga šele spoznamo, spoznamo tisto, kar sicer skriva v sebi pri pouku, ki je v precejšnji meri suhoparen, tog, včasih ali pa največkrat nezanimiv, nesproščen. In v interesnih dejavnostih izvele učence iz sebe rezervo, skriti talent, sposobnost; takrat kratko malo eksplodira iz njega ustvarjalni duh, želja po ustvarjanju je realizirana. Ravno tukaj se pokaže njegova sposobnost za poklic, ki ga bo naredil srečnega, ki ga bo pripeljal do nekega cilja, kjer ne bo samo subjekt, ampak avtor nečesa novega, kar bo koristilo njemu in družbi.

Opazamo, da se je v zadnjem času zelo razvila interesna dejavnost fotonovinarstvo. Fotonovinarski krožki so postali zelo ak-

tualni, množični, zanimivi. Marsikateri učenec si želi, da bi nekoč postal pravi novinar, fotograf oziroma eno in drugo v isti osebi. Biti novinar je želja ali pa tudi sanje mnogih, sicer pa je to zanimiv poklic, pa seveda zahteven, naporen, včasih tudi nevaren. Vse to mu daje posebno privlačnost.

Tudi v osnovni šoli Maksa Bračiča v Cirkulanah je fotonov-

glasila, snemajo — fotografirajo, nato fotografije na panojih s komentarji izobesijo na hodnikih v šoli, na magnetofonski trak posnamejo razne intervjuje z učenci, vodijo in pripravijo nekatere prireditve, ob koncu leta pa naredijo tudi razstavo fotografij. Njihovo delo je uspešno, plodno, razgibano in seveda zanimivo, pravo novinarsko; so novinarji v malem.

Člani novinarskega krožka OŠ Cirkulane.

vinarski krožek zelo delaven; program, ki so si ga zadali mladi novinarji s svojim mentorjem, je zelo obširen, ta program pa zelo dobro uresničujejo. Naredijo tudi več, kot so zapisali. Med drugim opravljajo naloge, kot so: pripravljajo oddaje šolskega radia, pišejo članke v mladinski

Ob koncu jim zaželimo mnogo delovnega uspeha, mnogo ustvarjalnega duha ter mnogo radovednosti pri njihovem delu, kajti če novinar ni radoveden, je slab novinar.

Upamo, da bomo o njih še slišali, čitali...

A. P.

Zmagalo ŠSD Olge Meglič

V organizaciji košarkarskega kluba Ptuj in ZTKO je bilo v dvorani Center občinsko prvenstvo ŠSD osnovnih šol v košarki za starejše pionirje. Sodelovalo je 9 ekip. Pogrešali smo udeležbo ŠSD, ki imajo telovadnice. Pohvaliti velja ŠSD Hajdina, ki se je tekmovanja udeležilo, kljub temu da imajo športno vzgojo v učilnici.

Tekme v predtekmovanju so

bile borbene in atraktivne. V finale so se uvrstila ŠSD O. Meglič, Kidričevo in F. Osojnik. Osn. šola O. Meglič je prepričljivo zmagala. V tej ekipi se pozna sistematično delo v košarkarskem krožku, uspešno ga vodi trener košarkarskega kluba Ptuj Marjan Gozink. ŠSD Olge Meglič, ki ga vodi športna pedagoginja Tatjana Širec in Ljubo Gaiser, se zelo dobro povezuje s športni-

mi klubi v občini, kar zagotavlja dobre rezultate.

FINALE:
F. Osojnik — O. Meglič 19:30
Kidričevo — F. Osojnik 19:17
O. Meglič — Kidričevo 40:32

KONČNI VRSTNI RED:
1. O. Meglič, 2. Kidričevo, 3. F. Osojnik, 4. Majšperk, 5. T. Žnidarič, 6. Dornava, 7. Cirkovec, 8. Hajdina in 9. L. Spolenak. L. M.

Novoletni pohod na Donačko goro

2. januarja so se odpravili ptujski planinci na Donačko goro. Neprijetno vreme, megla in nič snega, le zamrzal, je spremljal pohodnike, ki so že v temi krenili iz Stoperc peš proti Černožišam. Pogumno so se zagrizli v pogorje Donačke gore, ki je z vsakim korakom dobivala bolj zimsko podobo. Ivje je krasilo suho travo, veje bukev in listje na tleh.

V brunarici na jasi je pohodnike pričakal s toplim čajem planinski kolega iz PD Majšperk. Po običajnih čestitkah in zahvali so nadaljevali pot mimo skoraj novega Rudjivega planinskega doma, ki pa je bil žal zaprt. Na pohodu je bilo namreč potrebno opraviti še nekaj društvenih dolžnosti, med katerimi je bil tudi obisk Polajžarjeve gorske kmetije, ki ima pomožni žig Haloške planinske poti; ta se konča prav na Donački gori. Polajžarjevi skrbijo za žig in vpisno knjigo in so za planince namenili poseben prostor v lepo obnovljeni hiši. Planinski koledar in malo kave sta bila znak zahvale za celoletno skrb. Gospodinjice se ni dala ugnati in planincev ni pustila oditi žežnih in lačnih.

Neusmiljeni čas je pohodnike prisilil nazaj proti planinskemu domu, od koder je številnejša skupina krenila na zamegljeni vrh, manjša pa po lažji poti okoli vznožja pobočja Donačke gore. Z vrha so se spuščali po strmi plezalni poti in spotoma ugotovili, da je jeklena vrv natrgana. Potrebno jo bo zamenjati. Tudi nekaj dreves z markacijami je

Problem markiranja v sredogorju je rešljiv z neprestanim delom na terenu. Dosti bolj enostavno je markirati že nadelane visokogorske planinske poti, kajti skale so dosti bolj trdne in stalne kot pa drevesa, plotovi in ometi hiši.

Obe skupini sta se združili pri smerokazu za Kupčini vrh. Pot na ta vrh je svojevrstno doživetje. Po gozdni poti, pokriti z debelo odejo listja, mimo zasleka Završe, nato okoli hriba in prek naslednjega, po zamrznjenih stopinjah krav, mimo kraja, kjer je še lani stal mogočni hrast z markacijo, prek travnika do kmetije. Žal so hrast podrl in z njim vred je izginila tudi markacija. Škoda, da je niso prenesli na sosednje drevo.

Pokrajina tod okrog je nekaj posebnega — globoke doline, strma pobočja, pokrita s travniki, nekaj gozda, tu in tam sadovnjak in tudi kak vinograd se najde vmes. Bedenikova domačija na Kupčinem vrhu je planince prijazno pozdravila. Tu je tudi deveta kontrolna točka Haloške planinske poti. Po formalnostih so se pohodniki udobno namestili v topli »planinski« sobi. Tisti, ki so bili letos prvič na zimskem pohodu, so spoznali haloški pršut, specialiteto, ki se lahko kosa s kraškim pršutom. In spet je bil čas tisti, ki je vse pognal na vrh na nos s Kupčinega vrha po bližnji v Grdino in nato v Stoperc na avtobus. Po tej poti hodi vsaki dan Bedenikov prvošolec Tonček, eno uro navzdol in debelo uro navzgor.

Za Planinsko društvo Ptuj

Silvova specialka (desno): prestrezanje z ushiro gerijem. S to tehniko je

v konkurenci kat posamezno za ženske: drugo mesto in srebrna medalja. Med moškimi si je najboljši rezultat izboril Silvo Vogrinec (Ptuj): četrto mesto v ABSO-

LUTNI KATEGORIJI borbe posamezno v IPPON SHOBU (do 2 točki; edino v tej disciplini niso delili 3. mesta). V finale za bronasto medaljo se je brez večjih težav prebil skozi izredno močno konkurenco (žreb mu ni bil naklonjen). Tedaj pa se je pripetil najbolj sporen dogodek tekmovalja, ki je vrgel senco na drugače odlično organizirano prireditev. Že na začetku borbe zoper Rossija je z ročnim kizame zukiem povedel z 1:0. Sledil je lep mawashi geri z nogo v vrat, pa ga sodniki niso točkovali. Vogrinec je okreplil tempo, Italijan se je umikal. Napad in še en eksplozivni kizame zuki! Tehnika je bila čista in z odlično kontrolo, toda Rossi se je vrgel na tla in ni hotel vstati. Dežurni zdravnik je ugotovil, da lahko nadaljuje borbo, vendar so bili sodniki drugačnega mnenja: diskvalifikacija Vogrinca in bron za Rossija! Celotitalijanskim gledalcem je bilo jasno, za kaj gre, kar so dokazale mlačne ovacije za domačina.

Škoda! Razočaranje za vse nas! Največje prav gotovo za Silvo, ki pa ni pokazal jeze; samo nasmeš in pogled sodnikom, ki je jasno govoril, da se ve, kdo je pravi zmagovalec bronastega finala.

Dober den! Joj, gnes in snoči blo je tak mrzlo, ke so bili fsi ftiči v luknjah trdi. Zima že, zima, samo predugo čakamo na sneg. Jaz ali ne vem, kak virtimo, da niti pozimi več snega ne vidimo. Joj, pa kokšna suša je po naših bregih. Jaz sem vam toto pismo pisa v soboto. Po bregih je sunček sija, po grabah pa se je kak stori mačok gosta megla vlekla. Jebal ga na motkin štil, mlake so suhe, studenci brez vode, tak ke so tisti, ki še nemajo vaserlajtne z Drovskega polja, prisiljeni vino namesto vode piti. Saj mene to niti preveč ne moti, samo moja krava Šeka me vsoki den gleda kak bik nove dveri, gdo jo v grabo v jorek napojat žemem. Uboga kravica je pač bila navajena, da je lepo v topli šitalici vodo dobila, zaj pa pač morema v grabo in nazaj na breg romati. Ženske pa, saj vete, kak so ženske. Mica mi je to ovi den rekla: »Te pa še ti malo spij v grabi poleg Šeke, ke ne boš vsoko vuro hoda v pivnico na napojanje...« Jaz pa tak, kak sem: skoz eno vuro notri, skoz drugo pa vun.

Drogi brojci, kak pa ste se mi kaj navadli na tote nove dinare brez štirih ničel. Jaz ali ne vem, zakaj dinarom sploh ničle fcoj pisati ali pa vkraj rezati, saj je ničla pač ničla. Tak kak je reka sosid Juža, gdo je ob enih vjuro z gostilna domu priša in k svoji ženskici v štampet leza. Te je glih vura eno bila na cerkvenem stolpi. Pa ga je ta stora pitala: »Frdamani ded, ge si tak dugo hoda, saj čuješ, da je že ob enih vjuro...?« Pa se je znajša in ji nazaj zabrusa: »Kak le ob enih, vure je deset. Enko je resen odbila v turni, ničle pa itak ne bije...« Znadži se, velja že storo geslo. Pa tudi — pazi se, smo včasik rekli.

Kak pa se mi kaj na volitive priprovlate? Za kero stranko ste se ali pa še se bote odločili? Jaz sen čista zmešani, saj ne vem, za kere bi bija, pa tudi nibeden se za mene še preveč ne bori. Pa srečno. Vaš volilni borec LUJZEK.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 18. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 V ŽIVO: VOLITVE.

PETEK, 19. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 Za konec tedna, zdravstveni nasveti, V vrtu — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 20. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 V ŽIVO: pogovor z ZLATKOM DOBRIČEM.

NEDELJA, 21. januarja: 9.00 Čestitke poslušalcev. 11.00 Tedenski pregled, vreme, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Opoldanski koncert. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 22. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 Dogodki prek vikenda, šport, kultura — vmes glasba starejšega datuma.

TOREK, 23. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 V ŽIVO: Varnostne razmere v ptujski občini.

SREDA, 24. januarja: 16.00 Novice, glasba, čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme. 18.00 Novosti v slovenski zabavni glasbi.

NASLOV ZA GLASBENE IN DRUGE ŽELJE: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj. Telefon: 771-223.

petek, 19. januarja

LJ I: 9.00 Risanka. 9.10 Smrkci: Smrk, čarovnik, začarani duh. 10.25 Kam, kje, kako med počitnicami. 10.30 Sokoli. 5. oddaja. 11.55 Dolga in ravna proga. 12.55 Risanka. 13.05 V hribih se dela dan: Za Grintovci, dokumentarna serija. 13.35 Domovina, nemška nadaljevanka. 15.25 Teleski '90. Pripravimo se na smučanje. 15.55 Žarišče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Mozaik, ponovitev. 17.50 Tv okno. 18.00 Spored za otroke in mlade: Pojdi nekam, ne ve se kam: Majhna četa. 18.15 Pika Nogavička, švedska nanizanka. 19.00 Risanka. 19.15 Tv okno. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 19.59 Zrcalo tedna. 20.20 Nafta, angleška dokumentarna serija. 21.20 Ulice San Franciska, ameriška nanizanka. 22.10 Tv dnevnik 3, šport, vreme. 22.30 Oči kritike. 23.10 Ciklus filmov F. Fellinija: Cesta, italijanski film.

LJ II: 16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.00 Regionalni programi. Tv Ljubljana, Studio Maribor. 19.00 Videomeh, ponovitev. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Žarišče. 20.30 Italija '90. 21.00 Koncert kitarišta Vidoviča na dubrovniških igrah. 21.50 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.30 Otroška oddaja. 9.00 Zimski šolski program. 11.30 Poročila. 12.40 Zimski šolski program. 13.40 Prezli ste, pogledite. 15.30 Poročila. 15.45 Ponovitev nočnega programa. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.50 Oddaja za otroke. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Skupščinska kronika. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Zakon v Los Angelesu, serijski film. 21.00 Domači show program ali glasbena oddaja. 21.45 Tv dnevnik 3. 22.05 Kulturni magazin. 23.10 Nočni program. 1.10 Poročila.

sobota, 20. januarja

LJ I: 9.00 Radovedni Taček: Nočoj, nočoj. 9.20 Storkovo popoldne — hiša s petelinom, 1. del. 9.40 Ciciban, dober dan: Na peči. 9.55 Zgodbe, 9. oddaja. 10.20 Pojdi nekam, ne ve se kam: Majhna četa. 10.35 Mladi Sherlock, angleška nadaljevanka. 11.05 Po sledi ptice Dodo, oddaja Tv Sarajevo. 13.10 Ropot, ponovitev. 13.55 Lassiev sin, ameriški film. 15.25 Italia '90, ponovitev. 15.55 Žarišče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Spored za otroke in mlade. 16.55 DP v košarki — Partizan-Bosna. 18.30 Iz tropskega deževnega gozda: Gozd ali polja. 19.00 Risanka. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje 3 x 3. 20.30 Kolo sreče. 22.05 Tv dnevnik 3, šport, vreme. 22.25 Dobro upanje, francoska nadaljevanka. 23.20 Začu-

denje sodobnih zakonov, francoski film.

LJ II: 14.30 Videonoč, ponovitev. 19.00 Kako biti skupaj. 19.30 Tv dnevnik. 20.10 Tv okno. 20.15 Filmske uspešnice: Oficir in gentleman, ameriški film. 22.15 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.45 Poročila. 9.30 Izbor iz šolskega programa. 10.30 Prezli ste, pogledite. 11.45 Nočni program, ponovitev. 13.00 Televizijski družinski magazin. 14.30 Mladinski film. 16.00 Kritična točka. 16.15 Tv dnevnik 1. 17.00 Narodna glasba. 17.30 Sivi dom, dramska serija. 18.30 Prisrčno vaši, dokumentarna oddaja. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.15 Humoristična serija. 21.05 Voja med policijami. 22.45 Tv dnevnik 3. 23.00 Športna sobota. 23.20 Poročila v angleščini. 23.25 Noč in dan. 1.25 Poročila.

nedelja, 21. januarja

LJ I: 8.50 Živ žav. 9.40 Pika Nogavička, švedska nanizanka. 10.10 Dobro upanje, francoska nadaljevanka. 11.00 Alo, alo, humoristična oddaja. 11.30 35 let ansambla Štirje kovači. 12.00 Kmetijska oddaja Tv NS. 13.00 Dediščina Guldenburgovih, nemška nadaljevanka. 14.55 Kriz kraž. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Kraljeva končnica, jugoslovanski film. 18.50 Risanka. 19.00 Tv mernik. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 20.05 Zrebanje podarim dobim. 20.20 Miroslav Krleža: Glembojevi, 3., zadnji del. 21.20 Zdravo. 22.40 Tv dnevnik 3, šport, vreme.

LJ II: 10.00 Oddaje za JLA in igri film. 14.00 Nedeljsko športno popoldne. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 Tv okno. 20.00 Kartoteka zemlje, ameri-

ška dokumentarna serija. 20.50 Netopir pod srajco, dokumentarna serija. 21.35 Športni pregled. 22.05 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 9.25 Poročila. 9.35 Rakuni, ponovitev risane serije. 10.00 Nedeljsko popoldne za otroke. 11.00 Kmetijska oddaja. 12.00 Oddaja zabavne glasbe. 13.00 Serijski film za otroke. 14.00 Poročila. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.05 Odisėja 2001, znanstveni film. 17.05 Igrani film. 18.45 Rakuni, risana serija. 19.10 Tv fortuna. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Glembojevi, dramska serija. 20.45 Zabavna glasba. 21.15 Tv dnevnik 3. 21.35 Športni pregled. 22.05 Poročila v angleščini. 22.10 Nočni program. 0.10 Poročila.

ponedeljek, 22. januarja

LJ I: 9.00 Risanka. 9.10 Smrkci — smrkci in... 10.35 Kam, kje, kako med počitnicami. 10.30 Sokoli. 6. oddaja. 10.55 Dekan. 11.55 Risanka. 12.05 Igrani film. 16.10 Zrebanje podarim dobim, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Mozaik, ponovitev. Zdravo. 18.10 Radovedni Taček: Kuhlina. 18.15 Miti in legende islamskih ljudstev: Kaj je to Islam, 1. oddaja. 19.00 Risanka. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 20.05 Deski bič, drama. 21.35 Osmi

dan. 22.20 Tv dnevnik 3, šport, vreme. 22.40 Človek in glasba, 8. oddaja.

LJ II: 16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.15 Večerni gost, ponovitev. 19.00 S poti po Indiji — okamenela kultura, dokumentarna oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Tv okno. 20.00 Žarišče. 20.30 Po slehah napredka: Merilni dajalniki. 20.55 Sedma steza. 21.20 Zabavno glasbena oddaja. 21.55 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.20 Tv koledar. 8.30 Gozd-

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

ne prireditve, otroška oddaja. 9.00 Zimski šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Zimski šolski program. 13.40 Prezli ste — pogledite! 15.30 Poročila. 15.40 Ponovitev nočnega programa. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.20 Izobraževalni program. 17.50 Gozdne prireditve, oddaja za otroke. 18.05 Oddaja

za otroke. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Obisk stare gospe, gledališka predstava. 21.05 Paralele. 21.35 Tv dnevnik 3. 21.55 Poročila v angleščini. 22.00 Nočni program. 0.00 Poročila.

torek, 23. januarja

LJ I: 9.00 Smrkci: Začaran, pobraten in spet smrk. 9.35 Ljubezenske zgodbe. 10.25 Kam, kje, kako med počitnicami. 10.30 Sokoli. 7. oddaja. 10.55 Izpoved nekega občuvalca volkov. 11.55 Risanka. 12.05 Igrani film. 13.35 Sedma steza, ponovitev. 15.35 Zimski počitniški spored. 15.55 Žarišče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Zimski počitniški spored. 17.40 Spored za otroke in mlade. 17.40 Lonček kuhaj: Pohorska omleta. Po sledi ptice Dodo, 9. oddaja. 17.50 Periskop. 19.00 Risanka. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 20.05 Vedno popoldne, avstralska nadaljevanka. 21.05 Tribute to... 22.10 Tv dnevnik 3, šport, vreme.

LJ II: 16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.25 Teleski '90,

Pripravimo se na smučanje. 18.55 Naša pesem, 21. oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Zrebanje lota. 20.35 Umetniški večer: Sen kresne noči, angleški film. 22.35 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.20 Tv koledar. 8.30 Otroška oddaja. 9.00 Zimski šolski program. 12.30 Poročila. 12.40 Igrani film. 14.10 Prezli ste — pogledite! 15.35 Poročila. 15.45 Ponovitev nočnega programa. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.50 Oddaja za otroke. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Znanost. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Loto. 20.05 Mala Vera, sovjetski film. 21.40 Kontaktni magazin. 22.40 Tv dnevnik 3. 23.00 Poročila v angleščini. 23.05 Nočni program. Iz kulture. 0.15 Poročila.

sreda, 24. januarja

LJ I: 9.00 Risanka. 9.10 Smrkci. 9.35 Ljubezenske zgodbe. 10.25 Kam, kje, kako med počitnicami. 10.30 Sokoli. 8. oddaja. 10.55 Zambesi ekspress. 11.55 Risanka. 12.05 Igrani film. 12.35 Deski bič, drama. 14.00 Vedno popoldne, avstralska nadaljevanka. 15.25 Teleski '90. Pripravimo se na smučanje. 15.55 Žarišče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Mozaik, ponovitev. Netopir pod srajco. Po slehah napredka — Merilni dajalniki. 18.05 Spored za otroke in mlade: Storkovo popoldne, Dolgi Filip. 18.20 Predstavitel gledališčne predstave. 18.50 Risanka. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 20.05 Film tedna: Trije kondorjevi dnevi, ameriški film. 21.45 Tv dnevnik 3, šport, vreme. 22.05 Videogodba.

LJ II: 16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 17.40 Svet športa,

oddaja Tv ZG. 18.30 Alpe Jadran. 19.00 Skrivnostni svet, zadnji del. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Žarišče. 20.00 Slavnostni koncert ob 80. letnici Marijana Lipovška, prenos. 22.00 Svet poročja. 23.00 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.20 Tv koledar. 9.30 Pika Nogavička, otroška oddaja. 9.00 Zimski šolski program. 11.30 Zimski šolski program. 12.30 Poročila. 13.40 Zimski šolski program. 13.40 Prezli ste pogledite. 15.35 Poročila. 15.45 Ponovitev nočnega programa. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.50 Pika Nogavička. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Modri program — potopis. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Kinooko in igri film. 22.35 Tv dnevnik 3. 22.55 Poročila v angleščini. 23.00 Nočni program. 1.00 Poročila.

četrtek, 25. januarja

LJ I: 9.00 Risanka. 9.10 Smrkci — smrčja juha. 9.35 Ljubezenske zgodbe. 10.25 Kam, kje, kako med počitnicami. 10.30 Sokoli. 10.55 Tri milje visoko. 11.55 Risanka. 12.05 Igrani film. 15.25 Mozaik, ponovitev. Alpe Jadran. 15.55 Žarišče, ponovitev. 16.30 Tv dnevnik 1. 16.45 Mozaik, ponovitev. 18.00 Spored za otroke in mlade: Mladi Sherlock, angleška nadaljevanka. 18.25 Ciciban, dober dan: Igrajte se z nami. 19.00 Risanka. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Tv dnevnik 2, šport. 20.05 Paracelsus, angleška nadaljevanka. 21.05 Tednik. 22.10 Tv dnevnik 3, šport, vreme. 22.30 Retrospektiva komedija na slovenskem odru: Zalujoči ostali.

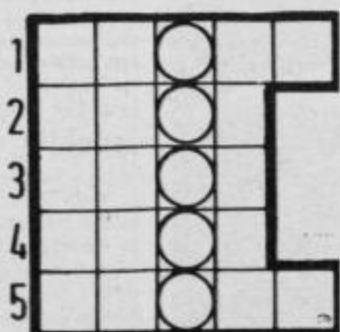
LJ II: 16.30 Satelitski programi — Tv Ljubljana. 18.00 Regionalni programi. Tv Ljubljana. Studio Maribor.

19.00 Alo, alo, zabavno humoristična oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 V hribih se dela dan: Gorski vrtovi, dokumentarna oddaja. 21.00 Franc Zibert, harmonika. 21.15 Gostilna, dokumentarna oddaja. 22.05 Svet na zaslono. 22.35 Satelitski programi — poskusni prenosi.

ZG I: 8.20 Tv koledar. 8.30 Otroška oddaja. 9.00 Zimski šolski program. 12.40 Igrani film. 14.10 Prezli ste — pogledite. 15.35 Poročila. 15.45 Ponovitev nočnega programa. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.20 Izobraževalni program. 17.50 Otroški program. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Dokumentarni program. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Politični magazin. 21.05 Kviskoteka. 22.25 Tv dnevnik 3. 22.45 Poročila v angleščini. 22.50 Nočni program. 0.50 Poročila.

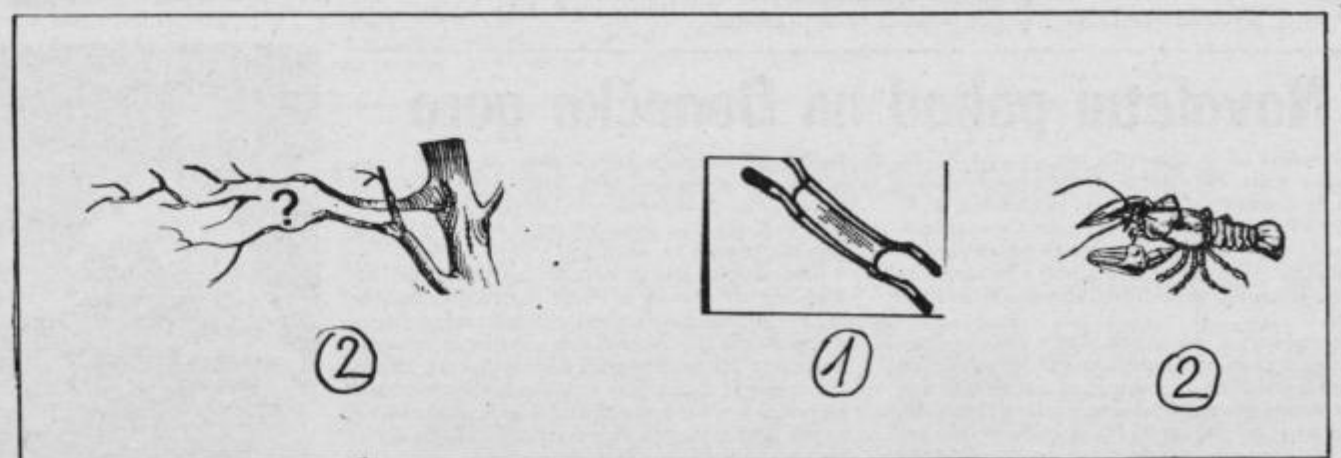
GLASBENA IZPOLNJEVANKA

Vodoravno: 1. temnopolta ameriška pevka (Anita, »Sweet love«), 2. priljubljen slovenski harmonikar (Lojze), 3. angleška skupina-trio (Matt Weston Goss — vokal, Craig William Logan — kitara in Luke Damon Goss — bobni), 4. starejši ameriški pevec lahke glasbe (Perry, rojen 1912), 5. kanadski rock pevec (Bryan, »Heat of the night«).

Na poljih s krogci dobite ime skupine, ki je zaslovela z uspešnico »Lambada«.

LOGOGRIFNI REBUS

ANAGRAM V STAVKU

PAVAO, LEV in RADOJKA. ...

najraje poslušajo najnovejšo pesem skupine Lačni Franz. Katere?

Izpišite si pojme, ki so prikazani. Na mestu, kjer se črka spremeni, postavite črtico.

ke padajo.
— ANAGRAM V STAVKU: Vajski rok.
GRIFFIN REBUS: vojaški rok.
Como, 5. Adams. Kaoma. — LOGO-
VANKA: 1. Baker, 2. Slak, 3. Bros, 4.
REŠITVE: GLASBENA IZPOLNJE-

V soboto odločitev

To soboto bo v prvi republiški ligi judoistov prišlo do odločitve o prvaku. Na sporedu so namreč turnirji zadnjega kola. Odločilna bosta turnirja v Ptuj in Slovenski Bistrici. V Ptuj bodo nastopili Ivo Reva iz Celja, Golovec iz Ljubljane in Drava, v Slovenski Bistrici pa drugi ekipi Olimpije in Impola ter Murska Sobota. V vodstvu je sicer ptujška Drava, vendar lahko zadnje kolo vse postavi na glavo. V Ptuj se bo turnir začel ob 17. uri, potoval pa bo v športni dvorani Center.

Uspešni pionirji

Mladi judoisti Drave so pred novoletnimi prazniki nastopili na turnirju v Celju in osvojili pet medalj. Zlato si je priporil Dejan Vogrinec, srebro Egon Predikaka in Sebastijan Kolednik, bron pa Nikola Seničič in Matej Gregorec. Dejan Vogrinec je minulo nedeljo zmagal v svoji kategoriji (do 31 kg) na tradicionalnem memorialu pohorskega bataljona v Slovenski Bistrici. Kolednik in Gregorec pa sta bila tretja. Med mlajšimi mladinci sta tretje mesto osvojila Črtomir Munda in Marjan Petek.

Med člani se je v Slovenski Bistrici izkazal Andrej Murko, ki je v finalu absolutne kategorije premagal domačina Špeta. Rajko Harter je v kategoriji do 60 kg osvojil tretje mesto.

Vsekipno (seštevek točk iz vseh starostnih kategorij) je zmagal Impol pred Branikom iz Maribora in Gorišnico.

I. k.

Zmaga z Mariborom 87

V soboto so se ptujski košarkarji v dvorani Center v zadnjem kolu druge slovenske košarkarske lige vzdoholili s zmago nad Mariborom 87. Tekma je bila enakovredna, Ptujčani pa so šele v zadnjih minutah dobili srečanje z borbenimi Mariborčani, in to z rezultatom 84:81.

Košar za Ptujčane so dali: Šulič 28, Pajenk 14, Čabrijan 13, Miran Kotnik 9, Robert Kotnik 9, Damiš 7 in Rojko 4.

Po zadnjem kolu so se Ptujčani utrdili na četrtem mestu, kar je manj, kot so prvotno načrtovali.

MG

OBVESTILO

Sporočamo vsem najemnikom grobov, ki še niso poravnali letnih stroškov vzdrževanja starega in novega rogozniškega pokopališča za leto 1989, da to storijo najkasneje v 15 dneh po objavi. Cena letnega vzdrževanja pokopališča, ki zajema odvoz odpadkov, uporabo vode, košnjo trave, vzdrževanje čistoče poti, zimsko službo idr., znaša:

za družinski grob	107,20 din
za enojni grob	83,10 din

Vse dodatne informacije dobite v pisarni DE POGREBNA SLUŽBA na Žnidaričevem nabrežju 3, kjer dolg tudi poravnate, ali po telefonu 771-641.

RIBIŠKA DRUŽINA PTUJ obvešča občane občine Ptuj, da je na ribniku Rogoznica v ponedeljek, 15. januarja 1990, napravila na ledeni površini luknje za prezračevanje. Zato obveščajo, da je drsanje na ribniku prepovedano in življenjsko nevarno.

Svet osnovne šole Leskovec pri Ptuj razpisuje na podlagi določil samoupravnih aktov dela in naloge

ravnatelja osnovne šole

Razpisni pogoji:

- višja ali visoka izobrazba pedagoške smeri,
- strokovni izpit in najmanj 5 let delovne dobe v vzgojnoizobraževalnem delu,
- pravičen odnos do samoupravljanja in družbenopolitična aktivnost.

Dela in naloge ravnatelja šole razpisujemo za dobo 4 let. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa.

Svet krajevne skupnosti Markovci objavlja prosto delovno mesto

tajnika krajevne skupnosti,

za nedoločen delovni čas.

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba ekonomske ali administrativne smeri — poskusno delo je 3 mesece,
- poznavanje kraja tj. območja KS,
- deljen delovni čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov KS Markovci. Nastop službe možen s 15. 2. 1990.

»MOLER«

soboslikarstvo, pleskarstvo, demit, AKZ — peskanje

TAŠNER—ŽNIDARIČ

Stojinci 20 D, Markovci, telefon: 795-362

KMETOVALCI, POZOR!

Peskanje kmetijskih strojev in CREINA cistern in zaščita z barvo, odporno proti kemikalijam.

- KONKURENČNE CENE
- VEČLETNA GARANCIJA

DRUŽBENO PODJETJE TGA
»BORIS KIDRIČ«, p. o. KIDRIČEVO

Tovarna glinice in aluminija Boris Kidrič, p. o., Kidričevo ponovno objavlja prosta dela oz. naloge v DE Družbeni standard:

ZAHTEVNEJŠA DELA STREŽBE,

št. 821 10 03

POGOJI:

- gostinski tehnik
 - 3 leta delovnih izkušenj
 - pasivno znanje tujega jezika
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Kadrovska služba podjetja 8 dni po objavi. Vsi kandidati bodo prejeli pisne odgovore v 15 dneh po izvršeni izbiri.

PODELILI BLOUDKOVE ZNAČKE IN PROGLASILI NAJBOLJŠEGA ŠPORTNIKA ZA LETO 1989

Najboljša Hedvika Korošak in Mirko Vindiš

Hedvika Korošak, drugič, in Mirko Vindiš, petič zapored, sta bila izbrana za najboljša športnika leta 1989 ptujške občine. Oba sta člana Atletskega kluba Ptuj. Hedvika je mladinska republiška, državna in balkanska prvakinja v sedmerboju, dvanaajsta je bila na mladinskem evropskem prvenstvu — prav tako v sedmerboju, druga je v republiki v skoku in daljavo in v isti disciplini v državi. Je članica republiške in državne reprezentance. Naš mednarodno znani maratonec Mirko Vindiš je republiški in državni prvak v malem maratonu, tretji je bil na državnem prvenstvu na 10.000 metrov. V maratonu je minulo leto dosegel najboljši jugoslovanski rezultat. Je član republiške in jugoslovanske

žene športne rezultate — Bloudkove bronaste, srebrne in zlate značke s plaketo. Bronaste Bloudkove značke so prejeli: Igor Kolarič in Tomi Vrbancič iz Aerokluba Ptuj, Branko Kelenc, Boris Kvas in Katica Mumlek iz Rokometnega kluba Drava Ptuj, Martin Mlakar, Namiznoteniški klub Ptuj, Franc Žnidarič, TVD Partizan Gorišnica, Franc Polanec, Kolesarski klub Ptuj, Darko Stropnik, Avto-moto društvo Ptuj, Jože Pinterič, Društvo invalidov Ptuj, Dominik Poznič, Športno društvo Hajdoše, Alojz Seruga, Kegljaški klub Ptuj, Franc Štebih, Judo klub Drava Ptuj, Zora Pliberšek, Judo klub Drava Ptuj, Jožef Novak, Športno društvo Slovenske gorice Grilinci — Juršinci, Alojz Podhost-

zacija občine Ptuj pa je podelila tudi priznanja najaktivnejšim telesnokulturnim organizacijam in športnim delavcem s področja športne rekreacije in množičnosti v letu 1989. Kot najaktivnejše telesnokulturne organizacije so priznanja prejele: Zveza tabornikov občine Ptuj, Društvo nogometnih trenerjev Ptuj, TVD Partizan Dornava, Športno društvo Zavrč, Športno društvo Gerečja vas, Občinska strelska zveza, Platinasto društvo Majšperk in TVD Partizan Grajena.

Najaktivnejši športni delavci na področju športne rekreacije in množičnosti v letu 1989 so bili: Branko Debeljak, Košarkarski klub Ptuj, Hinko Tovornik, Plavalni klub Ptuj, Stanko Janžekovič, TVD Partizan Dornava, Sonja Gramc, Gimnastično društvo Ptuj, Stane Vičar, Kegljaški klub Drava Ptuj, Jože Pintarič, Društvo invalidov Ptuj, Stanko Pal, Kolesarski klub Ptuj, Oto Mesarič, Gimnastično društvo Ptuj, Stane Pernat, Kolesarski klub Ptuj, in Slavko Brglez, Šahovsko društvo Ptuj.

V lanskem letu je bilo 12 občinskih tekmovalcev, ki se jih je udeležilo 2630 pionirk in pionirjev, članov šolskih športnih društev. Najuspešnejše šolsko športno društvo je bilo iz osnovne šole Toneta Žnidariča iz Ptuja, sledita pa mu šolski športni društvi osnovnih šol Olge Meglič in Franca Osojnika iz Ptuja. Vsa tri društva so prejela pokale, priznanja pa šolska športna društva osnovne šole Dr. Franja Žgeča iz Dornave za četrto mesto, Borisa Kidriča iz Kidričevega za peto in bratov Rež z Destnika za šesto mesto.

NAJOBETAVNEJŠI ŠPORTNIKI

Da se ptujski občini ni bati za športni naraščaj, kaže izbira najobetavnejših športnikov v letu 1989, saj jih je kar dvakrat več kot v letu poprej. Iz Atletskega kluba Ptuj so to: Dejan Dokl, republiški in državni kadetski prvak in rekorder v suvanju krogle;

Nastop Gimnastičnega društva Ptuj.

Srebrne Bloudkove značke s plaketo so prejeli: Marjan Vidovič, Gimnastično društvo Ptuj, Jože Vidovič, Judo klub Drava Ptuj, Mirko Vindiš, Judo klub Drava Ptuj, Zvone Masten, Judo klub Drava Ptuj, Ida Lepej, Gimnastično društvo Ptuj, Brane Tonejc, Teniški klub Ptuj, Bogomir Toplak, TVD Partizan Gorišnica, Stanko Pulko, Občinska strelska zveza Ptuj, Franc Simonič, Občinska strelska zveza Ptuj, Jože Čeh in Uroš Langerholc, oba iz Avto-moto društva Ptuj, Alojz Gojčič in Drago Krepf, oba iz Aerokluba Ptuj.

Zlate Bloudkove značke s plaketo so dobili: Zora Jelinek, Rokometni klub Drava Ptuj, Ivan Čuček, Aeroklub Ptuj, in Janko Bohak, Šahovsko društvo Ptuj.

PRIZNANJA NAJAKTIVNEJŠIM

Zveza telesnokulturnih organi-

zacija občine Ptuj pa je podelila tudi priznanja najaktivnejšim telesnokulturnim organizacijam in športnim delavcem s področja športne rekreacije in množičnosti v letu 1989. Kot najaktivnejše telesnokulturne organizacije so priznanja prejele: Zveza tabornikov občine Ptuj, Društvo nogometnih trenerjev Ptuj, TVD Partizan Dornava, Športno društvo Zavrč, Športno društvo Gerečja vas, Občinska strelska zveza, Platinasto društvo Majšperk in TVD Partizan Grajena.

Najuspešnejši športni delavci na področju športne rekreacije in množičnosti v letu 1989 so bili: Branko Debeljak, Košarkarski klub Ptuj, Hinko Tovornik, Plavalni klub Ptuj, Stanko Janžekovič, TVD Partizan Dornava, Sonja Gramc, Gimnastično društvo Ptuj, Stane Vičar, Kegljaški klub Drava Ptuj, Jože Pintarič, Društvo invalidov Ptuj, Stanko Pal, Kolesarski klub Ptuj, Oto Mesarič, Gimnastično društvo Ptuj, Stane Pernat, Kolesarski klub Ptuj, in Slavko Brglez, Šahovsko društvo Ptuj.

V lanskem letu pa so bile: ženska ekipa Namiznoteniškega kluba Petovio Ptuj (Tanja Sinič, Lucija Karničnik, Tanja Cerče, Petra Mlakar, Mateja Cegnar), ženska ekipa — prva v drugi republiški ligi — Rokometnega kluba Drava Ptuj (Katica Mumlek, Tanja Farič, Zdenka Hrupič-Gomilšek, Romana Šipek, Mojca Jurkovič, Milena Korošak, Nataša Fridl, Marjeta Malek, Tatjana Podpadeč, Tatjana Hentak, Ljubica Jurtela, Petra Šparl, Diana Koštro, Urška Farkaš, Urška Horvat, Sabina Kuhar), ekipa Šahovskega društva Ptuj, ki je osvojila naslov republiških prvakov in se uvrstila v drugo zvezno ligo (Danilo Polajžer, Rado Brglez, Marko Podvršnik, Leon Mazi, Janko Bohak, Ivo Mihevc, Albin Zganec, Boris Žlender, Narcisa Mihevc, Anita Ličina, Marko Tratar in Mirko Ličina), in ekipa Judo kluba Drava Ptuj, vodilna v prvi republiški ligi, prva tudi na mednarodnem turnirju v Frankfurtu (Rajko Harter, Boris Senekovič, Bogo Mernik, Mitja Vidovič, Mladen Tomazič, Branko Javornik, Peter Letonja, Andrej Murko).

S priložnostnim darilom so na petkovi športni slovesnosti pozdravili tudi Silvo Razlag, Ptujčanko, ki pa tekmuje za Kegljaški klub EMO Celje in je lani dosegla z ekipo prvo mesto na svetovnem pokalu na Dunaju, prvo mesto v prvi zvezni ligi in še bi lahko naštevali uspehe.

Prireditev razglasitve najboljših športnikov ptujške občine v letu 1989 so s svojim nastopom popestrili člani Gimnastičnega društva Ptuj. Društvo šteje okrog 250 članov — od cicibanov, pionirjev in članov do veteranov. Tako so mlajši pionirji na republiškem prvenstvu v akrobatiki v množičnem programu zasedli drugo mesto, mlajše pionirke so bile prve, prav tako starejše pionirke. Med posamezniki je bila Vanja Hotko prva med mlajšimi pionirkami, med starejšimi pionirkami pa Barbara Medved prva, Klaudiva Ilija druga in Mojca Mršek tretja. S svojim nastopom so člani Gimnastičnega društva — od najmlajših do veteranov — prikazali vrsto vaj na parterju in orodjih, prikazali, kaj počno in koliko jih je.

Prireditev je mimo, najboljši so znani in veljajo jim najlepše želje za nadaljnje uspehe, vsem drugim pa vabilo za akcijo Razgibajmo življenje...

NaV

Ptujske šahistke na državno prvenstvo

Uspehi posameznikov in društva kot celote v letu 1989 uvrščajo Šahovsko društvo Ptuj med enega najboljših slovenskih šahovskih društev in klubov (ekipno boljši je bil le ŽSK Maribor, ki se je uvrstil v 1. zvezno ligo, povedati pa velja, da je zanj uspešno nastopila tudi članica ŠD Ptuj Narcisa Mihevc, ki je prav na tem tekmovalju izpolnila pogoje za naslov mojstrice).

ŠD Ptuj je osvojilo ekipni republiški naslov za leto 1989 in bo v letu 1990 nastopilo v

2. zvezni ligi, mladinec Tratar je zmagal na republiškem pionirskem prvenstvu, na državnem je bil odličen drugi, trenutno najboljši slovenski mladi igralka pa sta pobrali naslove v ženski konkurenci: Anita Ličina je s 17 leti postala najmlajša članska republiška prvakinja v zgodovini slovenskih prvenstev, Narcisa Mihevc pa je osvojila naslov republiške mladinske prvakinja. Ti in drugi uspehi so jim omogočili nastop v mladinski slovenski reprezentanci, najpomembnejši nastop pa ju

čaka od 15. do 31. januarja na polfinalu državnega članskega prvenstva v Kladovu. Obe bosta poskušali doseči uvrstitve, ki bi jima omogočile nastop na finalu državnega članskega prvenstva, kjer Slovenija zadnja leta ni imela svoje predstavnice — Anita pa bo poskušala osvojiti tudi prve ratinske točke.

Upamo, da se bosta njun ogromni vloženi trud in strokovno delo trenerjev MD Danila Polajžerja in MK Iva Miheveca obrestovala z dobrimi igrami.

Silva Razlag

V SPOMIN
Danes, 19. januarja, mineva leto
žalosti, odkar je umrl naš

Rado-Mirko Kovač

iz Ptuja, Zupančičeva 12

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate svečke.

Žalujoči: žena Zlata, sin Mitja, hči Petra in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše mame

Terezije Potočnik

roj. 15. 9. 1913—umrla 12. 1. 1990
iz Strmea 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč, za darovano cvetje, vence in sv. maše. Hvala g. župniku za opravljen obred. Hvala tudi pevcem za odpete žalostinke. Hvala tov. Janku Kozelu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinova Jakec z družino, Pepek z družino in hčerka Terezika z možem.

V SPOMIN

15. januarja so minila tri leta žalosti, odkar nas je zapustila draga mama, babica, prababica in tašča

Marija Petrovič

iz Stojncev 114

Spomin na tebe bo vedno ostal.
Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in se je spomnite z lepo mislijo.

VSI NJENI!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka, pradedka in tasta

Petra Petroviča

iz Stojncev 114

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, darovali za svete maše, ter nam izrekli sožalje. Hvala gospodinu, pevcem in g. duhovniku za opravljen obred.

ŽALUJOČI: VSI DOMAČI!

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta in moža

Jožefa Črešnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste draga očeta pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, darovali za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Hvala zdravniškemu in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Ptuj, posebej pa dr. Antonu in Lidiji Trop za bdenje nad pokojnikovo boleznijo in lajšanje bolečin. Nadalje se zahvaljujemo Franciju Patermostu za poslovilni govor, g. župniku za opravljen cerkveni obred, pevskemu zboru Gragana za odpete žalostinke, sosedu Milki za molitve ob krsti in na domu.

Zahvala kolektivoma KGP — TOZD V. G. Drava in Avtopark ter Labod — TOZD Delta Ptuj. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: otroci Ludvik, Ivan, Marija z družinami ter žena Ida.

mali oglasi

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Cirkulanah 54 (v bloku) za enako ali večje v Ptuju. Potočnik, Videm 31. PRODAM jabolka, domača, trgana, iz skladišča. Cena od 3 din naprej; zamenjava za jedilni krompir. Stanko Rojs, Vitomarci 75 — pri cerkvi.

PRODAM 60 arov zemlje, primerno za vikende, v Rodnem Vrh 25. Rudi Vindiš, Podlehnik. PREKLICUJEM spricevalo 8. razreda OŠ Franca Osojnika na ime Marjan Kancler, Zabajak 8/A, Ptuj.

UGODNO PRODAM gradbeno parcelo v Spulji v izmeri 1650 m² — nadomestna gradnja, komunalno opremljena, asfalt do hiše. Informacije: Peter Krajncič, Kvedrova 20, Ljubljana, ali telefon: 061/454-410. PRODAM nova okna — 120 x 120. Telefon: 776-972.

ELEKTRIČNE termoakumulatorske peči, električne štedilnike servisiram na vašem domu. Naročila po telefonu 775-053 vsak dan po 16. uri. PRODAM električni radiator 2 kW, star eno leto. Telefon: 775-053.

V NAJEM VZAMEM poslovni prostor. Ponudbe pod šifro »Center Ptuj«.

PRODAM sedežno garnituro. Zihnerlova ploščad 18; Ptuj, telefon: 771-180.

PRODAM gorice v Drenovcu. Oglasite se v Bukovcih 8. PRODAM novo, takoj vseljivo hišo v Zg. Pristavi pri Ptujski Gori. Dušan Hebar, Zagrebška cesta 80.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN

Sobota, 20. januarja: KOLO-
NIALE in PANORAMA

KUPIM STARINE: vse vrste luči, lestencev, svečnikov, stare ure, lahko so pokvarjene, slike na lesu, steklu in platno, steklo in porcelan in druge stare predmete: od pohištva stole, mize, nočne omarice, kredence, majhne in večje, lesene skrinje — vse mora biti starejše od 80 let. Mirko Kocmut, Prešernova 11, Ptuj. PRODAM na tri obroke novo: regal in sedežno garnituro za dnevno sobo ter kuhinjo orhideja in Lado RIVA 1300, letnik 88. Telefon: 771-731, od 7. do 15. ure, ali Vidovič, Sp. Leskovec 26. V NAJEM DAM stanovanje. Naslov v upravi.

PRODAM osebni avto Z 750, registracija do decembra 1990. Prodajatelj korantijo — otroško (8 let) in korantijo za odraslega — obe stari 1 leto. Peter Slana, Nova vas pri Markovcih 43.

PREKLICUJEM člansko izkaznico Stanovanjske zadruge štev. 1833 na ime Franc Kozel, Podlehnik 5/f. BOJLER servis: električne bojlerje čistim in popravljam. Tel.: 775-224, popoldan.

TEAM MLADI STROKOVNJAKI NUDI INŠTRUKCIJE za vse predmete osnovne in srednje šole ter inštrukcije matematike, fizike, mehanike, elektrotehnike in računalništva za 1. stopnjo študija. Informacije: 772-456.

SPREJMEM delo v kuhinji. Naslov v upravi. MAMICA z otrokom išče sobo v Ptuju ali gre pomagati tudi starejšim ljudem. Naslov v upravi. PRODAM Jugo-45, letnik 86. Cena 40 starih milijard. Oglasite se od 8. do 10. ure ali od 20. do 22. ure. Tel.: 775-577.

PRODAM nova kovinska dvo-krilna garažna vrata. Ključavnice: Slodnjak, Dornava. PRODAM 10 trosilcev perutninskega gnoja. Naslov v upravi.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po tel.: 049/71-795.

PRODAM vinograd v Preradu, 800 trsov, 8. letnik. Tel.: 774-908. UGODNO prodam kombi IMV 1600 furgon, letnik 1983, reg. do nov. 1990. Ogled možen vsak dan. Andrej Krajnc, Opekarniška 1, Ormož.

PRODAM barvni televizor. Kostić, Kvedrova 4, Ptuj. Tel.: 775-026.

UGODNO prodam Jugo 55-koral, star eno leto, registriran do jan. 91. Jože Brmež, Sp. Velovlek 32. Tel.: 775-704, popoldan.

NACRTE NOVIH GRADENJ, adaptacij in legalizacij za gradbeno dovoljenje hitro in solidno izdela Arhitektonski atelje Franjo Čizek, Maribor, Pod Gradiščem 26; telefon 23-112.

PRODAM Zastavo 750 in DAK DIANO. Veselič, Videm pri Ptuj 72.

UGODNO prodam dve postelji, omaro, mizico in avtomobilski radio z zvočniki. Bojan Verlak, Ul. 5. prekomorske brigade 9, Ptuj.

UGODNO PRODAM rezervne dele za Škodo 105 za generalko. Tel.: (069) 74-614, popoldan.

SEM VDOVA, mati treh odraslih otrok, močnejše postave, ko-
stanjevi las, stara 48 let. Živim s sinom na mali kmetiji in iščem dobrega, poštenega moškega do 53 let. (Lahko je upokojenec). Naslov v upravi.

12. januarja 1990 po 9.15 uri zvečer je bil izpred bloka Ulice 5. prekomorske brigade 13 ukraden invalidski voziček. Imel je sivo platno in rdeče ročaje. Tovarščica, stanovalec(-ka) tega bloka te je videl, kako si ga postavil(la) pred vhodna vrata. Vrni

ga, ker ga jaz bolj potrebujem kot ti. Bralce ptujskega Tednika pa lepo prosim, če bi karkoli vedeli, da to sporočijo na Postajo milice ali na omenjeni naslov. Zlatka Vrabl.

GOSTINCI! Prodaj stroj za pomivanje kozarcev Beno in razni drobni inventar. Tel.: 773-294. PRODAM koruzo — luščeno, 1000 kg. Tel.: 773-294. OPREMLJENO sobo s kuhinjo oddam dekletom. Trubarjeva 4, Ptuj. Informacije popoldan. PRODAM Zastavo 101, registrirano do novembra. Podvinci 123/b, Ptuj.

FORTUNA

Zagrebška c. 9, Ptuj, tel.: 776-120.

od 13. do 19.30 ure
Najnoviji filmi z evropskih filmskih lestvic
Izposojanje videokamer, video-playerjev
Komisijaska prodaja in nakup: audio — video, hi-fi, elekt. aparati
Prodaja iger na srečo Loterije Slovenije (loto, ŠN, 3 x 3)

POPRAVILO tv in hifi naprav. Cveto Domajnko, Zavčeva 3, Ptuj. Tel.: 773-979, 15.—17. ure. ŠIVANJE ženskih oblek in kril po meri. ŠIVILSTVO Dragica Drevenšek, Ptuj, Belšakova 69 (grad »Ristovec«).

V VARSTVO VZAMEM več otrok v centru Ptuja. Naslov v upravi.

V BLIŽINI Ptuja ugodno prodam vinograd z manjšo hišo. Informacije vsak dan po 16. uri. Miran Petek, Moškanjci 99, Gorišnica.

SIDRA IN OBJEMKE za stebre v vinogradu dobite pri Metličarju, Potrčeva 26, Ptuj. Tel.: 771-286.

PRODAM globok in športni otroški voziček. Informacije na tel.: 796-275.

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, ne veste, kako trpel sem, večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi moža, očeta, dedka, tasta, brata, sina in svaka

Janeza Fistravca

iz Muretinca 21

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih dneh. Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč ter draga pokojnika v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali za vence in cvetje, svete maše ter nam izrazili ustno in pisno sožalje.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku za opravljen pogrebni obred, gospodinu Jožetu Horvatu in Francu Petku, Gasilskemu društvu Muretinci ter tov. Janku Kelencu za odigrano Tišino.

Hvala kolektivom Postaje milice Ptuj in Gorišnica, Skupščini občine Ptuj ter Frizerskemu salonu Slavka Valenka iz Ptuja. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Jerica, sin Janko, hčerki Zdenka in Marjana z družinami, mati, sestra Marija ter drugo sorodstvo.

V SPOMIN

V soboto, 20. januarja, mineva žalostno leto, odkar si nas zapustil, dragi mož, oče in stari oče

Martin Korošec

iz Lovrenca na Dravskem polju

Tiho, mirno in žalostno je ob tvojem grobu. Za tabo ostaja nepozabna praznina.

Vsem, ki ga ohranjate v spominu, najlepša hvala.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Umrla je naša draga mama, tašča, babica in prababica

Helena Pongrac

4. 5. 1902—5. 1. 1990

Od nje smo se poslovili 7. 1. 1990 na pokopališču v Zavrču.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč, ji s tem izkazali spoštovanje, darovali vence, cvetje ter za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se tov. Vesenjaku za poslovilne besede, tov. Prstecu za odigrano Tišino, g. župniku za opravljen cerkveni obred in gasilcem iz Zavrča. Zahvaljujemo se kolektivu Mlekarnice Ptuj, Danijelu in Slavici Rudolf iz Zavrča, družini Zebec iz Gorenjskega vrha in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in stali ob strani. Iskrena hvala.

NJENI NAJDRŽJJI!

Zakaj si nam morala umreti, ko s teboj je bilo tako lepo živeti. Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas. Zbogom nisi rekla, niti roke nisi podala, smrt te vzela je iznenada a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustila dobra, skrbna in ljubeča žena, mama, teta, botra

Terezija Klemenčič

iz CMD 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, sosedom, vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh, pokojnici pa poklonili toliko lepega cvetja in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno hvala stanovalcem bloka CMD 9, 5, 7, sosedi Jožici Prah, pokojničini sodelavcem Železniških delavnic, Vladovim sodelavcem Mercator-Izbira, sektor za AOP, pevkam, govorniku in g. župniku za obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: mož Janez, sin Vlado, Mari, Tilka, Angela z družinami.

Zlatoporočnica iz Ormoža

6. januarja sta se v knjigo zlatoporočencev na matičnem uradu v Ormožu vpisala Ignac Oman, dolgoletni ravnatelj osnovne šole Tomaž pri Ormožu, rojen 1911. leta, in njegova leto dni mlajša žena Mara, rojena Kramaršič. Poročila sta se 7. januarja 1940. leta v Mariboru. Ignac je od 1934. leta dalje že služboval kot učitelj v Gančanih v Prekmurju, kamor so v tistem času morali na svojo prvo službeno mesto številni mladi učitelji. 1941. leta so ju iz Prekmurja pregnali Madžari, zatekla sta se v Maribor, od koder ju je okupator preganjal v Srbijo, v Mladonovac. Tam se je Ignac vključil v NOB. V nosečnosti sta se jima rodila otroka, hčerka Anica in sin Branko.

Zlatoporočnica Omanova s svojci v ormoški poročni dvorani.

Po vrnitvi iz Srbije 1945. pa vse do upokojitve 1975. leta je bil Ignac ravnatelj osnovne šole Tomaž pri Ormožu, žena Mara pa je opravljala delo tajnice in računovodkinje na šoli. Ignac se je pri Tomažu ob rednem šolskem delu ukvarjal še s kulturno-prosvetnim delom.

Po upokojitvi sta se preselila v Ormož. Tu je Ignac že vrsto let zelo aktiven v organizaciji krajevnih skupnosti Ormož, od 1977. leta pa vodi tudi krajevno organizacijo ZZB Ormož. Oba z Maro sta še pri dobrem zdravju, njuno jesen življenja ob sinu in hčerki lepšajo še trije vnuki.

Vida Topolovec
Foto: Ema Zalar

Program zimskih počitnic v Ormožu

Že vrsto let pripravljajo program zimskih počitnic za ormoške osnovno- in srednješolce na občinski konferenci mladih v Ormožu. Letos se v program vključujeta tudi Ljudska knjižnica ter Planinsko društvo Maksa Meška iz Ormoža.

Vrsta aktivnosti (od rekreacije v telovadnici osnovne šole Stanka Vraza, odprtih vrat knjižnice, videokluba za mlajše in mladino, disca za mlajše osnovnošolce do kramarske delavnice in drsanja v mestni grabi) je tekla že prve počitniške dni. Ker snega ni, so mladi člani centra za prosti čas o pomoči nekaterih prizadevnih posameznikov pripravili v mestni grabi v Ormožu na rokometnem igrišču Rokometnega kluba Ormož pravo drsališče, kjer je drsanje veliko bolj varno kot na ribniku, kjer se posamezniki že drsajo. Pri pripravi drsališča so jim pomagali tudi ormoški gasilci, ki so na rokometno igrišče pripeljali vodo, led pa je naredila narava sama. Ob prijetni glasbi in toplim napitkom, ki ga bodo ponujali drsalci, je tudi takšen način počitnikovanja zelo prijeten.

Včeraj se je na 100 metrov visok Gozdni nad Zalcem v Savinjski dolini napotila skupina 30 mladih planincev, ki bodo v tem lepem predelu preživeli pet dni. Če bo sneg, bo zimovanje, ki ga je organiziralo Planinsko društvo Maksa Meška iz Ormoža, veljalo 500, brez snega pa 400 dinarjev.

Aktivnosti se nadaljujejo tudi danes in jutri. Danes dopoldan je v mali dvorani doma kulture Ormož potekal šahovski turnir za osnovno- in srednješolce, v

prostorih osnovne šole Stanka Vraza pa počitniška rekreacija. Jutri bo videoklub za najmlajše, ob 15. uri pa turnir v namiznem tenisu za nagrado ZSMS Ormož ob že ustaljeni počitniški rekreaciji in drsanju v mestni grabi.

Vrsta počitniških aktivnosti bo tudi v prihodnjem tednu. Nadaljevali se bodo počitniška rekreacija v telovadnici osnovne šole Stanka Vraza, videoklub za najmlajše in mladino, predavanja o življenju v naravi, lutkovna, kiparska in likovna delavnica. V počitniških popoldnevih bo potekala tudi delovna akcija urejanja mladinskega prostora v kletih ormoškega gradu. Prireditve zimskih počitnic 1990, bodo v Ormožu sklenili s koncertom skupine POD DESIGN, ki bo v petek, 26. januarja, ob 19. uri v domu kulture v Ormožu.

Vida Topolovec

Zlata poroka v Ptuj

Zadnjo soboto v leto 1989 je bilo na matičnem uradu v Ptuj spet slovesno. Po petdesetih letih skupnega življenja v zakonski zvezi sta ponovno stopila pred pooblaščenega delegata skupščine občine Ptuj in matičarja FRANC in ZOFIJA PLAJNŠEK iz Gorenjskega Vrha 12 v KS Zavre. Zanimivost je tudi to, da sta bila oba zlatoporočnica rojena v letu 1919 in sta vsak svoj 70. življenjski jubilej povežala s 50-letnico življenja v zakonu.

Franc je upokojen komunalni delavec, Zofija, roj. Pečovnik, pa je vse življenje delala doma, gospodinjala in tudi veliko pomagala sosedom. V zakonu se jima je rodilo 8 otrok, danes pa se veselita še ob štirih vnukih. Zlatoporočnicama tudi naše čestitke!

FF

Franc in Zofija Plajnshek s pričami in svati v poročni dvorani matičnega urada v Ptuj.

Foto: Langerhole

V ptujski občini vrtec dražji za 80 odstotkov

Od 1. januarja dalje bodo starši otrok v Vzgojno varstveni ustanovi Mirana Sagadina plačevali za varstvo in vzgojo svojih otrok 80 odstotkov več kot v decembru. Republiška usmeritev je sicer bila, da naj bi se vzgojnovarstvene storitve povečale za 120 odstotkov, vendar so se v ptujski občini odločili, da se delež staršev poveča le za 80 odstotkov.

Povprečni prispevek staršev v decembru je bil 320 dinarjev, ob uveljavljenem povišanju pa bo 590 dinarjev. Republiška usmeritev k ceni varstva in prehrane ne presega polne cene varstva in prehrane. V oddelkih do dveh let bo tako najvišji delež staršev 1.308,50 dinarjev, v oddelkih od dveh do treh let 1.040,90 dinarjev in v oddelkih od treh do

sedmih oziroma v razvojnem oddelku 705,50 dinarjev. V oddelkih do treh let bodo polno ceno plačevali le štirje starši, od treh do sedmih let pa okrog štiristo staršev, kar pomeni 23 odstotkov od okrog 1.600 otrok, kolikor jih je trenutno vpisanih v vrtec.

Ob objavi republiške usmeritve, da naj bi se cene vzgojnovarstvenih storitev povečale za 120 odstotkov, je med starši zavražalo. No, v ptujski občini so se odločili za 40 odstotkov nižje povečanje cene. So novi deleži staršev visoki ali ne, pa ocenite sami ob primerjavi s ceno za žametne otroške hlače, ki stanejo od 300 do 500 dinarjev.

NaV

Izidi novoletne nagradne križanke Emone-Merkurja

Tudi tokratni odziv na novoletno nagradno križanko Emone-Merkurja iz Ptuja je bil zelo dober, saj je do 12. januarja prispelo več kot 850 kuponov z izpisanim geslom Z MERKURJEM V NOVO LETO.

Kot je bilo objavljeno, smo opravili nagradno žrebanje v sobotni oddaji radia Ptuj med 17. in 18. uro. Sreča je bila tokrat naklonjena petim reševalcem:

1. nagrado — 300,00 dinarjev prejme Vladimir Justin, Frankovo naselje 177, Škofja Loka.
2. nagrado v znesku 250 dinarjev prejme Andreja Voda z Grajenščaka 92 b pri Ptuj.
3. nagrado v znesku 200 dinarjev prejme Anja Rajher iz Proleterske 9 v Kidričevem.
4. nagrado v znesku 150 dinarjev prejme Branko Rogina iz Ulice pohorskega bataljona 4 v Ptuj ter
5. nagrado v znesku 100 dinarjev Milan Lešnik iz Jirševcev 13 pri Destrniku.

Vsem nagrajencem naše iskrene čestitke, pa seveda tudi čestitke Emone-Merkurja, ki obljublja, da boste nagrade kmalu prejeli po pošti.

ČRNA KRONIKA

SODIL SI JE SAM

Že od novega leta so sosedje pogrešali 63-letno Elizabeto Štumberger iz Slatine pri Cirkulanah. V petek, 5. januarja, so jo našli mrtvo v njeni hišici. Živela je v skupnem gospodinjstvu s 55-letnim Rudolfom Emeršcem, ki je tudi izginil. Po znakih sodeč je Elizabeto nekdo tako hudo pretepel, da je zaradi poškodb umrla. Razumljivo je, da so miličniki začeli iskati Emeršča in ga tudi našli — obešenega v gozdiču blizu domačije. Vse kaže, da sta se na silvestrovo z Elizabeto sprla, pretepel jo je, in ko je videl posledice, si je sodil sam.

NAŠLI MRTVEGA

Prejšnji tork so pri Staršah našli

mrtvega 61-letnega Jožeta Gregorana iz Maribora. Preiskava je pokazala, da se je pokojnik dva dni pred tem peljal z osebnim avtomobilom od Ptuja proti Mariboru, in to kake pol ure po polnoči. Med vožnjo je pred Staršami zapeljal na bankino, od tam pa po nasipu navzdol in je trčil v drevo. Pri tem je padel iz avtomobila in na kraju nesreče umrl.

OTROK STEKEL ČEZ CESTO

Pri Staršah je bil v petek hudo poškodovan 9-letni deček, ki je nekaj metrov pred prehodom za pešce stekel čez cesto. Pri tem ga je zadel osebn avto, ki ga je vozila Helena Domjan iz Dubrave pri Zavre.

FF

Delo matičarjev v številkah

V okviru matične službe oddelka za notranje zadeve občine Ptuj ob koncu vsakega koledarskega leta končajo knjige in z novim letom začnejo vse zopet z zaporedno številko ena. Te številke niso samo zaradi pregleda obsega dela, temveč povedo marsikaj o prebivalstvu, zato bodo zanimive tudi za naše bralce.

V letu 1989 je bilo na območju ptujске občine 1147 vpisov v rojstno matično knjigo, to je za 81 manj kot v letu 1988. V poročno matično knjigo je bilo vpisanih 323 sklenitev zakonske zveze, to je kar 40 več kot leto poprej. V matično knjigo umrlih pa je bilo vpisanih 535, t. j. 12 več kot v letu 1988.

V matične knjige je bilo vpisanih tudi 3134 raznih zaznamkov in kar 468 priznanj očetovstva in 4 ugotovitve očetovstva (po sklepu sodišča). Iz tega podatka je moč sklepati, da je bilo lani čez 40 odstotkov novorojenčkov rojenih zunaj zakonske zveze.

Podatki o izdanih listinah iz matičnih knjig kažejo, da se občani pogosto obračajo na matičarje. Ti so v letu 1989 izdali skupno 9353 izpisov iz rojstne matične knjige, od tega 945 za uporabo v tujini. Nadalje je bilo izdanih 1356 izpisov iz poročne matične knjige, od tega kar 462 za uporabo v tujini. Iz matične knjige umrlih pa je bilo izdanih 3038 izpisov, od tega le 166 za uporabo v tujini. Tudi te številke govore o precejšnjem številu na-

ših ljudi, ki delajo in živijo v tujini.

O zlatih in bisernih porokah poročamo sproti, vendar o tem le malokdo vodi evidenco, zato ni odveč, če zapišemo, da je bilo v letu 1989 na matičnem uradu v Ptuj 8 slovesnih razglasitev za zlatoporočnica in 2 slovesnosti biserne poroke. Leto poprej je bilo 14 zlatih porok in prav tako 2 biserne.

Iz podatkov o gibanju prebivalstva je razvidno, da je bilo ob koncu leta 1989 v ptujski občini 69.512 stalnih prebivalcev, to je 126 več kot leto poprej. Naj dodamo, da je v občini 1772 žensk več kot moških.

FF

Še o »Sreči s tremi imeni«

Sestavek pod tem naslovom, objavili smo ga v prvi letošnji številki Tednika, želimo dopolniti z nekaterimi podatki glede na to, da si ga nekateri različno razlagajo.

V pogovoru z mlado družino so imeli prednost otroci, zato tudi nismo toliko govorili o denarju, tudi ne o nepovratnem, bežno pa le tudi o kreditu! Sicer pa kredit ni nekaj, kar je podarjenega.

Da bi se ognili morebitnim novim zapletom, objavljamo, da je Franc Peplnik ob rojstvu otrok dobil skupaj 26.500 dinarjev nepovratnih sredstev. V tem znesku je sindikat TGA udeležen z deset tisoč dinarji, delovna organizacija s 15 tisoč, 1500 dinarjev pa je socialne pomoči — skupaj torej 26.500. Drugih podatkov o morebitnih pomočeh nimamo! Škoda le, da je sedaj denar za darovalce pomembnejši od otrok!

Mlada družina je za pomoč izredno hvaležna!

Ivan in Jera Štrafela s svojimi svati v poročni dvorani matičnega urada v Ptuj.

Foto: Langerhole

Zlati par s Hajdine

V slovesnosti, ki je bila v soboto, 13. januarja, na matičnem uradu v Ptuj, sta bila razglašena za zlatoporočnica IVAN in JERA ŠTRAFELA s Spodnje Hajdine 103. Ivan je bil rojen 11. 5. 1914 in je upokojeni opekarniški delavec, Jera, roj. Bezjak, 4. 3. 1918, pa je delala doma in gospodinjala. Imela sta dva otroka, danes pa se veselita ob štirih vnukih in tudi že enem pravnuku. Zlatoporočnicama tudi naše čestitke!

FF

Trojčki iz Slovenske Bistrice

»Z otroki prihajajo v razumevajoče družinsko življenje tudi obveznosti.« je med drugim dejal predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica Slavko Kleindienst ob civilnem krstu prvih povojnih slovenjebistriških trojčkov, ki so ga opravili ob nežnih zvokih Balade za Adelino v poročni dvorani.

Trije krepki fantiči, ki so tokrat tudi dobili svoja imena, Aleš, Primož in Jani ter ponosna in srečna starša Milena in Ivan Vešnik iz Korpelj so obred dobro prestali. Glavna botra sta bila direktor Impola Zvezdan Zlebnik in njegova žena Daniela. Med botre so se vpisali še Lip iz Poljčan, trgovsko podjetje Planika in Kreditna banka Maribor — poslovna enota Slovenska Bistrica.

Ob koncu je predsednik skupščine občine trojčkom zaželel, da bi se razvijali v krepke dečke, da bi postali ljudje, o katerih je pesnik vzkliznil: »Človek, kako ponosno zveni to ime!«

Vida Topolovec

Foto: Čerič

Krst trojčkov

osebna kronika

Rodile so:

Daniela Vršič, Obrež 23 — dečka; Terezija Valentan, Apače 89 — Petra; Majda Šumenjak, Gorisnica 108 — deklico; Slavica Ljubec, Zagorci 5 — deklico; Stefanija Vidovič, Sp. Leskovec 11 — Sanjo; Irena Danko; Novinci 28 — deklico; Darinka Zebec, Šalovci 15 — Jasno; Natalija Kokot, Majšperk 32 — Tamaro; Helena Vornekar, Gorisnica 14 — dečka; Irena Mohorko, Stogovci 56 — dečka; Alenka Perc, Vitan 1 — Mitja; Anica Butolen, Jelovica 45 — deklico; Silva Rodošek, Sedlaček 115 — Klavdijo; Marica Majhen, Jurčevci 4 — Tadeja; Hinka Hrčič, Vel. Nedelja 3 — Lauro.

Poroke:

Janez Janžekovič, Zabovci 5, in Slavica Roškar, Mala vas 41/a; Tonček Rižnar, Rotman 14, in Brigita Lajh, Rotman 14.

Umrli so:

Janez Fistravec, Muretinci 21, roj. 1934, umrl 7. jan. 1990; Helena Pongrac, Prešernova 27, roj. 1902, umrla 5. jan. 1990; Andrej Krajnc, Ločki Vrh 63, roj. 1906, umrl 8. jan. 1990; Terezija Kle-

menič, C M D 9, roj. 1924, umrla 8. jan. 1990; Jožef Črešnik, Mestni Vrh 83, roj. 1910, umrl 9. jan. 1990; Terezija Kramberger, Askerčeva 14, roj. 1910, umrla 9. jan. 1990; Jakob Štampar, Hum 102, roj. 1934, umrl 9. jan. 1990; Gera Krajncič, Dom upok. Ptuj, roj. 1914, umrla 11. jan. 1990; Marija Kužner, Krčevina pri Vurbergu 89/a, roj. 1907, umrla 12. jan. 1990; Martin Arnuš, Zabjak 31, roj. 1910, umrl 11. jan. 1990; Rajko Pavalec, Ormoška 4, roj. 1916, umrl 11. jan. 1990; Marija Kukovec, Dom upok. Ptuj, roj. 1919, umrla 13. jan. 1990.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK Ptuj. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (namestnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupanič. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. 062/771-261 in 771-226. Celoletna naročnina 200.— dinarjev, za tujino 380.— dinarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: CGP Večer, TOZD Mariborski tisk, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.